

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۳

جمعه ۱۵/۰۵/۱۴۰۰

آزمون‌های سراسر گاج

گزینه درستی را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

آزمون عمومی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۶۰ دقیقه	تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۸۰

عناوین مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

مدت پاسخگویی	شماره سؤال		تعداد سؤال	مواد امتحانی	ردیف
	تا	از			
۱۵ دقیقه	۲۰	۱	۲۰	فارسی ۲	۱
۱۵ دقیقه	۴۰	۲۱	۲۰	عربی زبان قرآن ۲	۲
۱۵ دقیقه	۶۰	۴۱	۲۰	دین و زندگی ۲	۳
۱۵ دقیقه	۸۰	۶۱	۲۰	زبان انگلیسی ۲	۴

۱- در کدام گزینه به معنی درست واژه‌های «شایق - وجد - تفریط - جنون» اشاره شده است؟

- (۱) استوار - شور - از حد در گذشتن - شوریدگی
(۲) آرزومند - شادمانی - کوتاهی کردن در کاری - شیدایی
(۳) شایسته - خوشی - کم‌کاری - دیوانگی
(۴) مشتاق - سرور - زیاده‌روی - شیفتگی

۲- در کدام عبارت غلط املایی وجود دارد؟

- (۱) به جمال شکوفه و طراوت برگ آن فریفته نشود، چون به حلاوت ثمرت و یمن عاقبت واثق نتواند بود.
(۲) قناعت از موجود ستوده است و از معدوم قانع بودن دلیل وفور دنائت و قصور همت باشد.
(۳) مرغان به معونت او قوی دل گشتند و عزیمت بر کین توختن مصمم گردانیدند.
(۴) من او را طعمه و او در من طامع. اما تقدیر عزلی و غلبه حرص و امل مرا در این ورطه افکند.

۳- تعداد غلط‌های املایی در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) ناله من دور گرد محفل قرب است و بس
(۲) چون جان و جهان ز خویش کردم خالی
(۳) کردهام غالب تهی از اشتیاق عمرهاست
(۴) از نفایص بخشی او صد هزار احسان خاص
ورنه آواز جرس گاهی به مهمل می‌رسد
خضر آب حیاط خاست در جامم ریخت
قامت چون شمع در محراب آغوشم گذار
هست روز بذلتش اندر ضمن هر انعام عام

۴- چند عبارت درباره مولانا نادرست است؟

الف) مولانا مثنوی معنوی را به خواهش صلاح‌الدین زرکوب سرود.

ب) عبارت «زود باشد که این پسر تو، آتش در سوختگان عالم زند.» جمله معروف فخرالدین عراقی درباره مولاناست.

ج) مولانا از سال ۶۴۷ ه. ق. تا سال ۶۷۲ ه. ق. به همت یاران نزدیک خود، حسام‌الدین حسن چلبی و سپس شیخ صلاح‌الدین زرکوب، به نشر معارف الهی مشغول بود.

د) مولانا در سرایش مثنوی به شیوه «الهی‌نامه» سنایی و «منطق‌الطیر» عطار توجه داشت.

ه) مولانا در کودکی با شیخ فریدالدین عطار، ملاقات کرد و شیخ عطار، کتاب «الهی‌نامه» را به وی هدیه داد.

و) مولوی شاعر قرن هفتم است که به علت اقامت طولانی وی در شهر قونیه به «رومی» یا «مولانای روم» شهرت یافته.

ز) نخستین دیدار شمس و مولانا در بیست و ششم جمادی‌الآخر سال ۶۴۲ هجری قمری در قونیه اتفاق افتاد.

(۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) ۶

۵- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «کنایه - تلمیح - جناس ناقص - تشبیه - ایهام تناسب - تضاد» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

- الف) تا مسخر گرددت ملک سکندر خضروار
ب) تا تو را دیو و پری سر بر خط فرمان نهند
ج) غرقه شو در نیستی گر عمر نوحه آرزوست
د) گر به معنی ملک درویشی مسخر کرده‌ای
ه) بگذر از بخت جوان و دامن پیران بگیر
و) گر چو دژه وصل خورشید درخشانت هواست
از سیاهی رخ متاب و ز آب حیوان درگذر
هم‌چو باد از خاتم و تخت سلیمان درگذر
غوطه خور در موج خوناب و ز طوفان درگذر
از ره صورت برون آی و ز سلطان درگذر
دست بر زال زر افشان و ز دستان درگذر
محو شو در مهر و از گردون گردان درگذر

(۱) ب - ه - د - و - ج - الف (۲) الف - ج - و - ب - ه - د (۳) ج - د - و - ب - ه - الف (۴) ه - د - ج - ب - الف - و

۶- در کدام گزینه آرایه‌های «تشبیه - استعاره - ایهام تناسب» وجود دارد؟

- (۱) دل غمگین مرا گرچه به تاراج ببرد
شادمانم که وطن در دل غمگین دارد
- (۲) عجب از چشم کمان‌دار تو دارم که مقیم
مست خفته‌ست و کمان بر سر بالین دارد
- (۳) ای خوشا آهوی چشمت که به هر گوشه که هست
خوابگاه بر طرف لاله و نسیرین دارد
- (۴) مرغ دل کز سر زلفت نشکبید نفسی
باز گویی هوس چنگل شاهین دارد

۷- در همهٔ گزینه‌ها به آرایه‌های بیت‌های زیر اشاره شده است، به‌جز ..... .

- «گره به باد مزن گرچه بر مراد رود
که این سخن به مثل باد با سلیمان گفت
به مهلتی که سپهرت دهد ز راه مرو
تو را که گفت که این زال ترک دستان گفت؟»
- (۱) جناس تام - استعاره
(۲) ایهام تناسب - کنایه

- (۳) تلمیح - پارادوکس
(۴) جناس ناقص - نغمهٔ حروف

۸- در چند بیت «نقش تبعی» وجود دارد؟

- (الف) کان تمّای جان حیران کو؟
ب) گرد میدان قدس برگردیم
ج) ما همه عاشقیم و دوست کجاست؟
د) خاتم اولیا امام زمان
- آرزوی دل مریـدان کـو؟
کـاخر آن شهسـوار میـدان کـو؟
دردمـندیم جملـه، درمـان کـو؟
مرشد صد هزار حیران کـو؟
- (۱) ۴
(۲) ۳
(۳) ۲
(۴) ۱

۹- در کدام گزینه «شاخص» برای مفعول به کار رفته است؟

- (۱) میسر یوسف برادر سلطان
ناصر علم و دستگیر ادب
- (۲) بود همیشه جوان «صائب» آن که دریابد
زمان دولت عباس شاه ثانی را
- (۳) چون در آواز آمد آن بربطس‌رای
کدخدای را گفتیم از بهر خدای
- (۴) اگر مشاهده خواهی فروغ یزدان را
به صدر فضل نگر میرزا سلیمان را

۱۰- تعداد «جمله‌های وابسته» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) بگفتا چیست جان؟ گفتا نثارت
بگفتا چیست تن؟ گفتا غبارت
- (۲) ذوق آن خواهی بنوش و طعم آن خواهی بچش
رنگ این خواهی ببین و بوی آن خواهی بیاب
- (۳) گر شاخه‌ها دارد تری و سرو دارد سروری
ور گل کند صد دلبری جانان من زان‌ها سر است
- (۴) بیایا کنند بارت تا نینگاری که بی توشی
گران کردند سنگت تا نپنداری که ارزانی

۱۱- نقش هر دو ضمیر متصل در هر بیت یکسان است، به‌جز ..... .

- (۱) قدرت حرف گرفتند و زبانم دادند
پای رفتار شکستند و عنانم دادند
- (۲) آن که هلاک من همی خواهد و من سلامت
هرچه کند ز شاهی کس نکند ملامتش
- (۳) دست به جان نمی‌رسد تا به تو برفشانمش
بر که توان نهاد دل تا ز تو واستانمش
- (۴) داری بیهشی از جام صفاتم دادند
سرمهٔ خامشی از نقطهٔ ذاتم دادند

۱۲- کدام گزینه با آیه شریفه ﴿إِذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ فَقَوْلَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا﴾ تقابل معنایی دارد؟

- (۱) گر از تحمّل من خصم شد زبون چه عجب
(۲) ما سبکروحان مدارا با رفیقان می‌کنیم
(۳) شد نفس بدگهر ز مدارا گزنده‌تر
(۴) در اقلیم مدارا ضعف بر قوّت بود غالب
- فلک حریف زبردستی مدارا نیست
ورنه بوی بیرهن را کاروان در کار نیست
ز احسان نمی‌شود سگ دیوانه آشنا
به مویی می‌توان کوه گرانی را کشید آن جا

۱۳- کدام گزینه با بیت «کدام دانه فرورفت در زمین که نرُست؟ / چرا به دانه انسانت این گمان باشد؟» تناسب معنایی ندارد؟

- (۱) من آن مرغم که هر شام و سحرگاه
(۲) بر این خاکدان پر از گرگ تاکی
(۳) هر لحظه وحی آسمان آید به سرّ جان‌ها
(۴) تا شوی اهل ستایش، اهل معنی را ستای
- ز بام عرش می‌آید صفریم
کنی چون سگان رایگان پاسبانی؟
کآخر چو دردی بر زمین تا چند می‌باشی؟ برآ
تا شوی عین نوازش، مرد دانا را نواز

۱۴- کدام گزینه با بیت «از عمر من آن چه هست بر جای / بستان و به عمر لیلی افزای» تناسب معنایی بیشتری دارد؟

- (۱) شکر در کام من تلخ است بی دیدار شیرینش
(۲) سرّ سودای تو در سینه بماندی پنهان
(۳) «حافظ» ار جان طلبد غمزه مستانه یار
(۴) آن دم که با تو باشم یک سال هست روزی
- وگر حلوا بدان ماند که زهرش در میان استی
چشم تردامن اگر فاش نکردی رازم
خانه از غیر بپرداز و بهل تا ببرد
وان دم که بی تو باشم یک لحظه هست سالی

۱۵- کدام گزینه با بیت «نیست جانش محرم اسرار عشق / هرکه را در جان، غم جانانه نیست» تناسب معنایی ندارد؟

- (۱) پیش زاهد از رندی دم مزن که نتوان گفت
(۲) صد سر ببرد در دم، از محرم و نامحرم
(۳) هر کس آری محرم این راز نیست
(۴) چه جای صحبت نامحرم است مجلس انس؟
- با طیب نامحرم، حال درد پنهانی
نی غم خورد از ماتم، نی دست بیالاید
بر رخ هر محرم این در باز نیست
سر پیاله بیوشان که خرقه پوش آمد

۱۶- کدام گزینه با بیت «دانست که دل، اسیر دارد / دردی نه دواپذیر دارد» متناسب تر است؟

- (۱) درد درمان طلبی هاست که بی‌درمان است
(۲) طمع دردی است در انسان که باشد مال درمانش
(۳) خوش است درد که باشد امید درمانش
(۴) مرض عشق مرا عرضه مده پیش طیب
- ورنه هر درد که دیدیم دواپی دارد
بیر این درد را از من ز درمان بی‌نیازم کن
دراز نیست بیابان که هست پایانش
که به درمان من سوخته دل درماند

۱۷- کدام گزینه با بیت زیر تناسب معنایی دارد؟

- «نمانم افزود و آبرویم کاست»
(۱) آن که رخسار تو را رنگ گل و نسرين داد
(۲) من همان روز ز فرهاد طمع ببریدم
(۳) گنج زر گر نبود کنج قناعت باقی‌ست
(۴) بعد از این دست من و دامن سرو و لب جوی
- بینوایی به از مذلّت خواست
صبر و آرام تواند به من مسکین داد
که عنان دل شیدا به لب شیرین داد
آن که آن داد به شاهان به گدایان این داد
خاصه اکنون که صبا مژده فروردین داد

۱۸- کدام گزینه با بیت «یک بار هم ای عشق من از عقل میندیش / بگذار که دل حل بکند مسئله‌ها را» نامتناسب است؟

- (۱) ور چنین زیر خم زلف نه‌هد دانۀ خال
(۲) از سینه پاک کردم افکار فلسفی را
(۳) چو بر زمانه به هر حال اعتمادی نیست
(۴) ما فرورفتیم در دریای عشق
- ای بسا مرغ خرد را که به دام اندازد
در دیده جای کردم اشکال یوسفی را
نه عاقل است که او تکیه بر زمانه کند
وان که عاقل بود بر ساحل بماند

۱۹- کدام گزینه با بیت «از شب‌نم عشق، خاک آدم گل شد / صد فتنه و شور در جهان حاصل شد» نامتناسب است؟

- (۱) چون طینت من از می مهر تو سرشتند
(۲) ز شور عشق نمک در خمیر من انداخت
(۳) نور و صفا در آب و گل ما سرشته‌اند
(۴) در بدو آفرینش و تخمیر آب و گل
- کی توبه کنم از می ناب طربانگیز؟
به دست لطف عزیزی که می سرشت مرا
بر روی آفتاب کشد تیغ، خشت ما
با آب و تاب عشق سرشتند خاک ما

۲۰- کدام گزینه با بیت «چون شیر به خود سپه شکن باش / فرزند خصال خویشتن باش» تناسب معنایی کم‌تری دارد؟

- (۱) همین نجابت ذاتی است آن‌چه محترم است
(۲) بهره‌اش نیست کز نسب عاری است
(۳) به خود هر آن‌چه به کف آوری توانی داشت
(۴) شوخ‌چشمی بین که پیش در شهوار حسب
- بزرگی‌ای که بود از نسب کم از ورم است
کدام در دهر از نسب‌داری است
تو را از این‌چه که بابت که بود و مامت که
استخوان پوسیده‌ای چند از نسب می‌آوریم

سایت کنکور

Konkur.in

■ عَيْنِ الْأَصْحَحِّ وَ الْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْرَدَاتِ أَوْ الْمَفْهُومِ (٢٩ - ٢١):

٢١- ﴿و إِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا﴾:

- (١) و هنگامی که نادانان ایشان را خطاب کردند، به آرامی سخن گفتند!
- (٢) و اگر جاهلان آن‌ها را مورد خطاب قرار دهند، به آرامی سخن می‌گویند!
- (٣) و هرگاه جاهلان را خطاب قرار دهند، سخنشان آرام خواهد بود!
- (٤) و چنانچه جاهلان آن‌ها را خطاب کنند، به آن‌ها سلام می‌دهند!

٢٢- «تَذَكَّرَ أَنَّ الْمَلْعَبَ فِي الْمَبَارَاةِ الْمَاضِيَةِ كَانَ مَمْلُوءًا بِالْمَتَفَرِّجِينَ!»:

- (١) به یاد دارم که در مسابقه قبلی تماشاگران ورزشگاه را پر کرده بودند!
- (٢) به خاطر می‌آورم که ورزشگاه در مسابقه پیشین مملو از تماشاچیان بود!
- (٣) به خاطر داشتم که تماشاچیان برای مسابقه قبلی ورزشگاه را پر کردند!
- (٤) یادم هست که ورزشگاه در مسابقه پیشین با تماشاگر زیادی مملو بود!

٢٣- «عَيُونَ التَّمْسَاحِ تُفَرِّزُ سَائِلًا عِنْدَ أَكْلِ فَرِيَسْتِه كَأَنَّهُ دَمْعٌ!»:

- (١) چشمان تمساح مایعی را هنگام خورده شدن شکار ترشح می‌نماید؛ زیرا آن همانند یک اشک است!
- (٢) زمانی که تمساح شکارش را می‌خورد از چشمانش مایعی را ترشح می‌کند که گویی یک اشک است!
- (٣) چشم‌های تمساح مایعی را هنگام خوردن شکارش ترشح می‌کند؛ گویا آن یک اشک است!
- (٤) از چشمان تمساح زمان خوردن شکارش مایعی شبیه یک اشک فرو می‌ریزد!

٢٤- ﴿وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَ لَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَلُكُمْ﴾:

- (١) جنبنده‌ای در زمین نیست و نه هیچ پرنده‌ای که با بالش پرواز می‌کند جز این‌که آن‌ها (نیز) گروه‌هایی مانند شما هستند!
- (٢) هیچ جنبنده‌ای در زمین نبوده و نه هیچ پرنده‌ای که با دو بالش پرواز کند جز این‌که آن‌ها (نیز) گروه‌هایی مثل شما بوده‌اند!
- (٣) جنبنده‌ای در زمین نمی‌باشد و پرنده‌ای نیست که با بال‌هایش پرواز کند مگر آن‌ها (نیز) گروه‌هایشان مانند شما است!
- (٤) هیچ جنبنده‌ای در زمین نیست و نه هیچ پرنده‌ای که با بال‌هایش پرواز می‌کند مگر آن‌ها (نیز) گروه‌هایی مثل شما هستند!

٢٥- «لِلتَّمْسَاحِ طَرِيقَةٌ غَرِيبَةٌ فِي تَنْظِيفِ أُسْنَانِهِ، يَسَاعِدُهُ الرِّقْزَاقُ بِنَقْرِ بَقَايَا الطَّعَامِ مِنْ فَمِهِ!»:

- (١) تمساح راه شیوه عجیبی است برای تمیز شدن دندان‌هایش، مرغ باران با خوردن باقی‌مانده غذا از دهانش او را کمک می‌کند!
- (٢) برای تمساح راه عجیبی در تمیز کردن دندان‌هایش وجود دارد، مرغ مگس با نوک زدن باقی‌مانده‌های غذاها از دهانش به یاری او می‌شتابد!
- (٣) تمساح شیوه شگفتی در تمیز کردن دندان‌هایش دارد، مرغ باران او را با نوک زدن باقی‌مانده‌های غذا از دهانش به او کمک می‌کند!
- (٤) شیوه شگفت در تمیز کردن دندان‌های تمساح، کمک کردن مرغ باران به او با نوک زدن باقی‌مانده‌های غذا از دهانش است!

٢٦- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- (١) ما من عمل خیر عملینه إِلَّا يَكْتُبُ اللَّهُ لَكَ أَجْرَهُ! هیچ کار خیری نیست که آن را انجام دهی مگر این‌که خداوند اجرش را برای تو بنویسد!
- (٢) أَلَا تَدْرِي أَنَّ الرِّقْزَاقَ يَنْظِفُ فَمَ التَّمْسَاحِ؟! آیا نمی‌دانی که مرغ باران، دهان تمساح را تمیز می‌کند؟!!
- (٣) إِتَّخَذَ هَذَا الرَّجُلُ صَدِيقًا لِنَفْسِهِ، لِأَنَّهُ صَدُوقٌ! این مرد را به عنوان دوست برای خودش بگیر؛ زیرا او راستگوست!
- (٤) تَضَعُ حَيَّةُ الصَّحْرَاءِ ذَنْبَهَا فِي الرَّمْلِ نَمَّ تَقَفَ كَالْعَصَا! مار صحرا دمش را در سنگ قرار می‌دهد، سپس چون عصا می‌رود!

۲۷- عین الخطأ في المترادف أو المتضاد:

(۱) انطلاق ≠ توقّف (۲) یدري = يعرف (۳) يُحدِّث = يوجد (۴) يَصْنَع = يبني

۲۸- عین غیر الصحيح في عدد الجموع المكسرة:

(۱) يقدر العلماء أنواع الكائنات الحيّة في بحار العالم بالملايين: ثلاثة (۲) يقترب منه نوع من الطيور و يبدأ بنقر بقايا الطعام من فمه: اثنان (۳) عندما يفتز من الماء بحركة قويّة يمدّ زعانفه الكبيرة: واحد (۴) تحرق الرمال أقدام من يسير عليها في منتصف النهار: اثنان

۲۹- «تفكروا في الخلق و لا تفكروا في الخالق!»؛ عین الأنسب للمفهوم:

(۱) ملكا ذكر توگويم كه تو پاكي و خدایي
(۲) برگ درختان سبز در نظر هوشیار
(۳) ای برتر از خیال و قیاس و گمان و وهم
(۴) تو خدا را می شناسی از زبان
نروم جز به همان ره كه توام راه نمایی
هر ورقش دفتری ست معرفت كردگار
وز هر چه گفته اند و شنیدیم و خوانده ایم
لیك غافل گشته ای از دیر جان

■ ■ ■ إقرأ النّصّ التالي بدقّة ثمّ أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النّصّ (۳۴ - ۳۰):

يعدّ التعامل الصحيح مع الناس من الأمور المهمّة التي لا يُجيدها (أجاد عملاً؛ أحسن عملاً) كثيرون رغم أهمّيّتها. فمثلاً إن كان ذلك مع احترام الناس أدّى إلى إجبارهم على احترامك. فكيف ننتظر احترام غيرنا دون أن نحترمه؟!

إضافة إلى هذا يجب القول إنّنا أحياناً نكثر في احترام الغير و نقوم له بأعمال كثيرة حيث أنّها تعتبر كواجب على عاتقنا (عائق: كنف). إذن يجب أن يكون لك حدّ معيّن لتعاملك مع كلّ شخص. و جدبر بالذكر أنّه يمكن أن يكون كلامنا مؤثراً حتّى على عدوّنا و بتأثيره نقدر على التغلّب عليه.

۳۰- عین الخطأ:

(۱) خير الأمور أوسطها، فكن محتاطاً في تعاملك مع الناس!
(۲) للتعامل مع الناس دور مهمّ في حياتنا فيجب أن نهتمّ به أكثر!
(۳) يمكن أن نتخذ أسلوباً واحداً للتعامل مع كثير من الناس!
(۴) يُخطئ كثير من الناس في تعاملهم مع الآخرين!

۳۱- «جدبر بالذكر أنّه يمكن أن يكون كلامنا مؤثراً حتّى على عدوّنا!»؛ أقرب المفهوم من العبارة هو:

(۱) كلّم الناس على قدر عقولهم!
(۲) بالتعامل الصواب يمكن أن نخرج الأفعى من مكانها!
(۳) ربّ كلام كالحسام، يجلب لك مشاكل و يوقعك في المهلكة!
(۴) إذا خرج كلام من القلب دخل في القلب!

۳۲- «فكيف ننتظر احترام غيرنا دون أن نحترمه؟!»؛ عین الخطأ في الاستنباط عن العبارة:

(۱) احترم الناس دون أن تنتظر منهم الاحترام!
(۲) نتائج أعمالنا تنعكس على حياة أنفسنا!
(۳) الاحترام يجلب الاحترام فالتزموا به!
(۴) إحترم تُحترم، هذا هو قانون الحياة!

■ عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (۳۳ و ۳۴):

۳۳- «ننتظر»:

(۱) فعل مضارع - مجرّد ثلاثي - لازم / فعل مع فاعله و الجملة فعليّة
(۲) للمتكلم مع الغير - متعدّد - مضارع / فعل و فاعل
(۳) مزيد ثلاثي - فعل ماضي - مجهول / فعل مع نائب فاعله و الجملة فعليّة
(۴) فعل مضارع - مزيد ثلاثي (من باب «افتعال») - متعدّد / فعل و فاعله «احترام»

۳۴- «التعامل»:

(۱) اسم - مصدر من المجرّد الثلاثي - مذكّر / فاعل و مرفوع بالضمة
(۲) مفرد مؤنث - اسم المفعول / مفعول و منصوب بالفتحة
(۳) مصدر من المزيد الثلاثي - مفرد مذكّر / نائب فاعل و مرفوع بالضمة
(۴) اسم الفاعل - جمع التفسير (مفرد: العمل) / نائب فاعل و مرفوع بالضمة

■ ■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (٣٥ - ٤٠):

٣٥- «السّمك الطائر ..... من الماء بحركة من ..... ه القويّ و يمدّ ..... ه الكبيرة للفرار من أعداءه!» عین الصحيح للفراغات:

(١) يَطِيرُ - دَنْبٌ - جَنَاحِي (٢) يَنْقُرُ - دِمَاحٌ - أَجْنَحَةٌ (٣) يَنْقُرُ - ذَيْلٌ - زَعَانِفٌ (٤) يَنْزِلُ - دَنْبٌ - أَذْيَالٌ

٣٦- عین جواب الشرط مزيداً ثلاثياً:

(١) إن تُحاربوا التشاؤم تقدروا على تغيير حياتكم!

(٢) «إن تنصروا الله ينصركم و يُثبّت أقدامكم»

(٣) من يجمع علم الناس إلى علمه يُعدّ من أعلم الناس!

(٤) من يُنْفِق في سبيل الله يضاعف الله ثروته له!

٣٧- عین نوع «ما» يَخْتَلِف عن البقيّة:

(١) ما نعمل في الدنيا نشاهد نتيجته في الآخرة!

(٢) أنفق ممّا لديك إلى البؤساء!

(٣) لنعرف ما حولنا حتّى نتغلّب على المشاكل!

(٤) ما يفيدنا للوصول إلى الأهداف هو الجُهد!

٣٨- عین ما «الشرطيّة»:

(١) «هو الَّذي خَلَقَ لكم ما في الأرض جميعاً»

(٢) عَزَمْتُ أن أشكر مُنْقِذِي ولكن ما وجدت أحداً.

(٣) ما يعجبك في خلق الموجودات البحريّة.

(٤) ما أراد الإنسان قَدَرَ على الحُصول عليه.

٣٩- عین جواب الشرط فعلاً مجهولاً:

(١) إذا تَجَهَّد في أمورك تُكْتَسَب المعالي.

(٢) إن كَانَتْ لك حكمة فأرشد الآخرين بها.

(٣) إن تنظر إلى الدنيا تُشاهد مظاهر الله.

(٤) «إذا قُرئ القرآن فاستمعوا له و أنصتوا»

٤٠- عین أسلوب الشرط:

(١) ما قالَ ذلك العالمُ الجليلُ كتبْتُ في دَفْتري لِأُسْتفِيدَ منه في المُستقبل.

(٢) مَنْ أنشَدَ هذه الأبيات الجميلة حوّلَ شأنَ الأمّ.

(٣) ما قامَتِ الطالبةُ المشاغبةُ حينَ دَخَلتِ المُعلّمةُ الصّفّ.

(٤) مَنْ سَلَمَتْ عليه في شارعِ الشهيد موسويّ زميلي في الشركة.

سایت کنکور

Konkur.in

۴۱- این تعبیر که «او هر روز پرچمی از خوی‌های نیکوی خود را برای من می‌افراشت و مرا به پیروی کردن از آن فرمان می‌داد.» تعبیر چه کسی است و خداوند در قرآن او را چگونه توصیف می‌کند؟

- (۱) تعبیر پیامبر (ص) درباره تربیت خویش توسط خدا - «اسوۀ حسنۀ»
 (۲) تعبیر امام علی (ع) درباره تربیت خویش توسط پیامبر (ص) - «اسوۀ حسنۀ»
 (۳) تعبیر پیامبر (ص) درباره تربیت خویش توسط خدا - «خَيْرَ الْبَرِيَّةِ»
 (۴) تعبیر امام علی (ع) درباره تربیت خویش توسط پیامبر (ص) - «خَيْرَ الْبَرِيَّةِ»

۴۲- سخن از گمان باطل و پندار نادرست گروهی از مردمان، از دقت در کدام یک از آیات زیر مستفاد می‌گردد؟

- (۱) «يُرِيدُونَ أَنْ يُتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ ...»
 (۲) «أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا ...»
 (۳) «وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا»
 (۴) «وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ»

۴۳- بیان پیامبر (ص) که فرمودند: «مَنْ أَصْبَحَ وَ لَمْ يَهْتَمْ بِمُورِ الْمُسْلِمِينَ فَلَيْسَ بِمُسْلِمٍ» بیانگر کدام یک از اقدامات مهم در راستای حفظ وحدت مسلمانان است؟

- (۱) خود را از سایر مسلمانان دور ندانیم و برای پیشرفت جهان اسلام و پیروزی و سربلندی مسلمانان در تمام نقاط جهان تلاش کنیم.
 (۲) از اهانت و توهین به مقدسات سایر مسلمانان خودداری کنیم و عامل دشمنان در کاشتن بذر دشمنی میان مسلمانان نباشیم.
 (۳) از مظلومان در تمام نقاط جهان با روش‌های درست دفاع کنیم و برای رهایی آنان از ظلم بکوشیم.
 (۴) اعتقادات خود را با دانش و استدلال، اعتلا و ارتقا ببخشیم تا بتوانیم با دیگر مسلمانان براساس معرفت و استدلال سخن بگوییم.

۴۴- حضرت علی (ع) پس از آگاه شدن از شرکت فرماندارش در بصره در یک مهمانی، چه اقدامی انجام داد و اشتباه او را چه می‌دانست؟

- (۱) فرمان برکناری او را صادر کرد و در مسجد سخنرانی نمود - حاضر شدن فرماندار بر سر سفره‌ای با غذاهای رنگارنگ و تجمل‌گرایی
 (۲) نامه تندی به او نوشت و به کار او اعتراض نمود - حاضر شدن فرماندار بر سر سفره‌ای با غذاهای رنگارنگ و تجمل‌گرایی
 (۳) نامه تندی به او نوشت و به کار او اعتراض نمود - حضور نداشتن فقرا بر سر سفره‌ای رنگارنگ که فرماندار به آن دعوت شده بود.
 (۴) فرمان برکناری او را صادر کرد و در مسجد سخنرانی نمود - حضور نداشتن فقرا بر سر سفره‌ای رنگارنگ که فرماندار به آن دعوت شده بود.

۴۵- قاعده نفي سبيل تأييدي بر کدام یک از دلایل ضرورت ولایت ظاهری است و انحراف در تعالیم الهی و عدم اعتماد مردم به دین مولود عدم بهره‌مندی پیامبر (ص) از عصمت در کدام مسئولیت خود است؟

- (۱) ضرورت حفظ استقلال جامعه اسلامی - دریافت و ابلاغ وحی
 (۲) ضرورت حفظ استقلال جامعه اسلامی - مرجعیت دینی
 (۳) ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت - دریافت و ابلاغ وحی
 (۴) ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت - مرجعیت دینی

۴۶- رسول خدا (ص) در مورد کدام یک از ابعاد رهبری‌شان، با قاطعیت عمل می‌نمودند و در برابر ضایع شدن حق شخصی خود چه واکنشی نشان می‌دادند؟

- (۱) برقراری و اجرای عدالت - با بردباری و ملایمت رفتار می‌کردند.
 (۲) مبارزه با فقر - می‌ایستادند و کوتاه نمی‌آمدند.
 (۳) مبارزه با فقر - با بردباری و ملایمت رفتار می‌کردند.
 (۴) برقراری و اجرای عدالت - می‌ایستادند و کوتاه نمی‌آمدند.

۴۷- نزول کدام آیه در شرایط خاصی سبب این شد که مردم رویدادی را با چشم ببینند و از زبان پیامبر (ص) بشنوند تا امکان کتمان و مخفی کردن از بین برود؟

- (۱) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ...»
 (۲) «يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ ...»
 (۳) «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ ...»
 (۴) «إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ ...»

۴۸- فرمایش امام علی (ع) در چکاوک شمشیرها و نیزه‌ها به فرد پرسشگر مبنی بر ملاک ارزیابی جریان‌ها و شخصیت‌ها چه بود و ناظر بر کدام یک از ویژگی‌های ایشان است؟

- (۱) ابتدا حق را بشناس تا بتوانی اهل آن را بشناسی - علم بی‌کران
- (۲) ابتدا حق را بشناس تا بتوانی اهل آن را بشناسی - عدالت بی‌مانند
- (۳) ابتدا اهل باطل را بشناس تا بتوانی اهل حق را بشناسی - علم بی‌کران
- (۴) ابتدا اهل باطل را بشناس تا بتوانی اهل حق را بشناسی - عدالت بی‌مانند

۴۹- این‌که رسول خدا (ص) حقیقت‌جویی مشرکان را، حتی در بحبوحه جنگ می‌پذیرفت، نشان از کدام ویژگی رهبری ایشان است و به مسلمانان در مورد این افراد چه توصیه‌هایی دارد؟

- (۱) سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم - هرگز مزارع و نخلستان‌های آنان را نسوزانید.
- (۲) محبت و مدارا با مردم - هرگز مزارع و نخلستان‌های آنان را نسوزانید.
- (۳) محبت و مدارا با مردم - پناه دهید تا کلام خدا را بشنوند.
- (۴) سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم - پناه دهید تا کلام خدا را بشنوند.

۵۰- بیان «دروغ می‌گوید کسی که می‌پندارد مرا دوست دارد، در حالی‌که دشمنی و کینه تو در دل اوست؛ ...» از سوی ..... و در مورد ..... مطرح شده است که پس از بیان جایگاه ..... ایشان می‌باشد.

- (۱) پیامبر (ص) - امام علی (ع) - عصمت
- (۲) پیامبر (ص) - امام علی (ع) - علمی
- (۳) امام علی (ع) - پیامبر (ص) - عصمت
- (۴) امام علی (ع) - پیامبر (ص) - علمی

۵۱- ردّ فرضیه سکوت قرآن کریم و پیامبر اکرم (ص) در برابر تداوم مسئولیت‌های تعلیم وحی و ولایت ظاهری پس از رحلت ایشان، از کدام نکته برداشت می‌شود؟

- (۱) اصولاً حکومت و اداره جامعه و تعلیم و تبیین دین، امری تمام‌شدنی و پایان‌پذیر نیست.
- (۲) نیاز جامعه به حکومت و تعلیم و تبیین دین، پس از رسول خدا (ص) نه تنها از بین نرفت، بلکه افزایش یافت.
- (۳) جامعه همواره نیازمند به امام و رهبری است که در میان انبوه افکار و عقاید، حقیقت را به مردم نشان دهد.
- (۴) بی‌توجهی به تداوم مسئولیت‌های پیامبر، دلیلی بر نقص اسلام است که برای کامل‌ترین دین، امکان‌پذیر نیست.

۵۲- منت خداوند بر مؤمنان در کدام آیه شریفه بیان شده است؟

- (۱) ﴿بُرِيدُونَ أَنْ يُتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ ...﴾
- (۲) ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ ...﴾
- (۳) ﴿لَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا﴾
- (۴) ﴿إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ ...﴾

۵۳- «فرمان به توقّف»، «سخن از ختم نبوت» و «بیان راهکار در امان ماندن همیشگی از خطر گمراهی» به ترتیب در کدام موارد نمایان تر است؟

- (۱) حدیث غدیر - حدیث منزلت - حدیث ثقلین
- (۲) حدیث غدیر - حدیث جابر - آیه تطهیر
- (۳) آیه ولایت - حدیث منزلت - آیه تطهیر
- (۴) آیه ولایت - حدیث جابر - حدیث ثقلین

۵۴- در بیانات امام خمینی (ره)، چرا هر نظام سیاسی غیراسلامی، شرک‌آمیز است و وظیفه مسلمانان در برابر چنین نظامی کدام است؟

- (۱) چون دینی جز اسلام مورد قبول نیست. - برقراری احکام فردی و اجتماعی مقرر شده توسط اسلام
- (۲) چون حاکم طاعت است. - برقراری احکام فردی و اجتماعی مقرر شده توسط اسلام
- (۳) چون حاکم طاعت است. - دور کردن شرک از حیات مسلمین و نابود کردن آن
- (۴) چون دینی جز اسلام مورد قبول نیست. - دور کردن شرک از حیات مسلمین و نابود کردن آن

۵۵- چرا نیاز به حاکم و معلمی که تداوم بخش راه رسول خدا (ص) باشد، دائمی و روزافزون است و این مفهوم ابطال‌گر کدام فرضیه در مورد مسئولیت‌های پس از پیامبر (ص) می‌باشد؟

- (۱) ظهور مکاتب و فرقه‌های مختلف و ازدیاد مشکلات جدید اجتماعی با گسترش اسلام - سکوت قرآن و پیامبر (ص)
- (۲) ظهور مکاتب و فرقه‌های مختلف و ازدیاد مشکلات جدید اجتماعی با گسترش اسلام - اعلام پایان یافتن مسئولیت‌ها
- (۳) فرا رسیدن عصر معرفی اسلام اصیل و لزوم پایه‌گذاری یک مدرسه بزرگ علمی - اعلام پایان یافتن مسئولیت‌ها
- (۴) فرا رسیدن عصر معرفی اسلام اصیل و لزوم پایه‌گذاری یک مدرسه بزرگ علمی - سکوت قرآن و پیامبر (ص)

۵۶- خداوند حکیم در قرآن کریم، قبیله‌قبیله قرار دادن مردم را به چه هدفی توصیف می‌کند و کدام عبارت شریفه، ملاک پیامبر (ص) را در تقسیم‌بندی افراد بیان می‌کند؟

- (۱) ﴿لِتَعَارَفُوا﴾ - ﴿إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ اتَّقَاكُمْ﴾
- (۲) ﴿لِتَعَارَفُوا﴾ - ﴿وَذَكَرَ اللَّهُ كَثِيرًا﴾
- (۳) ﴿لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا﴾ - ﴿وَذَكَرَ اللَّهُ كَثِيرًا﴾
- (۴) ﴿لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا﴾ - ﴿إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ اتَّقَاكُمْ﴾

۵۷- حضور صبحگاهی پیامبر (ص) در مقابل درب خانه حضرت زهرا (س) و قرائت آیه، ناظر بر اهمیت آگاهی مردم از کدام آیه شریفه است؟

- (۱) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ ...﴾
- (۲) ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ ...﴾
- (۳) ﴿ثُمَّ يَرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا﴾
- (۴) ﴿ثُمَّ وَلِيكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ ...﴾

۵۸- اوج عدالت در کلام علوی، آن‌گاه روشن می‌شود که عبارت ..... را بر زبان جاری نمود و آن حضرت عاقبت چپاول کردن بیت‌المال را به صورت ..... توصیف کرد.

- (۱) «... به اندازه گرفتن پوست جو از دهان موری خدا را نافرمانی کنم، نخواهم کرد.» - ننگ دنیا و عذاب آخرت
- (۲) «... به اندازه گرفتن پوست جو از دهان موری خدا را نافرمانی کنم، نخواهم کرد.» - داغ زدن سکه‌ها بر پشت و پهلوها
- (۳) «... از این پس سهم همه مسلمانان را از بیت‌المال به طور مساوی خواهم داد.» - ننگ دنیا و عذاب آخرت
- (۴) «... از این پس سهم همه مسلمانان را از بیت‌المال به طور مساوی خواهم داد.» - داغ زدن سکه‌ها بر پشت و پهلوها

۵۹- در قرآن کریم، پیامبر اکرم (ص) به عنوان اسوه و الگو برای چه کسی مطرح شده است؟

- (۱) کسی که با ایمان به خداوند و انجام عمل صالح در جهت برقراری عدالت در جامعه می‌کوشد.
- (۲) فردی که نسبت به تمام هم‌کیشان خود دلسوز است و سعی در ایجاد وحدت در جامعه دارد.
- (۳) گرامی‌ترین انسان‌ها که سعی می‌کند علاوه بر تقویت بُعد معنوی و تقوا در خدمت به دیگران بکوشد.
- (۴) کسی که به خداوند و روز رستاخیز امید دارد و خدا را بسیار یاد می‌کند.

۶۰- «دستیابی به معارف بلند قرآن کریم» و «نگهداری از الفاظ آن در سینه‌ها»، هر یک به ترتیب تحت تأثیر کدام یک از مسئولیت‌های خطیر

رسالت پیامبر اسلام (ص) صورت پذیرفت؟

- (۱) مرجعیت دینی - دریافت و ابلاغ وحی
- (۲) دریافت و ابلاغ وحی - تبیین تعالیم قرآن
- (۳) مرجعیت دینی - تعلیم و تبیین تعالیم قرآن
- (۴) دریافت و ابلاغ وحی - دریافت و ابلاغ وحی

DriQ.com

زبان انگلیسی

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 61-70 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

- 61- We must really hurry. There's ..... time left – only ..... more minutes.
1) little / a few   2) as little / a few   3) little / few   4) a little / few
- 62- According to health experts, very ..... new cases of the disease have been detected in the past ..... months.
1) little / few   2) few / few   3) few / a few   4) little / a few
- 63- From the late 1800s to the 1970s, almost ..... left Italy to start new lives in other countries.
1) 25-million-people   2) 25 millions people   3) 25 million people   4) 25 million peoples
- 64- There is a Greek proverb which states that through sickness, we recognize the ..... of health.
1) value   2) title   3) fact   4) subject
- 65- Although it was a very difficult decision, quite ..... , I really didn't have much choice.
1) mentally   2) physically   3) honestly   4) confidently
- 66- Julius Erving once said that the key to success is to keep growing in all areas of life – ....., emotional, spiritual, as well as physical.
1) countable   2) mental   3) popular   4) imaginary
- 67- He will never get far in life for the ..... reason that while he is very intelligent, he has absolutely no ambition.
1) fortunate   2) simple   3) emotional   4) similar
- 68- The great composer Beethoven was ..... in his later years, and couldn't hear the applause of his audiences.
1) blind   2) disabled   3) lonely   4) deaf
- 69- I'm going to ask my boss to give me some extra time to work on this because it's just ..... to meet the deadline he has set.
1) uncountable   2) familiar   3) impossible   4) specific
- 70- Where is my cell phone? It was here a minute ago, and now it's ..... !
1) disappeared   2) exchanged   3) endangered   4) wondered

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 71-75 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

The development of computers has been one of the most important recent advances in ...71... . The invention of the microchip changed the ...72... of producing goods from mechanical to electronic. This meant that many tasks that had previously been done manually were now automated. Computers perform ...73... tasks and are used in banking, architecture, manufacturing, and ...74... other businesses. Computers also aid new technology, ...75... they can help develop new machines.

- 71- 1) technology   2) expression   3) experiment   4) population
72- 1) intonation   2) reality   3) amount   4) emphasis
73- 1) a few difference   2) many different   3) a little different   4) lots of difference
74- 1) range from   2) a range of   3) a ranges of   4) they range from
75- 1) however   2) although   3) as if   4) because

PART C: Reading Comprehension

***Directions:** In this part of the test, you will read a passage. The passage is followed by five questions.*

Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

The Taj Mahal is on the list of the Seven Wonders of the Modern World. Historians, tourists, and students of architecture and design admire it for two reasons. One is for its beauty. The other is the love story that led to its creation.

The Taj Mahal stands on the banks of the Yamuna River in Agra, India. Its construction began in 1631 and was finished in 1653. It is an Islamic tomb built of white marble, which was imported from all over India and neighboring lands. Its creation required the use of more than 1,000 elephants to transport the marble. More than 22,000 builders labored for twenty-one years to erect it. They used twenty-eight different kinds of precious and semi-precious stones to decorate the temple.

This "Crown Palace" is a monument to love. Shah Jahan was the fifth Mughal emperor of India. When he was a fourteen-year-old prince, he fell in love with a fifteen-year-old Persian princess. Five years later, she became his third wife. This was in 1612. He called her "Mumtaz Mahal," which means "Jewel of the Palace." They had a happy marriage. However, she died giving birth to their fourteenth child. Heartbroken, her husband ordered the building of the Taj Mahal. This tomb is a tribute to her. It still stands as an enduring symbol of their love.

76- Which culture does the Taj Mahal represent most?

1) pre-Islamic Indian	2) pre-Islamic Persian
3) Islamic	4) Mughal

77- The word "erect" in the second paragraph is closest in meaning to .....

1) design	2) install	3) build	4) gather

78- All of the following statements can be concluded from the passage EXCEPT .....

- 1) Mahal means "palace"
- 2) white marble was valued highly in Indian buildings
- 3) the Taj Mahal is both a tomb and a temple
- 4) the Taj Mahal was designed by a Persian architect

79- How old was the Persian princess when she married Shah Jahan?

1) fifteen years old	2) twenty-five years old
3) twenty years old	4) fourteen years old

80- Which of the following could be a good title for the passage?

- 1) The Taj Mahal: Mughal Architecture, Islamic Decoration
- 2) The Taj Mahal, Crown Palace of Love
- 3) Mumtaz Mahal, the Beloved Queen of India
- 4) A Brief History of the Seven Wonders of the Modern World

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۳

جمعه ۱۵/۰۵/۱۴۰۰

آزمون‌های سراسری گاج

گزینه درسهرا انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

آزمون اختصاصی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۰۰	مدت پاسخگویی: ۱۰۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	وضعیت پاسخگویی	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
				از	تا	
۱	ریاضیات	۱۰	اجباری	۸۱	۹۰	۲۵ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۹۱	۱۰۰	
		۱۰		۱۰۱	۱۱۰	
۲	اقتصاد	۱۰	اجباری	۱۱۱	۱۲۰	۱۰ دقیقه
۳	علوم و فنون ادبی	۱۰	اجباری	۱۲۱	۱۳۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۱۳۱	۱۴۰	
		۱۰		۱۴۱	۱۵۰	
۴	جامعه‌شناسی	۱۰	اجباری	۱۵۱	۱۶۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۱۶۱	۱۷۰	
		۱۰		۱۷۱	۱۸۰	
۵	فلسفه و منطق	۱۰	اجباری	۱۸۱	۱۹۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	اجباری	۱۹۱	۲۰۰	
۶	روان‌شناسی	۱۰	اجباری	۲۰۱	۲۱۰	۱۰ دقیقه

DriQ.com

ریاضیات

۸۱- نماد ریاضی «هر عدد نامثبت، همواره کوچک تر یا مساوی مجذور خود است.» کدام است؟

$$(1) x > 0 \text{ و } x \leq \sqrt{x} \quad (2) x < 0 \text{ و } x \leq x^2 \quad (3) x \leq 0 \text{ و } x \leq x^2 \quad (4) x \leq 0 \text{ و } x^2 \leq x$$

۸۲- ایراد استدلال زیر در کدام مرحله است؟

$$x^2 + 4x < 3x(x-2) \xrightarrow{\text{مرحله (۱) فاکتورگیری}} x(x+4) < 3x(x-2) \xrightarrow{\text{مرحله (۲) تقسیم طرفین بر } x} x+4 < 3x-6$$

$$x > 5 \xrightarrow{\text{مرحله (۴) تقسیم طرفین بر } -2} -2x < -10 \xrightarrow{\text{مرحله (۳) معلوم، مجهول}}$$

$$(1) \text{ مرحله (۱)} \quad (2) \text{ مرحله (۲)} \quad (3) \text{ مرحله (۳)} \quad (4) \text{ مرحله (۴)}$$

۸۳- نتایج گرفته شده در استدلال های زیر به ترتیب ..... و ..... هستند.

الف) مقدمه ۱: اگر شخصی عادل باشد، ظلم نمی کند.

مقدمه ۲: آن شخص ظلم می کند.

∴ آن شخص عادل نیست.

ب) مقدمه ۱: اگر در رانندگی دقت کنید، تصادف نمی کنید.

مقدمه ۲: فردی در رانندگی دقت می کند.

∴ آن فرد تصادف نمی کند.

$$(1) \text{ درست - درست} \quad (2) \text{ درست - نادرست} \quad (3) \text{ نادرست - درست} \quad (4) \text{ نادرست - نادرست}$$

۸۴- جاهای خالی را چگونه کامل کنیم تا «مغالطه» را به زبان ریاضی بیان کرده باشیم؟

$$(1) \begin{matrix} \square \\ p \end{matrix} \triangle \begin{matrix} \square \\ q \end{matrix} \quad (2) \begin{matrix} \square \\ p \end{matrix} \triangle \begin{matrix} \square \\ q \end{matrix} \quad (3) \begin{matrix} \square \\ p \end{matrix} \triangle \begin{matrix} \square \\ p \end{matrix} \quad (4) \begin{matrix} \square \\ q \end{matrix} \triangle \begin{matrix} \square \\ q \end{matrix}$$

۸۵- تعدادی لیوان داریم که بعضی از آن ها وارونه هستند. می خواهیم همه آن ها در حالت درست قرار گیرند. ولی مجاز هستیم هر بار دقیقاً دو

لیوان را تغییر وضعیت دهیم (اگر وارونه است، آن را درست کنیم و برعکس). در کدام گزینه این کار ممکن است؟

(۱) ۵ لیوان داریم که ۳ تا از آن ها وارونه است. ۸ لیوان داریم که ۵ تا از آن ها وارونه است.

(۲) ۵ لیوان داریم که ۴ تا از آن ها وارونه است. ۳ لیوان داریم که یکی از آن ها وارونه است.

۸۶- اگر $f = \left\{ \left(5, a+1 \right), \left(6, 2a-1 \right), \left(8, \frac{b}{3} \right) \right\}$ ، یک تابع ثابت باشد، آن گاه $a+b$ کدام است؟

$$(1) 5 \quad (2) 11 \quad (3) 3 \quad (4) 7$$

۸۷- در تابع $f(x) = c$ ، اگر $f(a) + 8 = f(a+b)$ و $f(b) + 3 = f(a+b)$ باشد، در این صورت مجموعه مقادیر قابل قبول برای c ، کدام است؟

$$(1) \{-2, 4\} \quad (2) \{-4, 2\} \quad (3) \{4\} \quad (4) \emptyset$$

۸۸- اگر f تابعی ثابت و g تابعی همانی باشد و بدانیم نقطه $(4, 4)$ بین نمودار این دو تابع مشترک است، حاصل $f\left(\frac{\sqrt{5}+1}{\sqrt{5}-2}\right) + g(-1)$ کدام است؟

$$(1) 3 \quad (2) \frac{3}{\sqrt{5}-2} \quad (3) 8 \quad (4) \sqrt{5}-2$$

۸۹- کدام گزینه صحیح است؟

(۱) اگر f یک تابع ثابت باشد، آن گاه $f(x+y) = f(x) + f(y)$

(۲) اگر دامنه و برد تابع برابر باشند، آن گاه تابع همانی است.

(۳) تابع $f = \{(1, 1)\}$ تابعی ثابت و همانی است.(۴) نمودار یک تابع ثابت، خطی موازی محور y است.۹۰- اگر f با ضابطه $f(x) = \begin{cases} 2x-a & x \geq 1 \\ -bx^2+1 & x \leq 1 \end{cases}$ یک تابع باشد و $f(-2) = 5$ باشد، آن گاه مقدار ab کدام است؟

$$(1) -1 \quad (2) 3 \quad (3) -2 \quad (4) \text{ صفر}$$

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (ریاضی و آمار (۳)، شماره ۹۱ تا ۱۰۰) و زوج درس ۲ (ریاضی و آمار (۱)، شماره ۱۰۱ تا ۱۱۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

ریاضی و آمار (۳) (سؤالات ۹۱ تا ۱۰۰)

۹۱- یک دیوار را به ۶ نوار عمودی تقسیم کرده و می‌خواهیم آن‌ها را رنگ‌آمیزی کنیم. اگر ۴ رنگ در اختیار داشته باشیم، چطور می‌توانیم این ۶ قسمت را رنگ کنیم به طوری که قسمت‌های کنار هم، هم‌رنگ نباشند؟

۶۴۸ (۱) ۷۲۰ (۲) ۸۵۴ (۳) ۹۷۲ (۴)

۹۲- با ارقام ۰، ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵، چند عدد سه‌رقمی زوج و بدون تکرار ارقام می‌توان نوشت؟

۳۶ (۱) ۵۲ (۲) ۴۸ (۳) ۶۴ (۴)

۹۳- به چند روش ممکن است از بین ۱۵ دانش‌آموز، ۳ نفر آن‌ها را برای مسئول کتابخانه، مسئول گروه سرود و مسئول گروه تئاتر دانش‌آموزان انتخاب کرد؟

۴۵۵ (۱) ۹۱۰ (۲) ۱۳۶۵ (۳) ۲۷۳۰ (۴)

۹۴- با ارقام ۳، ۴، ۶، ۷ و ۸ چند عدد پنج‌رقمی بدون تکرار ارقام می‌توان نوشت به طوری که رقم‌های فرد کنار هم نباشند؟

۴۸ (۱) ۶۸ (۲) ۷۲ (۳) ۸۶ (۴)

۹۵- با حروف کلمه‌ی «مدرسان» چند جایگشت چهارحرفی می‌توان ساخت که در همه‌ی آن‌ها حرف «م» به کار رفته باشد؟

۲۴۰ (۱) ۲۴ (۲) ۱۲۰ (۳) ۱۲ (۴)

۹۶- ۱۰ نقطه‌ی متمایز بر روی یک دایره قرار دارند. تعداد مثلث‌هایی که رئوس آن‌ها منطبق بر این ده نقطه باشد، چقدر از تعداد وترهایی که با این نقاط می‌توان ساخت، بیش‌تر است؟

۵۵ (۱) ۷۵ (۲) ۶۵ (۳) ۸۵ (۴)

۹۷- یک مجموعه‌ی n عضوی، ۱۵ زیرمجموعه‌ی ۲ عضوی دارد. حاصل C_n^2 کدام است؟

۴ (۱) ۱۰ (۲) ۱۸ (۳) ۲۰ (۴)

۹۸- کدام پدیده یا آزمایش قطعی نیست؟

- (۱) ظاهر شدن عدد طبیعی در پرتاب یک تاس
(۲) اضافه شدن شکر به چای باعث انفجار نمی‌شود.
(۳) ظاهر شدن حداقل یک بار رو در ۱۰ بار پرتاب یک سکه
(۴) ظاهر شدن رو یا پشت در آزمایش پرتاب یک سکه

۹۹- در پرتاب دو تاس، پیشامدی که در آن مجموع دو عدد ظاهر شده برابر ۶ گردد، چند عضو دارد؟

۳ (۱) ۵ (۲) ۶ (۳) ۷ (۴)

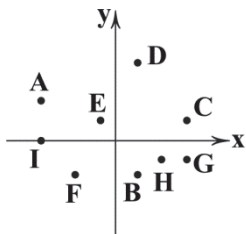
۱۰۰- سکه‌ای را پرتاب می‌کنیم. اگر «رو» بیاید، آن‌گاه تاس می‌ریزیم؛ در غیر این صورت دو سکه‌ی دیگر پرتاب می‌کنیم. فضای نمونه‌ای این آزمایش تصادفی چند عضو دارند؟

۱۰ (۱) ۱۲ (۲) ۲۴ (۳) ۴۸ (۴)

زوج درس ۲

ریاضی و آمار (۱) (سؤالات ۱۰۱ تا ۱۱۰)

۱۰۱- با حذف کدام یک از نقاط نمودار زیر می‌توان یک تابع ساخت؟

(۱) H, A, D

(۲) F, D, C

(۳) G, I, B

(۴) E, D, A

۱۰۲- اگر رابطه‌ی $f = \{(2, a+b), (3, 2), (2, 6), (4, 8), (3, a-b)\}$ تابع باشد، حاصل $\sqrt{a^2 + b^2}$ کدام است؟

۲ $\sqrt{5}$ (۱) $\sqrt{10}$ (۲) ۴ (۳) ۶ (۴)

۱۰۳- تابع f به هر عدد حقیقی غیر صفر، پنج برابر معکوس همان عدد منهای نصف خود آن عدد را نسبت می‌دهد. حاصل $f(10)$ کدام است؟

$-\frac{3}{2}$ (۱) $-\frac{5}{2}$ (۲) $-\frac{7}{2}$ (۳) $-\frac{9}{2}$ (۴)

۱۰۴- در تابع خطی f ، $f(2) = -2$ و $f(-1) = 4$ می‌باشند. نمودار تابع f محور y ها را با کدام عرض قطع می‌کند؟

-۱ (۱) -۲ (۲) ۱ (۳) ۲ (۴)

۱۰۵- یک شرکت برای تولید x واحد کالا، طبق رابطه‌ی $C(x) = 4000 + 60x$ (تومان) هزینه می‌کند و هر کالا را ۸۰ تومان می‌فروشد. این شرکت حداقل چه تعداد از این کالا را باید بفروشد تا سوددهی آغاز شود؟

- (۱) ۱۹۹ (۲) ۲۰۰ (۳) ۲۰۱ (۴) ۲۰۲

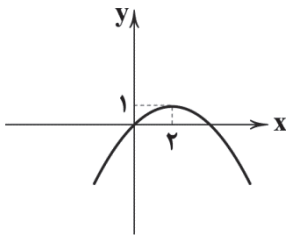
۱۰۶- رأس سهمی به معادله‌ی $y = -x^2 + 3x$ در کدام ناحیه‌ی محورهای مختصات قرار دارد؟

- (۱) اول (۲) دوم (۳) سوم (۴) چهارم

۱۰۷- محور تقارن سهمی به معادله‌ی $y = -2x^2 + bx - c$ خط $x = -1$ است و نمودار این سهمی محور y ها را در نقطه‌ای به عرض ۵- قطع می‌کند. عرض رأس سهمی کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) -۳ (۳) ۵ (۴) -۵

۱۰۸- معادله‌ی سهمی زیر کدام است؟

$$y = -\frac{1}{4}x^2 + x \quad (1)$$

$$y = -2x^2 + x \quad (2)$$

$$y = -\frac{1}{4}x^2 + \frac{3}{4}x \quad (3)$$

$$y = -x^2 + \frac{5}{4}x \quad (4)$$

۱۰۹- نمودار مختصاتی تابع $2x + 3y - 6 = 0$ از کدام ناحیه نمی‌گذرد؟

- (۱) چهارم (۲) سوم (۳) دوم (۴) اول

۱۱۰- اگر دامنه‌ی تابع خطی $y = -2x + 3$ بازه‌ی $[-2, 3]$ باشد، برد تابع کدام است؟

- (۱) $[-3, 7]$ (۲) $[-3, 7]$ (۳) $[-7, 3]$ (۴) $[-7, 3]$

۱۱۱- چند مورد از جملات زیر تماماً درست می‌باشند؟

(الف) شیب منحنی عرضه نشان دهنده‌ی میزان حساسیت مصرف‌کننده نسبت به قیمت است.

(ب) اگر شیب منحنی عرضه زیاد باشد، یعنی عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت کم است.

(ج) در این حالت اصطلاحاً می‌گوییم کشش قیمتی عرضه کم است.

(د) با توجه به مقدار تقاضای مصرف‌کنندگان نسبت به قیمت، کالاها به دو دسته‌ی ضروری و تجملی تقسیم می‌شوند.

- (۱) ۴ (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

۱۱۲- کدام گزینه پاسخ درست سوالات زیر می‌باشد؟

(الف) بازاری را که در آن فروشندگان به فروش آثار هنری می‌پردازند، چه می‌نامند؟

(ب) کدام گزینه تماماً درست می‌باشد؟

(۱) الف: حراجی‌ها ب: در بازار انحصاری خرید، قیمت‌ها توسط مصرف‌کنندگان تعیین می‌شود.

(۲) الف: مناقصه‌ها ب: در بازار انحصاری خرید، قیمت‌ها توسط مصرف‌کنندگان تعیین می‌شود.

(۳) الف: مناقصه‌ها ب: در بازار انحصاری خرید، قیمت‌ها توسط تولیدکنندگان تعیین می‌شود.

(۴) الف: حراجی‌ها ب: در بازار انحصاری خرید، قیمت‌ها توسط تولیدکنندگان تعیین می‌شود.

۱۱۳- کدام گزینه تکمیل‌کننده‌ی جملات زیر است؟

(الف) شرکت‌های خودرویی به دلایل ..... انحصارگر محسوب می‌شوند.

(ب) در شرایطی که سطح قیمت کالا ..... از قیمت تعادلی باشد، میزان تولید کالا ..... و تقاضای کالا ..... می‌یابد.

(۱) الف: طبیعی ب: کم‌تر - افزایش - کاهش (۲) الف: طبیعی ب: کم‌تر - کاهش - افزایش

(۳) الف: قانونی ب: بیشتر - کاهش - افزایش (۴) الف: قانونی ب: بیشتر - افزایش - کاهش

۱۱۴- یک کارگاه تولیدی، برای تولید محصولات خود از ۲ ماشین صنعتی به ارزش ۱,۲۰۰,۰۰۰ واحد پولی که به تازگی خریداری شده‌اند، استفاده می‌کند. اگر طول عمر یکی از دستگاه‌ها ۱۰ سال و دیگری ۸ سال باشد، برای یک دوره ۱۰ ساله کدام گزینه پاسخ درست سؤالات زیر می‌باشد؟

(الف) این کارگاه سالیانه چه مبلغی را باید برای استهلاک دستگاه‌ها در نظر بگیرد؟

(ب) مجموع هزینه‌های استهلاک ۵ سال آخر چقدر می‌باشد؟

(ج) اگر مجموع هزینه‌های استهلاک سالیانه، ۵ درصد تولید ناخالص این مجموعه باشد، تولید خالص سالیانه این کارگاه در سال جاری چقدر می‌باشد؟

(۱) الف: ۲۷۰,۰۰۰ واحد پولی ب: ۱,۰۵۰,۰۰۰ واحد پولی ج: ۵,۱۳۰,۰۰۰ واحد پولی

(۲) الف: ۲۷۰,۰۰۰ واحد پولی ب: ۱,۳۵۰,۰۰۰ واحد پولی ج: ۲۵,۶۵۰,۰۰۰ واحد پولی

(۳) الف: ۱۲۰,۰۰۰ واحد پولی ب: ۱,۳۵۰,۰۰۰ واحد پولی ج: ۵,۱۳۰,۰۰۰ واحد پولی

(۴) الف: ۱۲۰,۰۰۰ واحد پولی ب: ۱,۰۵۰,۰۰۰ واحد پولی ج: ۲۵,۶۵۰,۰۰۰ واحد پولی

۱۱۵- کدام گزینه پاسخ درست سؤالات زیر می‌باشد؟

(الف) عامل اصلی تولید و شکل‌گیری منافع دوسویه در میان انسان‌ها چیست؟

(ب) اگر تولیدکننده‌ای به هر دلیل نتواند با افزایش قیمت، تولید خود را افزایش دهد، می‌گوییم کشش قیمتی عرضه پایین است، یعنی.....

(۱) الف: رفتار اقتصادی افراد در مقابل قیمت‌ها ب: منحنی عرضه‌اش با شیب بیشتر است.

(۲) الف: رفتار اقتصادی افراد در مقابل قیمت‌ها ب: منحنی عرضه‌اش با شیب کم‌تر است.

(۳) الف: تفاوت در توانایی‌ها ب: منحنی عرضه‌اش با شیب کم‌تر است.

(۴) الف: تفاوت در توانایی‌ها ب: منحنی عرضه‌اش با شیب بیشتر است.

۱۱۶- کدام گزینه تماماً درست نمی‌باشد؟

(۱) با محاسبه قیمت‌های ثابت، اگر صادرات مالزی ۵۰ میلیارد دلار و صادرات جیبوتی ۵ میلیارد دلار معرفی شود، این به آن معناست که مالزی ۱۰ برابر جیبوتی صادرات دارد.

(۲) با فرض این‌که هر تولید ملی (یا داخلی)، درآمدی را برای تولیدکنندگان آن و عوامل تولید ملی (یا داخلی) ایجاد کرده است، می‌توان درآمد ملی (یا داخلی) را نیز که دقیقاً معادل تولید است، به عنوان شاخص‌های کلان اقتصادی مورد استفاده قرار داد.

(۳) با توجه به دو شاخص تولید ناخالص ملی و داخلی، با علم به تفاوت این دو شاخص در تعریف، در برخی کشورها مثل هنگ‌کنگ در عمل هم با هم تفاوت چندانی ندارند و می‌توان از آن‌ها به جای هم استفاده کرد.

(۴) به مجموع درآمدهایی که در طول یک سال نصیب هر ملتی می‌شود، درآمد ملی می‌گویند.

۱۱۷- چند مورد از عبارات‌های زیر کاملاً درست هستند؟

(الف) امروزه نقدینگی کل برابر مجموع مسکوکات و اسکناس‌های در گردش و خارج از گردش (پس‌اندازهای خانگی) است.

(ب) در کشوری که نرخ تورم ۱۰٪ کاهش یافته است، سطح عمومی قیمت‌ها کاهش و اجناس ارزان‌تر شده‌اند.

(ج) پول وسیله پرداخت در مبادلات است، یعنی نقش اصلی پول آسان‌سازی مبادله است.

(د) قدرت خرید پول، به سطح عمومی قیمت‌ها در جامعه بستگی دارد.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۱۸- با توجه به جدول فرضی زیر، گزینه درست را انتخاب کنید. (منظور از شاخص قیمت‌ها، میانگین سطح عمومی قیمت‌ها می‌باشد.)

شاخص قیمت‌ها در ابتدای سال ۸۵	۳۰,۰۰۰ تومان
نرخ تورم سال ۸۵	۱۰ درصد
شاخص قیمت‌ها در ابتدای سال ۸۷	۳۴,۶۵۰ تومان
شاخص قیمت‌ها در ابتدای سال ۸۸	۳۸,۱۱۵ تومان
نرخ تورم سال ۸۷	۱۰ درصد
نرخ تورم سال ۸۸	۸ درصد

(۱) سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال ۸۸ از ۳۸,۱۱۵ تومان بیشتر شده است.

(۲) نرخ تورم در سال ۸۴ نسبت به سال ۸۵ کم‌تر بوده و سطح عمومی قیمت‌ها نسبت به سال ۸۵ با سرعت کم‌تری افزایش یافته است.

(۳) شاخص قیمت‌ها در ابتدای سال ۸۹ نسبت به ابتدای سال ۸۸ به اندازه دو درصد کاهش داشته است.

(۴) سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال ۸۷ نسبت به ابتدای سال ۸۶ کاهش یافته، چون نرخ تورم در این سال نسبت به سال گذشته کاهش داشته است.

۱۱۹- در گذشته‌ها فرد A برای تهیه گندم مورد نیاز خود از مازاد تخم‌مرغ‌های مصرفی‌اش به فرد B مراجعه کرد اما فرد B حاضر به معاوضه گندم با تخم‌مرغ نشد. در نتیجه فرد A ناگزیر به سه نفر دیگر مراجعه کرده و مبادلاتی انجام داد تا نهایتاً بتواند کالای مورد نیاز فرد B را تأمین و با

او مبادله پایایی کند. این توضیحات به کدام یک از شروط شکل‌گیری مبادله تهاوتی اشاره مستقیم می‌کند؟

(۱) انتخاب کالایی به عنوان وسیله سنجش ارزش کالاها

(۲) عدم مقبولیت کالاهای فسادپذیر به عنوان پول

(۳) تمایل همزمان طرفین به مبادله

(۴) هزینه‌های بالای مبادلات با پول کالایی

۱۲۰- کدام گزینه پاسخ درست سوالات زیر است؟

(الف) مهم‌ترین مشکل بر سر راه مبادلات با پول‌های فلزی کدام بود؟

(ب) علت واگذاری وظیفه چاپ و نشر اسکناس به بانک مرکزی چه بود؟

(۱) الف: کمبود طلا و نقره موجود در طبیعت ب: افزایش تعداد صرافی‌ها و رسیدهای منتشره که تشخیص رسید اصلی را از تقلبی مشکل می‌کرد و هم‌چنین عدم تمایل مردم برای استفاده از پس‌اندازهایشان در مبادلات مبتنی بر ربا

(۲) الف: کمبود طلا و نقره در دسترس بشر ب: دشوار شدن اعتبارسنجی صرافی‌ها و رسیدهای زیاد منتشره برای مردم و سوءاستفاده برخی از صرافان از اعتماد مردم

(۳) الف: حجم زیاد پول‌های فلزی در مبادلات بین‌المللی ب: نبود پشتوانه مناسب برای رسیدهای صادره که اعتماد و اطمینان مردم را در پذیرش این رسیدها دشوار می‌کرد.

(۴) الف: غیرقابل تقسیم بودن پول‌های فلزی که این پول را در مبادلات با حجم کم بی‌اعتبار می‌کرد. ب: کاهش قدرت خرید رسیدها به دلیل این‌که قابل تقسیم به مبالغ کم‌تر برای مبادلات مختلف نبود و صرافی‌ها قدرت چاپ رسیدهای مختلف با مبالغ مختلف را نداشتند.

۱۲۱- در همه گزینه‌ها «واژه ترکی» به کار رفته است، به جز .....

- (۱) کوتاه‌اندیشی که با صاحب‌قران گردد طرف
(۲) یابد چون پس از خورش ساده ز باده پرورش
(۳) چون هوای ملک دل ببند کز این سان گرم شد
(۴) اندر آن عالم نه لشکر نی قشون

۱۲۲- نوع معشوق (زمینی یا آسمانی) در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) مهر رخسار تو را در پرده هر دژه دید
(۲) بنده یک‌دل منم بند قبای تو را
(۳) جاودان خدمت کنند آن چشم سحرآمیز را
(۴) چند رنجانی نگارا این دل مشتاق را

۱۲۳- کدام شخصیت ادبی در دوره عراقی کلیله و دمنه را به زبان ساده بازنویسی کرد؟

- (۱) امیرعلی شیر نوایی (۲) جلال‌الدین دوانی (۳) نجم‌الدین رازی (۴) واعظ کاشفی

۱۲۴- عبارت زیر در مقدمه کدام کتاب دوره عراقی آمده است؟

«امیر تیمور به من دستور داد که ساده بنویسم؛ به طوری که عامه مردم بفهمند.»

- (۱) باینامه (۲) ظفرنامه (۳) انوار سهیلی (۴) کلیله و دمنه

۱۲۵- در همه گزینه‌ها واژه «نرگس» کارکرد مجازی دارد، به جز .....

- (۱) نرگس مسنت ربوده عقل من
(۲) نمی‌دونم دل سرگشته
(۳) هزار چشم چو نرگس نهاده‌اند بتان
(۴) از نرگس توست نیست از می

۱۲۶- واژه مشخص شده در کدام گزینه مجاز نیست؟

- (۱) برو ای گدای مسکین در خانه علی زن
(۲) دل عالمی بسوزی چو عذار بفرروزی
(۳) گر به ظاهر چشم ما خشک است چون جام تهی
(۴) به ییاد روی شیرین بیست می‌گفت

۱۲۷- در میان نمونه‌های زیر وزن چند مورد متناسب با رکن «مفتعلن» است؟

«آتش دل - شب‌زدگان - دلبر ما - آمده‌ام - زخم زدن - دادگری - پنجره‌ها - مفتخرم»

- (۱) پنج (۲) شش (۳) هفت (۴) هشت

۱۲۸- وزن کدام گزینه با بیت «نخواهم رفتن از دنیا مگر در پای دیوارت / که تا در وقت جان دادن سرم بر آستان باشد» یکسان است؟

- (۱) نوری که نیارم گفت در پای تو می افتد
- (۲) چنانم در دلی حاضر که جان در جسم و خون در رگ
- (۳) ای که طیب خسته‌ای روی زبان من ببین
- (۴) بر تخت جم که تاجش معراج آسمان است

۱۲۹- کدام بیت با بیت «روزگار است این که گه عزت دهد گه خوار دارد / چرخ بازیگر از این بازیچه‌ها بسیار دارد» قرابت معنایی کم‌تری دارد؟

- (۱) دنیا به مثل چو کوزه ز زمین است
- (۲) چنین است کردار گردنده چرخ
- (۳) پیشه چرخ، مردم آزاری سست
- (۴) دوران روزگار به ما بگذرد بسی

۱۳۰- کدام گزینه با بیت «سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق» تناسب معنایی کم‌تری دارد؟

- (۱) به زخم خورده حکایت کنم ز دست جراحت
- (۲) چه غم از سیل حوادث دل دریا دارد؟
- (۳) ملامت‌گوی عاشق را چه گوید مردم دانا؟
- (۴) آن را که غمی چون غم من نیست چه داند؟

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (علوم و فنون ادبی (۳)، شماره ۱۳۱ تا ۱۴۰) و زوج درس ۲ (علوم و فنون ادبی (۱)، شماره ۱۴۱ تا ۱۵۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

علوم و فنون ادبی (۳) (سؤالات ۱۳۱ تا ۱۴۰)

۱۳۱- عبارت زیر درباره «همه شخصیت‌های ادبی» کدام گزینه صدق می‌کند؟

«در دوره بیداری، شعرای آزادی‌خواه و گروهی از روشن‌فکران به نقد شرایط موجود پرداختند که با مخالفت دولت همراه بود.»

- (۱) هاتف اصفهانی، نسیم شمال، نشاط اصفهانی
- (۲) میرزا فتحعلی آخوندزاده، نشاط اصفهانی، میرزا آقاخان کرمانی
- (۳) میرزا فتحعلی آخوندزاده، عبدالرحیم طالبوف، فروغی بسطامی
- (۴) ملک‌الشعرا بهار، نسیم شمال، میرزا فتحعلی آخوندزاده

۱۳۲- عبارت زیر معرف نویسنده کدام اثر است؟

«در استانبول روزنامه «سروش» را منتشر کرد. او در رواج نثر ساده و عامیانه که بعدها در داستان‌های محمدعلی جمال‌زاده و صادق هدایت به کار رفت، نقش مؤثری داشت.»

- (۱) تاریخ بیداری ایرانیان
- (۲) داستان باستان
- (۳) منشآت
- (۴) لغت‌نامه

۱۳۳- شعر «ای قلم» با مطلع «غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم / خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم» سروده کیست؟

- (۱) علامه دهخدا
- (۲) قائم‌مقام فراهانی
- (۳) فرّخی یزدی
- (۴) سید اشرف‌الدین گیلانی

۱۳۴- در کدام گزینه به پدیدآورندگان «شمس‌الدین و قمر - شمس و طغرا» اشاره شده است؟

- (۱) میرزا حسن خان بدیع - میرزا آقاخان کرمانی
- (۲) میرزا حسن خان بدیع - محمدباقر میرزا خسروی
- (۳) محمدباقر میرزا خسروی - میرزا حسن خان بدیع
- (۴) محمدباقر میرزا خسروی - میرزا آقاخان کرمانی

۱۳۵- عبارت زیر معرف کدام شخصیت ادبی است؟

«در دوره هفتم مجلس نماینده شد؛ ولی دست از اندیشه‌های پرشور آزادی‌خواهانه و وطن‌دوستانه برنداشت و در نهایت جانش را در راه آزادی فدا کرد.»

- (۱) فرّخی یزدی
- (۲) عارف قزوینی
- (۳) محمدتقی بهار
- (۴) جهانگیر خان صوراسرافیل

۱۳۶- بیت «جنگ ننگ است در شریعت من / جز پی پاس دین و حفظ وطن» سروده کدام شاعر عصر بیداری است؟

- (۱) عارف قزوینی
- (۲) فرّخی یزدی
- (۳) سید اشرف‌الدین گیلانی
- (۴) محمدصادق امیری

۱۳۷- عبارت زیر معرف کدام شخصیت ادبی است؟

«در شعر وی اگرچه اندیشه‌های نوگرایانه وجود دارد، ولی جایگاه خانوادگی (از نوادگان فتحعلی شاه قاجار) و تفکرات شخصی او، مانع از آن می‌شود که وی در ردیف شاعران آزادی‌خواه مشروطه قرار گیرد.»

- (۱) ناصرالدین شاه قاجار
- (۲) ایرج میرزا
- (۳) قائم‌مقام فراهانی
- (۴) میرزا محمدصادق امیری فراهانی

۱۳۸- در کدام گزینه به ترتیب به نام پدیدآورنده و مترجم «سرگذشت حاجی بابای اصفهانی» اشاره شده است؟

- (۱) جیمز موریه - میرزا حبیب اصفهانی
(۲) جیمز موریه - میرزا آقا تبریزی
(۳) ادوارد براون - میرزا آقا تبریزی
(۴) ادوارد براون - میرزا حبیب اصفهانی

۱۳۹- عبارت زیر معرف کدام شخصیت ادبی است؟

«قبل از وی سبک نویسندگان فارسی با تکلف و تصنع همراه بود. او با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از بین برد و مسائل عصر را با کاربرد زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب‌المثل‌های لطیف، به سبک گلستان سعدی نوشت و موجب اقبال عامه به نثر گردید. عبارات کوتاه او نیز گاه موزون و مسجع‌اند.»

- (۱) ناظم‌الاسلام کرمانی (۲) ادیب‌الممالک فراهانی (۳) قائم‌مقام فراهانی (۴) علامه دهخدا

۱۴۰- عبارت زیر معرف کدام شخصیت ادبی است؟

«فعالیت اصلی‌اش روزنامه‌نگاری بود، شعر او از زندگی سیاسی‌اش جدا نبود و دیوان او شامل قصاید، ترجیع‌بندها و مسعط‌هایی است که بسیاری از حوادث و اوضاع آن روزگار را بیان می‌کنند. وی در قصیده بیش‌تر از قالب‌های دیگر طبع آزمایی کرده است و مضامین وطنی، سیاسی و اجتماعی در شعرش آشکارتر است.»

- (۱) محمدتقی بهار (۲) محمدصادق امیری (۳) قائم‌مقام فراهانی (۴) علی‌اکبر دهخدا

زوج درس ۲

علوم و فنون ادبی (۱) (سوالات ۱۴۱ تا ۱۵۰)

۱۴۱- شعر غنایی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم توسط چه شاعرانی قوت و استحکام یافت؟

- (۱) فرّخی - منوچهری (۲) فردوسی - رودکی (۳) رودکی - شهید بلخی (۴) شهید بلخی - فردوسی

۱۴۲- زبان فارسی میانه در فاصله چه سال‌هایی رواج داشت؟

- (۱) حدود ۱۵۰ ق.م تا حدود ۴۰۰ م
(۲) حدود ۱۵۰ ق.م تا حدود ۷۰۰ م
(۳) حدود ۳۰۰ ق.م تا حدود ۷۰۰ م
(۴) حدود ۳۰۰ ق.م تا حدود ۴۰۰ م

۱۴۳- زبان فارسی دری در کدام دوره زبان رسمی اعلام شد؟

- (۱) آل‌بویه (۲) سامانیان (۳) طاهریان (۴) صفاریان

۱۴۴- عبارت زیر معرف کدام اثر است؟

«این کتاب حدود سال ۳۴۶ قمری، به دست عده‌ای از دانشوران خراسان، نوشته شد. موضوع این کتاب، تاریخ گذشته ایران است؛ امروزه فقط چند صفحه‌ای از مقدمه آن باقی‌مانده است.»

- (۱) تاریخ بلعمی (۲) شاهنامه ابومنصوری (۳) تفسیر طبری (۴) ترجمه تفسیر طبری

۱۴۵- کدام گزینه اطلاعات نادرستی درباره پیشینه زبان و ادبیات فارسی ارائه می‌کند؟

- (۱) آثار ادبی منثور و منظوم پهلوی تا مقدار زیادی به دست ما رسیده و برخی از آن‌ها هم، به زبان عربی و فارسی ترجمه شده؛ مانند «هزار و یک شب»
(۲) «یادگار زریران» رساله کوچکی به زبان پهلوی است که در زمره آثار غیردینی دسته‌بندی می‌شود، اما در حقیقت رنگ دینی دارد.
(۳) آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده، بیشتر، آثار دینی زردشتی است.
(۴) کلیله و دمنه‌ای که امروز در دست داریم، نسبت به نمونه پهلوی خود دچار تغییرات فراوان شده است.

۱۴۶- در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم نخستین کسی که قصیده تمام و کمال در موعظه و نصیحت سرود که بود؟

- (۱) رودکی سمرقندی (۲) کسایی مروزی (۳) فرّخی سیستانی (۴) فردوسی توسی

۱۴۷- «تعداد و نوع هجاها» در همه گزینه‌ها یکسان است، به‌جز .....

- (۱) نباشد همی نیک و بد پایدار
(۲) حلال است رفتن به صحرا، ولیک
(۳) عجب نیست از گل که خندد به سروری
(۴) اگر هوشمندی به معنی گرای
همان به که نیکی بود یادگار
نه انصاف باشد که بی ما روند
که در این چمن پای در گل نشیند
که معنی بماند نه صورت به جای

۱۴۸- در همه بیت‌ها «و» هم نشان‌دهنده «صامت» است و هم «مصوت»، به‌جز .....

- (۱) مصطفی از حق همه اسرار دید
(۲) لباس عاریتی دور کن که دریا را
(۳) بزم نوش‌سیروان سپهری بود
(۴) مرا تو گویی کز عشق چون حذر نکنی
مرضی از نور حق انوار دید
کمر ز موج، کلاه از حباب می‌باید
کز جهان‌ش بزرگ مه‌ری بود
کسی نمای مرا کاو کند ز عشق حذر

۱۴۹- سجع در کدام گزینه ارزش موسیقایی کم‌تری دارد؟

- ۱) هرآینه ما را خردمندی کافی باید که تدبیر مملکت را شاید.
- ۲) اگر بر آب روی، خسی باشی؛ دل به دست آر تا کسی باشی.
- ۳) الهی اگر بهشت چون چشم و چراغ است، بی دیدار تو درد و داغ است.
- ۴) زین پس دم برنیارم و قدم برندارم.

۱۵۰- در کدام گزینه آرایه «سجع» به چشم نمی‌خورد؟

- ۱) گر من از عهدت بگردم ناچوان مردم نه مردم
  - ۲) هنگام تنگ‌دستی، در عیش کوش و مستی
  - ۳) هرگز نمیرد آن‌که دلش زنده شد به عشق
  - ۴) دلبر که جان فرسود از او، کام دلم نگشود از او
- عاشق صادق نباشد کز ملامت سر بخارد
کاین کیمیای هستی قارون کند گدا را
ثبت است بر جریده عالم دوام ما
نومید نتوان بود از او، باشد که دلداری کند

۱۵۱- به ترتیب، کدام عامل، نقطه عطفی در بازگشت به فرهنگ اسلامی در جهان اسلام می‌باشد و امت اسلامی با الهام از کدام عامل یا عوامل، مرحله

جدیدی را در گسترش فرهنگ جهانی اسلام آغاز کرده است و قدرت سیاسی جوامع اسلامی تا قبل از کدام مرحله، بیشتر قومی و قبیله‌ای بود؟

- ۱) مکاتب و روش‌های غربی - وحدت امت اسلامی - عصر بیداری اسلامی
- ۲) بیداری اسلامی - بیداری اسلامی - عصر بیداری اسلامی
- ۳) انقلاب اسلامی ایران - انقلاب اسلامی ایران - دوره استعمار
- ۴) نخبگان کشورهای اسلامی - متفکران جهان اسلام - دوره استعمار

۱۵۲- در فرهنگ اسلام، زیباترین و محبوب‌ترین مخلوق خداوند چه عاملی است و با توجه به دلیل یا دلایل بعثت پیامبران، کدام مورد درست

نیست؟ (به ترتیب)

- ۱) عقل - گسترش قلمرو اسلام و مبارزه با بت و بت‌پرستی
- ۲) انسان به عنوان اشرف مخلوقات - اجرای عدالت و جلوگیری از چرخش ثروت در دست اغنیا
- ۳) انسان به عنوان خلیفه خداوند - شکوفایی عقل آدمیان
- ۴) عقل - رهایی انسان از بندگی انسان‌های دیگر و بت‌های انسان‌ساخته

۱۵۳- سکولاریسم به معنای ..... است و همه موارد زیر به سکولاریسم پنهان اشاره دارند، به جز .....

- ۱) معرفت‌شناسی پذیرفته‌شده در فرهنگ غرب - این رویکرد، باورها و فلسفه‌هایی را شامل می‌شود که ابعاد معنوی هستی را نفی نمی‌کنند.
- ۲) اصالت انسان دنیوی و این جهانی - نوعی از سکولاریسم که ضمن رد نکردن ابعاد معنوی هستی، بخش‌هایی از باورهای معنوی و دینی را در خدمت اهداف دنیوی و این جهانی قرار می‌دهد.
- ۳) رویکرد دنیوی و صرفاً این جهانی به هستی - در این دیدگاه، انسان موجودی صرفاً این جهانی است که مستقل از خدا، اجازه هیچ‌گونه تصرفی را در موجودات دیگر ندارد.
- ۴) کنار گذاشتن وحی و شهود از شناخت حقیقت - نوعی از سکولاریسم که دین‌داران، ناگزیر، هنجارها و رفتارهای دینی خود را توجیه دنیوی و این جهانی می‌کنند.

۱۵۴- روشنگری در جهان غرب، در هر یک از دوره‌های زیر، به ترتیب چه شکلی پیدا کرد و وقتی روشنگری به «شناخت حسی و تجربی» محدود

شود، چه اتفاقی می‌افتد؟

- سده‌های هفدهم و هجدهم میلادی

- سده‌های نوزدهم و بیستم میلادی

- از پایان قرن بیستم

- ۱) عقل‌گرایانه - حس‌گرایانه - دچار بحران معرفت‌شناختی - نوعی علم تجربی سکولار پدید می‌آورد.
- ۲) حس‌گرایانه - عقل‌گرایانه - دچار بحران معرفت‌شناختی - امکان تشخیص درست یا غلط بودن باورها از بشر سلب می‌شود.
- ۳) حس‌گرایانه - دچار بحران معرفت‌شناختی - عقل‌گرایانه - امکان تشخیص خوب یا بد بودن هنجارها و رفتارها از انسان گرفته می‌شود.
- ۴) عقل‌گرایانه - دچار بحران معرفت‌شناختی - حس‌گرایانه - به نوعی دئیسم منجر می‌شود.

۱۵۵- هر یک از عبارات‌های زیر، بیانگر کدام مفهوم فلسفی و یا جامعه‌شناسی در جهان غرب می‌باشد؟ (به ترتیب)

- مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناختی فرهنگ معاصر غرب است و به معنای اصالت انسان دنیوی و این‌جهانی است.

- روشنگری با رویکرد دنیوی، اگر با شناخت عقلی همراه باشد، به دلیل این‌که وحی را نمی‌پذیرد، به چنین حالتی دچار می‌شود.

- در این رویکرد، ابعاد معنوی انسان و جهان به فراموشی سپرده می‌شود یا به صورت گزینشی در خدمت اهداف و نیازهای دنیوی قرار می‌گیرد.

- رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان، سبب پیدایش و رشد چنین نهضت‌های جدید دینی‌ای شده است.

(۱) اومانیسم - پروتستانتیسم - دئیسم - دئیسم (۲) سکولاریسم - دئیسم - پروتستانتیسم - اومانیسم

(۳) سکولاریسم - پروتستانتیسم - سکولاریسم - دئیسم (۴) اومانیسم - دئیسم - سکولاریسم - پروتستانتیسم

۱۵۶- به ترتیب، هر یک از عبارات‌های زیر مربوط به کدام مرحله از «مراحل گسترش فرهنگ اسلامی» می‌باشد؟

- فرهنگ اسلامی، به دلیل قدرت و غنای خود، گروه‌های مهاجم بیگانه را درون خود هضم و جذب می‌کرد یا دست‌کم آنان را ناگزیر

می‌ساخت که برای بقای خود، در ظاهر از مفاهیم و ارزش‌های دینی استفاده کنند.

- متفکران جهان اسلام، خطرات سلطه فرهنگ غرب و فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی را گوشزد کردند.

- غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانی، مانع می‌شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن

به طور کامل آشکار شود.

(۱) دوران خلافت - عصر بیداری اسلامی - دوران خلافت (۲) عصر نبوی - دوره استعمار - دوره استعمار

(۳) عصر نبوی - عصر بیداری اسلامی - دوران خلافت (۴) دوران خلافت - دوره استعمار - دوره استعمار

۱۵۷- در کدام گزینه، ویژگی‌های روشنگری غرب و پیامدهای آن، در هر یک از دوره‌های زمانی زیر درست نیست؟ (به ترتیب)

- قرون هفدهم و هجدهم

- قرون نوزدهم و بیستم

- پایان قرن بیستم

(۱) عقل‌گرایی و دئیسم - حس‌گرایی و نفی عقل - نفی عقل و وحی

(۲) نفی وحی و بحران معرفتی - عقل‌گرایی و دانش‌ابزاری - عقل‌گرایی و دئیسم

(۳) نفی وحی و عقل‌گرایی - حس‌گرایی و دانش‌ابزاری - نفی تجربه و بحران معرفتی

(۴) نفی وحی و دئیسم - نفی عقل و وحی - نفی عقل و بحران معرفتی

۱۵۸- به ترتیب بیان کنید «رسانس» به چه معناست، چه دوره‌های تاریخی را شامل می‌شود و دلیل نام‌گذاری آن چیست؟

(۱) حرکت اعتراض‌آمیز مذهبی - سده‌های هفدهم تا نوزدهم میلادی - چون در این دوره، فرهنگ غرب، از شعارها و مفاهیم توحیدی استفاده می‌کرد.

(۲) تجدید حیات - از قرن چهاردهم تا شانزدهم میلادی - زیرا در این زمان، غرب به فرهنگ یونان و روم بازگشت.

(۳) بازگشت اعتراض‌آمیز - از قرن چهاردهم تا شانزدهم میلادی - چون در این دوره، فرهنگ غرب، از فرهنگ اساطیری یونان و روم روی گرداند.

(۴) تولد دوباره - سده‌های هفدهم تا نوزدهم میلادی - زیرا در این زمان، غرب توانست فرهنگ قرون وسطی را احیا کند.

۱۵۹- هر یک از عبارات‌ها و ویژگی‌های زیر، به ترتیب به کدام یک از دوره‌های چهارگانه تاریخ فرهنگ غرب اشاره دارد؟

- فرهنگ غرب برای بسط و گسترش ابعاد دنیوی خود، به سوی حذف پوشش دینی گام برداشت.

- ضمن داشتن رویکرد دنیوی، از شعارها و مفاهیم معنوی و توحیدی استفاده می‌کردند.

- با غفلت از نگاه توحیدی به عالم، خداوندگاران متکثر پرستیده می‌شدند.

(۱) قرون وسطی - دوره رسانس - غرب جدید

(۲) غرب جدید - قرون وسطی - فرهنگ اساطیری یونان و روم باستان

(۳) دوره رسانس - قرون وسطی - فرهنگ اساطیری یونان و روم باستان

(۴) فرهنگ یونان و روم باستان - دوره رسانس - غرب جدید

۱۶۰- تحریفاتی که در مسیحیت قرون وسطی رخ داد، در سطح «زندگی و عمل» و «اندیشه و نظر»، به ترتیب چه پیامدهایی را به دنبال داشت؟

(۱) مسیحیان و آباء کلیسا در تعامل با فرهنگ امپراتوری روم، به سوی نوعی دنیاگرایی گام برداشتند - با قبول تئلیث از ابعاد عقلانی توحید دور ماند.

(۲) مسیحیت به عنوان یک دین توحیدی در جهت مقابله با فرهنگ اساطیری یونان و روم باستان گام برداشت - زمینه‌های گسترش فلسفه‌های

روشنگری را فراهم کرد.

(۳) مسیحیت، آمیخته با رویکردهای اساطیری شد - کلیسا در این مقطع، عملکرد دنیوی خود را در پوشش معنوی و دینی توجیه می‌کرد.

(۴) مسیحیان و آباء کلیسا، دنیاگرایی و سکولاریسم را در عمل دنبال کردند - آنان به نام خداوند، از شعارها و مفاهیم توحیدی استفاده کردند.

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (جامعه‌شناسی (۳)، شماره ۱۶۱ تا ۱۷۰) و زوج درس ۲ (جامعه‌شناسی (۱)، شماره ۱۷۱ تا ۱۸۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

جامعه‌شناسی (۳) (سؤالات ۱۶۱ تا ۱۷۰)

۱۶۱- کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را کامل می‌کند؟

دانش عمومی و دانش علمی رابطه متقابل دارند.	موضوع علوم زیستی	نیمه دوم قرن بیستم
(ب)	(الف)	(ج)

(۱) طبیعت - دانش علمی به صورت نظام‌مند به دست می‌آید، ولی دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی افراد است که از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به دست می‌آید - رویکرد تأکید بر «روش» به جای «موضوع» علوم، کم‌کم از رونق افتاد.

(۲) موجودات زنده - دانش عمومی غیرموتق و نامعتبر نیست، بلکه کم و بیش در آن دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد - رویکرد تأکید بر «روش» به جای «موضوع» علوم، با چالش‌های متعددی مواجه شد.

(۳) طبیعت - دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود، بلکه دانش‌های فراتجربی مانند دانش‌های عقلانی و وحیانی را نیز شامل می‌شود - رویکرد تأکید بر «روش» به جای «موضوع» علوم در محافل علمی رونق گرفت.

(۴) موجودات زنده - برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند و به عکس دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی می‌داند - علوم انسانی و علوم اجتماعی نیز علم تلقی شدند.

۱۶۲- کدام گزینه به سؤالات زیر پاسخ می‌دهد؟ (به ترتیب)

- ما کدام بخش از ذخیره دانشی را در تعامل با یکدیگر به کار می‌بریم؟

- کدام گزینه در ارتباط با رویکردی که معتقد است دانش علمی امکان تصحیح دانش عمومی را دارد، صحیح نیست؟

- پیامد مقایسه دانش کاربران و سخنگویان زبان فارسی با دانش متخصصان زبان فارسی چیست؟

(۱) دانش علمی - دانش عمومی و دانش علمی رابطه متقابل دارند و بر یکدیگر اثر گذاشته و از هم اثر می‌پذیرند و به مرور متناسب می‌شوند - تفاوت میان دانش عمومی و دانش علمی مشخص می‌شود.

(۲) دانش عمومی - دانش‌ها خلق و بازسازی واقعیت‌اند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند - تفاوت میان دانش عمومی و دانش علمی مشخص می‌شود.

(۳) دانش حاصل از زندگی - تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن‌هاست و دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند - مشخص می‌شود که دانش عمومی از راه فرهنگ‌پذیری شکل می‌گیرد و ارزش ناچیزی دارد.

(۴) دانش عمومی - دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود، بلکه دانش‌های فراتجربی را نیز شامل می‌شود - به تدریج مرز میان دانش عمومی و دانش علمی فرو می‌پاشد.

۱۶۳- هر عبارت به ترتیب با کدام قسمت جدول مرتبط است؟

اصل وجود	(الف)	پدیده اجتماعی	علوم طبیعی
(ب)	بر زندگی بشر سیطره یافته است.	(ج)	(د)

- درباره آن هم دانش عمومی و هم دانش علمی داریم.

- قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.

- ما حتی اگر درباره آن اطلاعات چندانی نداشته باشیم، می‌پذیریم که خوب هستند و نتایج سودمندی دارند.

- فناوری

(۴) ج - د - الف - ب

(۳) ج - ب - د - الف

(۲) ب - د - ج - الف

(۱) ج - ب - الف - د

۱۶۴- به ترتیب هر عبارت علت، تعریف و پیامد کدام گزینه است؟

- فعالیت‌های غیرارادی، کنش نیستند.

- هر فرد، گروه، قوم، جامعه و امتی آن را دارد که راهنمای زندگی آن‌هاست.

- در امان ماندن از آسیب‌های احتمالی زندگی در اجتماعات مختلف

(۱) جزء علوم انسانی نیستند - ذخیره دانشی - شناخت قواعد زندگی

(۲) جزء علوم طبیعی هستند - دانش حاصل از زندگی - سیطره بر رسانه‌ها

(۳) جزء علوم اجتماعی نیستند - ذخیره آگاهی - سلطه بر فناوری

(۴) جزء علوم انسانی هستند - دانش علمی - شناخت قواعد زندگی

۱۶۵- کدام گزینه با نمودار زیر مرتبط نیست؟

(۱) برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند و به عکس، دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌داند.

(۲) دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی، امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد و دانش عمومی و دانش علمی رابطه متقابل دارند.

(۳) در دانش عمومی، دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد، ولی دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی، از اعتبار بیشتری برخوردار است.

(۴) هر دانش علمی با هر دانش عمومی سازگار نیست، دانش علمی و دانش عمومی بر یکدیگر اثر گذاشته و از هم اثر می‌پذیرند و به مرور متناسب می‌شوند.

۱۶۶- متن زیر با کدام گزینه مرتبط است؟

«انتشار خبر دروغین فوت آلفرد نوبل، شیمی‌دان سوئدی، مخترع دینامیت و صاحب کارخانه اسلحه‌سازی بوفورس در یک روزنامه، او را به فکر انداخت که تصویر بهتری از خود برای آیندگان به جا گذارد. در آن خبر آمده بود: «فرشته مرگ مرد. فردی که با یافتن راهی برای کشتن افراد بیشتر در زمانی کم‌تر، ثروتمند شده بود، دیروز مرد.» نوبل بیشتر دارایی خود را به جایزه‌ای به نام خود اختصاص داد تا همه‌ساله به افراد شایسته اهدا گردد.»

(۱) علوم اجتماعی با شناخت پدیده اجتماعی، انسانی و طبیعی به انسان‌ها امکان می‌دهند که آثار و پیامدهای پدیده‌ها را پیش‌بینی کنند و نظم میان آن‌ها را کشف کنند.

(۲) علوم طبیعی درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی می‌دهند و به آن‌ها کمک می‌کنند که از طبیعت به شیوه صحیح استفاده کنند.

(۳) علوم اجتماعی با داوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها، فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند.

(۴) دانشمندان علوم طبیعی تلاش می‌کنند تا نظم و قواعد جهان اجتماعی را کشف کنند و تأثیر آن‌ها را بر زندگی اجتماعی ما توضیح دهند.

۱۶۷- درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

(الف) رویکردهای مختلف جامعه‌شناسی براساس دوری و نزدیکی به علوم طبیعی شکل گرفته‌اند.

(ب) پیش‌بینی در علوم اجتماعی همانند علوم طبیعی پیچیده و متنوع است.

(ج) برای پی بردن به برخی فواید علوم اجتماعی، می‌توان علوم طبیعی و علوم اجتماعی را مقایسه کرد.

(د) در جامعه‌شناسی شهری روابط همسایگی، ریخت‌شناسی شهری، ترافیک، آلودگی و مهاجرت بررسی می‌شود.

(۱) ص - غ - ص - ص (۲) غ - غ - ص - غ (۳) ص - ص - غ - ص (۴) ص - غ - ص - غ

۱۶۸- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب مربوط به کدام مفهوم می‌باشد؟

- بررسی و مطالعه ساختار اجتماعی

- درباره فعالیت‌های غیرارادی انسان‌ها بحث نمی‌کند.

- انتقاد از کنش‌های ناپسند و ظالمانه انسان‌ها

(۱) جامعه‌شناسی خرد - علوم اجتماعی - علوم انتقادی

(۲) علوم اجتماعی - علوم طبیعی - علوم انسانی و علوم اجتماعی

(۳) جامعه‌شناسی کلان - علوم انسانی - علوم انتقادی

(۴) علوم انسانی - علوم طبیعی - علوم انسانی و علوم اجتماعی

۱۶۹- به ترتیب هر عبارت، معنا یا مفهوم و علت کدام گزینه است؟

- به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد.

- کشف نظم و قواعد جهان اجتماعی

(۱) علوم انسانی - شناخت تأثیر اجتماع بر زندگی انسان و برخورداری از فرصت‌های آن‌ها

(۲) اصل وجود - اهمیت بیشتر علوم طبیعی از علوم انسانی

(۳) علوم اجتماعی - پیشگیری و پیش‌بینی حوادث طبیعی

(۴) اصل وجود - در امان ماندن از آسیب‌های احتمالی زندگی در اجتماعات مختلف

۱۷۰- به ترتیب کدام گزینه به سوالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

- موضوع مورد مطالعه علوم اجتماعی چیست؟

- ملاک و معیار بسیاری از خانواده‌ها برای انتخاب رشته کدام است؟

- ارتباط جامعه‌شناسی خرد و کلان چگونه است؟

(۱) تأثیر اجتماعی مثل کلاس، محله، خانواده و جهانی که در آن زندگی می‌کنیم را بر رفتار خودمان احساس می‌کنیم و در مقابل متوجه کنش‌های خودمان برای ایجاد، تداوم و تغییر این اجتماعات هستیم - آینده شغلی - نیازمند به هم و مستقل از یکدیگرند.

(۲) اجتماعات انسانی و چگونگی اثرگذاری آن‌ها بر کنش‌ها و شیوه زندگی ما و همچنین اثرپذیری آن‌ها از کنش‌ها و شیوه زندگی ما را به روش علمی مطالعه می‌کنند - مهارت‌ها و توانایی‌ها - مستقل و لازم و ملزوم یکدیگرند.

(۳) تأثیر اجتماعی مثل کلاس، محله، خانواده، روستا، شهر، کشور و جهانی را که در آن زندگی می‌کنیم بر رفتار خودمان احساس می‌کنیم و در مقابل، متوجه استقلال کنش‌های خودمان از این اجتماعات هستیم - فایده برای جامعه - نیازمند به هم و مکمل یکدیگرند.

(۴) اجتماعات انسانی و چگونگی اثرگذاری آن‌ها بر کنش‌ها و شیوه زندگی ما و همچنین اثرپذیری آن‌ها از کنش‌ها و شیوه زندگی ما را به روش علمی مطالعه می‌کنند - آینده شغلی - نیازمند به هم و مکمل یکدیگرند.

زوج درس ۲

جامعه‌شناسی (۱) (سؤالات ۱۷۱ تا ۱۸۰)

۱۷۱- با توجه به تعریف و ویژگی‌های لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی، کدام یک از عبارات‌های زیر، درست است و عمیق‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی کدام‌اند؟ (به ترتیب)

- (۱) لایه‌هایی که بیشتر در معرض تغییرند و با حذف آن‌ها، جهان اجتماعی تداوم می‌یابد - هنجارها و نمادها
- (۲) بخش‌هایی که نقش حیاتی و اساسی دارند و با حذف آن‌ها جهان اجتماعی فرو می‌ریزد - عقاید و ارزش‌ها
- (۳) بخش‌هایی که تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند و تغییر آن‌ها تحول مهمی در جهان اجتماعی پدید نمی‌آورد - عقاید و ارزش‌ها
- (۴) بخش‌هایی از جهان اجتماعی که امکان تغییر بیشتری دارند و تأثیراتشان بر جهان اجتماعی، تعیین‌کننده می‌باشد - هنجارها و نمادها

۱۷۲- کدام گزینه درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارات‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

- (الف) هیچ‌یک از اجزای جهان اجتماعی، فاقد بُعد عینی و محسوس نیستند، اما همه پدیده‌های اجتماعی، بُعد ذهنی ندارند.
- (ب) کشورهای نفت‌خیز، از بُعد عینی نفت به عنوان سرمایه اطلاع داشتند، اما از بُعد ذهنی و معنایی سرمایه‌ای به نام نفت، غافل بودند.
- (ج) هیچ جامعه‌ای بی‌نیاز از هنجارها و نمادها نیست؛ ولی هنجارها و نمادها برحسب شرایط، در زمینه‌های مختلف قابل تغییرند.
- (د) با توجه به شباهت‌های بین پدیده‌های جهان اجتماعی و موجود زنده، باید بدانیم همان تشریحی که در پزشکی انجام می‌گیرد، در جهان اجتماعی نیز ممکن است.

(۱) غ - ص - ص - غ (۲) ص - غ - غ - ص (۳) غ - ص - غ - ص (۴) ص - غ - ص - غ

۱۷۳- کدام گزینه گزاره زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«رفتار سایر موجودات زنده، .....»

- (۱) ناآگاهانه یا غریزی است، ولی انسان به عنوان موجودی صرفاً پذیرنده و منفعل، آن جهان اجتماعی را پدید می‌آورد.
- (۲) قراردادی یا اعتباری است، اما جهان اجتماعی با اراده و آگاهی انسان‌ها تعریف می‌شود.
- (۳) ناآگاهانه یا غریزی است، ولی جهان اجتماعی را انسان‌های آگاه و خلاق پدید می‌آورند.
- (۴) قراردادی یا اعتباری است، اما انسان در قبال فرهنگی که به او منتقل می‌شود، صرفاً موجودی منفعل و پذیرنده نیست.

۱۷۴- کدام یک از گزینه‌های زیر، به ترتیب به «لایه‌های سطحی جهان اجتماعی» و «لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی»، مربوط می‌باشد؟

- (۱) لایه‌هایی که تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند و نقش حیاتی ندارند - لایه‌هایی که امکان تغییر بیشتری دارند و بیشتر در معرض تغییر قرار می‌گیرند.
- (۲) بخش‌هایی که امکان تغییر بیشتری دارند و نقش اساسی ندارند - بخش‌هایی که تغییر آن‌ها، تحول مهمی در جهان اجتماعی پدید نمی‌آورد.
- (۳) لایه‌هایی که تأثیر تعیین‌کننده‌ای بر جهان اجتماعی دارند - لایه‌هایی که تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند و کم‌تر در معرض تغییر قرار می‌گیرند.
- (۴) بخش‌هایی که تأثیرات محدودتری دارند و با حذف آن‌ها، جهان اجتماعی تداوم می‌یابد - بخش‌هایی که به آسانی تغییر نمی‌کنند و کم‌تر در معرض تغییرند.

۱۷۵- با توجه به دیدگاه عده‌ای از جامعه‌شناسان که معتقدند «همه جهان‌های اجتماعی شبیه یک‌دیگرند»، کدام گزینه درست نیست؟

- (۱) تفاوت جهان‌های اجتماعی همانند تفاوتی است که یک موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کند.
- (۲) همه این جوامع به یک اندازه پیشرفته نیستند، در نتیجه جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی خود قرار دهند.
- (۳) جهان‌های اجتماعی مسیر یکسانی را طی می‌کنند، این عده نگاه خطی به تاریخ بشر دارند، در این دیدگاه همه جوامع در یک خط قرار می‌گیرند.
- (۴) جهان اجتماعی زنده و سالم، فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار می‌کند و مطابق با نیاز خود، از دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر بهره می‌برد.

۱۷۶- جهان اجتماعی با آگاهی و اراده افراد انسانی پدید می‌آید، ولی این پدیده پس از آن که با کنش انسان تحقق پیدا کرد، پیامدها و الزام‌هایی را به دنبال می‌آورد که ..... ، اما با تغییر جهان اجتماعی موجود، و در پی آن، برداشته شدن الزام‌هایش، .....

- (۱) وابسته به قرارداد و اراده تک‌تک افراد جامعه است - الزام‌های دیگری را به دنبال می‌آورد که بر فعالیت اجتماعی اعضای آن تأثیر می‌گذارد.
- (۲) مستقل از قرارداد و اراده تک‌تک افراد می‌باشد - جهان اجتماعی جدیدی شکل می‌گیرد.
- (۳) مستقل از قرارداد و اراده تک‌تک افراد جامعه نمی‌باشد - جهان موجود قطعاً از بسط آن جلوگیری می‌کند.
- (۴) وابسته به قرارداد و اراده تک‌تک افراد نیست - پیامدهای جهان اجتماعی پیشین از طریق مشارکت اجتماعی افراد پابرجاست.

۱۷۷- به ترتیب بیان کنید منظور از «جهان متجدد» چیست و کدام یک از عبارات‌های زیر بیانگر ویژگی «طرد عناصر معنوی و مقدس» در جهان متجدد می‌باشد؟

- (۱) غرب یک‌صد سال اخیر - جهان متجدد به تدریج انسان‌ها را اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌سازد که مثل ففس آهنین، همه ابعاد وجودشان را احاطه می‌کند.
- (۲) غرب بعد از رنسانس - این جهان فقط علمی را که با روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) به دست می‌آیند، علم می‌شناسد.
- (۳) غرب چهارصد سال اخیر - جهان صرفاً از مواد و موجودات خامی ساخته شده است که همه در اختیار و کنترل بشزند و به وسیله او دگرگون می‌شوند.
- (۴) غرب ماقبل رنسانس - جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌شناسد.

۱۷۸- با توجه به تعریف و ویژگی‌های «جهان دنیوی»، کدام یک از عبارات‌های زیر، درست نیست؟

- (۱) این جهان، طبیعت را قلمرو قدرت‌های فوق طبیعی و محصور رازهای آن‌ها می‌بیند و روش‌های ابزاری متناظر با طبیعت را رد می‌کند.
- (۲) فرهنگی است که عقاید و ارزش‌های آن، مربوط به همین جهان است و در این فرهنگ، جهان دیگر انکار می‌شود.
- (۳) این جهان، همه ظرفیت‌ها و استعداد‌های انسان را در خدمت دنیا به کار می‌گیرد.
- (۴) در این فرهنگ، طبیعت، صرفاً ماده خامی است که در اختیار انسان می‌باشد و او می‌تواند به میل خود در آن دخل و تصرف کند.

۱۷۹- با توجه به اندازه، ابعاد و دامنه پدیده‌های اجتماعی، به ترتیب هر یک از عبارات‌های زیر را بررسی کنید.

- نظام آموزشی

- عدالت اجتماعی

- هدیه دادن برای روز تولد

- آداب جشن تولد

- (۱) ذهنی و کلان - ذهنی و کلان - خرد و عینی - خرد و ذهنی
- (۲) عینی و کلان - خرد و ذهنی - خرد و ذهنی - کلان و عینی
- (۳) عینی و کلان - ذهنی و کلان - خرد و ذهنی - خرد و عینی
- (۴) ذهنی و کلان - کلان و عینی - خرد و ذهنی - کلان و ذهنی

۱۸۰- به ترتیب عبارات‌های زیر، در ارتباط با کدام جوامع هستند؟

- هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد.

- جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.

- جهان اجتماعی زنده و سالم، فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار می‌کند.

- برخی فرهنگ‌ها و تمدن‌ها، زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند.

- (۱) جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگر - جهان‌های اجتماعی متنوع - جهان‌های اجتماعی متنوع - جهان‌های اجتماعی متنوع
- (۲) جهان‌های اجتماعی متنوع - جهان‌های اجتماعی متنوع - جهان‌های اجتماعی متنوع - جهان‌های اجتماعی متنوع
- (۳) جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگر - جهان‌های اجتماعی متنوع - جهان‌های اجتماعی متنوع - جهان‌های اجتماعی متنوع
- (۴) جهان‌های اجتماعی متنوع - جهان‌های اجتماعی متنوع - جهان‌های اجتماعی متنوع - جهان‌های اجتماعی متنوع

فلسفه (۱)

۱۸۱- کدام گزینه درباره آغاز فلسفه صحیح می‌باشد؟

- (۱) نمی‌توان مکان و زمان خاصی را برای آغاز تفکر و زبان فلسفه تعیین کرد.
- (۲) زادگاه دانش فلسفه مشرق‌زمین است.
- (۳) از آغاز تاریخ فلسفه، فیلسوفان به دنبال تبیین عقلانی بودن و شدن در طبیعت بودند.
- (۴) رشد جوامع را می‌توان صرفاً معلول رشد تفکر بشر دانست.

۱۸۲- نخستین بار ..... به اصطلاح «فلسفه» و «تئوری» اشاره کرده است.

- (۱) افلاطون
- (۲) فیثاغورس
- (۳) تالس
- (۴) پارمنیدس

۱۸۳- از نظرسقراط، چرا گریز از بدی دشوار است اما گریز از مرگ دشوار نیست؟

- (۱) زیرا بدی علاوه بر جسم، به روح آدمی نیز آسیب می‌زند.
- (۲) زیرا مرگ تنها انتقال از جهانی به جهان دیگر است.
- (۳) زیرا بدی تندتر از مرگ می‌دود.
- (۴) زیرا همه درگذشتگان را در جهان دیگر می‌توان ملاقات کرد و این نعمت بزرگی در مرگ است.

۱۸۴- عبارت زیر می‌تواند مورد قبول کدام فیلسوفان باشد؟

«جهان از عنصری اولیه پدید آمده است که همه چیز از آن ساخته شده است.»

- (۱) تالس و هراکلیتوس
- (۲) هراکلیتوس و پارمنیدس
- (۳) تالس و فیثاغورس
- (۴) پارمنیدس و فیثاغورس

۱۸۵- کدام گزینه از دیدگاه‌های سهروردی درباره ایران باستان نمی‌باشد؟

- (۱) حکیمان ایران باستان به فلسفه و شهود توجه داشتند.
- (۲) در دوره پیشدادیان، انسان‌های وارسته‌ای می‌زیسته‌اند که همان حکمای ایران باستان‌اند.
- (۳) گروهی از حکمای ایران باستان، هم‌زمان با اندیشمندان یونان باستان زندگی می‌کردند.
- (۴) حکیمان ایران باستان، خداپرست بوده‌اند.

۱۸۶- سقراط در اولین مرحله از دفاعیه خود در دادگاه، چه اقدامی انجام می‌دهد؟

- ۱) آنتیان را مخاطب سخنان خود قرار می‌دهد.
- ۲) راز نهایی سروش معبد دلفی را بیان می‌کند.
- ۳) خود را فرستاده‌ای از سوی خدا می‌داند.
- ۴) شروع به مجادله با ملتوس می‌کند.

۱۸۷- کدام گزینه از عقاید سوفسطائیان نمی‌باشد؟

- ۱) علم و دانش نسبی و جعلی است.
- ۲) اندیشمندان از رسیدن به درک مشترکی از جهان‌شناسی عاجز هستند.
- ۳) اصل حقیقت و واقعیت را انکار نمی‌کردند.
- ۴) علم و دانش ساخته و پرداخته ذهن بشر است.

۱۸۸- کدام گزینه به علتی که جوانان جذب سقراط می‌شدند، اشاره دارد؟

- ۱) دانش خاصی که داشت.
- ۲) رفتار متواضعانه و همراه با احترام او
- ۳) رسوا کردن مدعیان دانایی
- ۴) به زبان آوردن سخنان شیرین و پرمعنا

۱۸۹- کدام گزینه به یکی از مراحل روش سقراطی اشاره ندارد؟

- ۱) انتخاب موضوع
- ۲) پرسش از چیستی موضوع
- ۳) پافشاری برای رسیدن به جواب
- ۴) معترف شدن مخاطب به نادانی‌اش

۱۹۰- کدام گزینه افترایی است که برخی آنتیان از دیرباز به سقراط نسبت داده بودند؟

- ۱) او در پی آن است که اسرار آسمان و زمین را تغییر دهد.
- ۲) رسوا کردن افرادی که به دانایی معروف هستند.
- ۳) ادعای غلط در خصوص دانا دانستن خود.
- ۴) او رفتاری خلاف دین آنتیان در پیش گرفته است.

منطق

۱۹۱- اگر بین دو مفهوم «الف» و «ب» عموم و خصوص مطلق (الف عام و ب خاص) و بین دو مفهوم «ب» و «ج» عموم و خصوص من وجه وجود

داشته باشد، کدام گزینه قطعاً درست است؟

- ۱) هر ج الف است و هر الف ج است.
- ۲) بعضی ج الف است و بعضی الف ج است.
- ۳) بعضی الف ج نیست و بعضی ج الف نیست.
- ۴) هیچ الف ج نیست و هیچ ج الف نیست.

۱۹۲- بین دو مفهوم «عموم و خصوص من وجه» و «عموم و خصوص مطلق» چه رابطه‌ای وجود دارد؟

- ۱) عموم و خصوص من وجه
- ۲) عموم و خصوص مطلق
- ۳) تساوی
- ۴) تباین

۱۹۳- مثال نقض، ادعای ارتباط کدام نسبت‌ها بین دو مفهوم را نمی‌تواند ابطال کند؟

- ۱) عموم و خصوص مطلق
- ۲) عموم و خصوص من وجه
- ۳) تباین
- ۴) تساوی

۱۹۴- ذکر کاربردهای خاص یک چیز در تعریف آن چیز بدین معناست که .....

- ۱) تعریف‌های مختلف آن چیز را با هم ترکیب کرده‌ایم.
- ۲) از تعریف مفهومی استفاده کرده‌ایم.
- ۳) آن مفهوم را به مصداق تعریف کردیم.
- ۴) یکی از انواع تعریف لغوی را به کار برده‌ایم.

۱۹۵- کدام گزینه، درباره همه مفاهیم کلی درست است؟

- ۱) می‌توان مصداق‌های متعددی برای آن‌ها فرض کرد.
- ۲) یا اصلاً فرد خارجی ندارند یا یک فرد خارجی دارند.
- ۳) مصداق‌های متعدد خارجی و ذهنی دارند.
- ۴) وجود یک مصداق خارجی برایشان محال نیست.

۱۹۶- تعریف «مادر» به «کسی که من را به دنیا آورده است» چه ایرادی دارد؟

- ۱) جامع نیست.
- ۲) مانع نیست.
- ۳) دوری است.
- ۴) واضح نیست.

۱۹۷- اگر در تعریف، یک چیز با استفاده از خودش تعریف نشود، یا تعریفی را بیان کنیم که تمامی مصداق مفهومی را دربر بگیرد یا در تعریف از

الفاظ مبهم و نامأنوس و ابهام و استعاره استفاده نکنیم، کدام شرایط تعریف را رعایت کرده‌ایم؟ (به ترتیب)

- ۱) جامع بودن - واضح بودن - مانع بودن
- ۲) واضح بودن - دوری نبودن - واضح بودن
- ۳) مانع بودن - جامع بودن - واضح بودن
- ۴) دوری نبودن - جامع بودن - واضح بودن

۱۹۸- تعریف باید جامع باشد، یعنی .....

- ۱) مصداق متعددی نداشته باشد.
- ۲) مفاهیم بی‌ارتباط را دربر نگیرد.
- ۳) افراد مفهوم مجهول خارج از آن نباشند.
- ۴) محتوای مفهوم را به طور کامل دربر بگیرد.

۱۹۹- نمی‌توان گفت تعریف لغوی یک مفهوم ..... آن است.

- ۱) معنای لغوی
- ۲) مترادف
- ۳) نحوه شکل‌گیری لغوی
- ۴) جایگاه لغت در عبارات

۲۰۰- اگر رابطه بین دو مفهوم «الف» و «ب» عموم و خصوص مطلق باشد (الف عام و ب خاص)، نسبت بین «غیر الف و ب» و «غیر ب و الف» به

ترتیب کدام است؟

- ۱) تباین - تباین
- ۲) تباین - عموم و خصوص من وجه
- ۳) عموم و خصوص من وجه - تباین
- ۴) عموم و خصوص من وجه - عموم و خصوص من وجه

DriQ.com

روانشناسی

- ۲۰۱- کدام مورد زیر از ایجاد تمرکز جلوگیری می‌کند؟
- (۱) سعید واژگان مهم درس عربی را با رنگ قرمز مشخص می‌کند.
  - (۲) محسن پس از یک ساعت مطالعه ۱۵ دقیقه به نرمش می‌پردازد.
  - (۳) احسان پیرامون فلسفه، کتابی را مطالعه می‌کند که تعداد صفحات آن زیاد و سیاه و سفید است.
  - (۴) هدف سارا از مطالعه درس روانشناسی، رسیدن به خودشناسی و استدلال است.
- ۲۰۲- معلم به پروانه می‌گوید در یک اتاق تاریک بنشیند و با دیدن تصاویر آبی رنگ دست خود را بالا ببرد، اگر تصویر ارائه شده آبی نباشد و پروانه دست خود را بالا ببرد، کدام حالت زیر رخ می‌دهد؟
- (۱) هشدار کاذب
  - (۲) رد درست
  - (۳) اصابت
  - (۴) از دست دادن محرک هدف
- ۲۰۳- کدام عبارت زیر صحیح است؟
- (۱) توهم یعنی چیزی را که وجود خارجی دارد، ادراک نمی‌کنیم.
  - (۲) در خطای پونزو، افراد خط واگرا را بلندتر ادراک می‌کنند.
  - (۳) اگر فردی بویی را نامطبوع بداند و پنجره را باز کند، ادراک صورت گرفته است.
  - (۴) همیشه هر چیزی را که حس می‌کنیم، همان چیزی است که ادراک می‌کنیم.
- ۲۰۴- به ترتیب این‌که «فاصله مرور مطالب بیشتر از هفت ساعت نباشد» و «یادگیری سطحی نباشد»، برای کنترل کدام عوامل مؤثر بر فراموشی به کار می‌رود؟
- (۱) اثر گذشت زمان - اثر گذشت زمان
  - (۲) اثر گذشت زمان - اثر تداخل
  - (۳) اثر تداخل - اثر تداخل
  - (۴) اثر تداخل - اثر گذشت زمان
- ۲۰۵- طبق نمودار فراموشی، چند ساعت بعد از مطالعه، میزان درصد صرفه جویی از همه بیشتر است؟
- (۱) ۴۸ ساعت بعد از یادگیری
  - (۲) ۱ ماه بعد از یادگیری
  - (۳) ۱ ساعت بعد از یادگیری
  - (۴) ۲۴ ساعت بعد از یادگیری
- ۲۰۶- در یادآوری کدام یک از جفت‌واژگان زیر، احتمال خطا کم‌تر است و دلیل آن چیست؟
- (۱) روز / شادی - دارای نشانه‌های درونی هستند.
  - (۲) صندلی / چوب - دارای نشانه‌های بیرونی هستند.
  - (۳) دریا / شبنم - دارای نشانه‌های بیرونی هستند.
  - (۴) پارچه / ابریشم - دارای نشانه‌های درونی هستند.
- ۲۰۷- این موضوع که علی نام معلم کلاس اول دبیرستان خود را به دلیل سختگیری‌های بیش از حد او فراموش کرده است، بیشتر معرف کدام عامل ایجاد فراموشی است؟
- (۱) گذشت زمان
  - (۲) عوامل عاطفی
  - (۳) تداخل اطلاعات
  - (۴) عدم رمزگردانی
- ۲۰۸- اگر سپیده بگوید تمایل دارد اشکال را به صورت غیر پیوسته ببیند و افسانه با دیدن تصویر بگوید نقطه چین‌های گرد، به ترتیب کدام قوانین گشتالت نقض شده است؟
- (۱) استمرار - تکمیل
  - (۲) مشابهت - تکمیل
  - (۳) استمرار - مجاورت
  - (۴) مشابهت - مجاورت
- ۲۰۹- کدام عبارت زیر صحیح است؟
- (۱) مهم‌ترین دلیل فراموشی اطلاعات در حافظه کوتاه‌مدت، نداشتن تکرار و تمرین است.
  - (۲) ظرفیت ذخیره‌سازی حافظه کوتاه‌مدت و حافظه کاری همیشه برابر است.
  - (۳) توجه باعث می‌شود ردهای حسی ذخیره‌شده به اطلاعات تبدیل شوند.
  - (۴) پدیده نوک زبانی نشان‌دهنده مشکل در مرحله رمزگردانی اطلاعات است.
- ۲۱۰- در کدام حالت زیر، توجه متمرکز ایجاد می‌شود؟
- (۱) باغبانی کردن و مطالعه کردن
  - (۲) درس خواندن و شبکه‌های اجتماعی را چک کردن
  - (۳) ورزش کردن و گوش دادن به سخنرانی مهم
  - (۴) آشپزی کردن و کتاب دستور پخت و پز را خواندن

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه‌درا انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۳

جمعه ۱۴۰۰/۰۵/۱۵

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۸۰	مدت پاسخگویی: ۱۶۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال		مدت پاسخگویی
		از	تا	
۱	فارسی ۲	۲۰	۱	۱۵ دقیقه
۲	زبان عربی ۲	۲۰	۲۱	۱۵ دقیقه
۳	دین و زندگی ۲	۲۰	۴۱	۱۵ دقیقه
۴	زبان انگلیسی ۲	۲۰	۶۱	۱۵ دقیقه
۵	ریاضی و آمار ۲	۱۰	۸۱	۲۵ دقیقه
	ریاضی و آمار ۳	۱۰	۹۱	
	ریاضی و آمار ۱	۱۰	۱۰۱	
۶	اقتصاد	۱۰	۱۱۱	۱۰ دقیقه
۷	علوم و فنون ادبی ۲	۱۰	۱۲۱	۲۰ دقیقه
	علوم و فنون ادبی ۳	۱۰	۱۳۱	
	علوم و فنون ادبی ۱	۱۰	۱۴۱	
۸	جامعه‌شناسی ۲	۱۰	۱۵۱	۲۰ دقیقه
	جامعه‌شناسی ۳	۱۰	۱۶۱	
	جامعه‌شناسی ۱	۱۰	۱۷۱	
۹	فلسفه ۱	۱۰	۱۸۱	۲۰ دقیقه
	منطق	۱۰	۱۹۱	
۱۰	روان‌شناسی	۱۰	۲۰۱	۱۰ دقیقه

فارسی

۱) ۲) معنی درست واژه‌ها: شایق: آرزومند، مشتاق / وجد: سرور، شادمانی و خوشی / تفریط: کوتاهی کردن در کاری / جنون: شیفتگی، شیدایی، شوریدگی

۲) ۴) املای درست واژه: ازلی / ازل: زمان بی‌آغاز (عزل: برکنار کردن)
۳) ۲) حیات / خواست

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) محمل (۳) قالب
۴) نفایس

۴) ۲) بررسی سایر موارد:

الف) مولانا مثنوی معنوی را به خواش حسام‌الدین حسن چلبی سرود.
ب) عبارت «زود باشد که این پسر تو، آتش در سوختگان عالم زند.» جمله معروف عطار درباره مولاناست.

ج) مولانا از سال ۶۴۷ ه. ق. تا سال ۶۷۲ ه. ق. به همت یاران نزدیک خود، شیخ صلاح‌الدین زرکوب و سپس حسام‌الدین حسن چلبی، به نشر معارف الهی مشغول بود.
ه) مولانا در کودکی با شیخ فریدالدین عطار، ملاقات کرد و شیخ عطار، کتاب «اسرارنامه» را به وی هدیه داد.

۵) ۲) بررسی آرایه در ابیات:

کنایه (بیت «الف»): رخ تابیدن کنایه از صرف نظر کردن
تلمیح (بیت «ج»): اشاره به عمر طولانی حضرت نوح (ع) و ماجرای طوفان
جناس ناقص (بیت «و»): گردون و گردان
تشبیه (بیت «ب»): تشبیه مخاطب به باد
ایهام تناسب (بیت «ه»): داستان: ۱- مکر و حيله (معنی موجود در بیت)
۲- لقب زال (معنی نامتناسب با بیت، متناسب با زال زر)
تضاد (بیت «د»): درویشی ≠ سلطان بودن / معنی ≠ صورت

۶) ۴) بررسی آرایه‌های گزینه:

تشبیه: مرغ دل / زلف به چنگل شاهین
استعاره: جان‌بخشی به دل (شکیبایی نداشتن و نسبت دادن هوس به آن)
ایهام تناسب: باز: ۱- دوباره ۲- پرندۀ شکاری (تناسب با مرغ، چنگل، شاهین)
۷) ۳) تلمیح: اشاره به داستان فرمان‌روایی حضرت سلیمان (ع) بر باد و داستان زال، پدر رستم
پارادوکس: —

بررسی آرایه‌های سایر گزینه‌ها:

۱) جناس تام: که (در مصراع آخر، به معنی «چه کسی»)، که (حرف ربط)
استعاره: «گره زدن به باد» استعاره نوع دوم مکنیه «سخن گفتن باد» و «جان‌بخشی به آسمان» تشخیص و استعاره / زال استعاره از آسمان
۲) ایهام تناسب: زال: ۱- پیرزن ۲- پدر رستم (تناسب با داستان) / داستان:
۱- نیرنگ و فریب ۲- لقب زال (تناسب با زال)
کنایه: گره به باد زدن کنایه از کار بیهوده انجام دادن / از راه رفتن کنایه از گمراه شدن
۴) جناس ناقص: باد و با / راه و را
نغمه حروف: بیت اول: تکرار صامت‌های «ب»، «ر» و مصوت بلند «ا»
بیت دوم: تکرار صامت‌های «ت»، «ر» و «ک»

۸) ۳) ج) ما همه

برل

(د) خاتم اولیا، امام زمان، مرشد صد هزار حیران کو؟

برل برل

۹) ۴) میرزا سلیمان / نقش: مفعول

شافهس هسته

۱۰) ۳) گر ... تری / اور ... سروری / اور گل ... دلبری ← ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) [که] چیست جان؟ / [که] نثارت / [که] چیست تن؟ / [که] عبارت ← ۴
۲) [اگر] ذوق آن خواهی / [اگر] طعم آن خواهی / [اگر] رنگ این خواهی / [اگر] بوی آن خواهی ← ۴
۴) تا نینگاری / که بی توشی / تا نپنداری / که ارزانی ← ۴

۱۱) ۲) سلامتیش / ملامتیش

مضاف‌الیه مفعول

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) زبانم دادند: به من زبان دادند. / م: متمم
عنانم دادند: به من عنان دادند. / م: متمم
۳) برفشانم: آن را برفشانم. / ش: مفعول
واستانم: آن را واستانم. / ش: مفعول
۴) داروی بیهشی از جام صفاتم دادند: از جام صفات داروی بیهشی به من دادند. / م: متمم

سرمه خامشی از نقطه ذاتم دادند: از نقطه ذات سرمه خامشی به من دادند. / م: متمم

۱۲) ۳) مفهوم مشترک آیه شریفه سؤال و سایر گزینه‌ها: ستایش

سازگاری و مدارا

مفهوم مقابل در گزینه (۳): نکوهش سازگاری و مدارا

۱۳) ۴) مفهوم بیت گزینه (۴): ستایش دانایان

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: بازگشت به اصل

۱۴) ۳) مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): پاک‌بازی عاشقانه

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) دشواری هجران و تلخی فراق
۲) عشق، پنهان‌شدنی نیست. / افساگری اشک
۴) لذت وصل و تلخی هجر / ارزش عمر، به حضور معشوق است

۱۵) ۲) مفهوم بیت گزینه (۲): خون‌ریز بودن عشق

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: هر کسی محرم راز عشق نیست.

۱۶) ۴) مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): درمان‌ناپذیر بودن

درد عشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) نکوهش در پی درمان بودن (۲) نکوهش طمع
۳) امیدواری، انگیزه بهبود است.

۱۷) ۳) مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): قناعت و بلندنظری

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) آرزوی صبر و قرار در عشق (۲) تقابل عشق و آسایش
۴) امید به وصال / شورانگیزی بهار

۱۸

۳

مفهوم گزینۀ (۳): ناپایداری دنیا و نکوهش دل بستن به آن
مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: تقابل عشق و عقل / غلبۀ عشق بر عقل

۱۹

۳

مفهوم گزینۀ (۳): ازلی بودن روشنی و خلوص
مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: خلقت انسان از خاک / آمیختن
عشق در سرشت انسان / ازلی بودن عشق

۲۰

۲

مفهوم گزینۀ (۲): ارزشمندی اصل و نسب
مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: خوداتکایی و نکوهش بالیدن
بی‌جا به اصل و نسب

زبان عربی

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه یا واژگان یا مفهوم مشخص
کن (۲۹ - ۲۱):

۲۱

۲

ترجمه کلمات مهم: إذا: اگر، هرگاه / خاطبهم: آن‌ها را خطاب
کنند (مورد خطاب قرار دهند) / قالوا سلاماً: به آرامی سخن می‌گویند

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) هنگامی که (← اگر، هرگاه)، بهتر است «خطاب کردند» و «سخن گفتند»
به عنوان فعل شرط و جواب شرط به صورت مضارع ترجمه شوند.
(۳) جاهلان را خطاب قرار دهند (← جاهلان آن‌ها را خطاب قرار دهند؛
«الجاهلون» فاعل و ضمیر «هم» مفعول است.)، سخنشان آرام خواهد بود (←
به آرامی سخن می‌گویند)
(۴) به آن‌ها سلام می‌دهند (← به آرامی سخن می‌گویند)

۲۲

۲

ترجمه کلمات مهم: أتذکر: به خاطر می‌آورم، به یاد دارم /
كان مملوءاً: پُر (مملو) بود / المتفرجين: تماشاچیان، تماشاگران

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «تماشاگران» فاعل نیست، «ب: از» ترجمه نشده است، «ورزشگاه» مفعول
نیست، پُر کرده بودند (← پُر بود)
(۳) به خاطر داشتم (← به خاطر می‌آورم؛ «أتذکر» مضارع است.)،
«تماشاچیان» فاعل نیست، برای (← در)، پُر کردند (← پُر بود)
(۴) یادم هست (← به یاد دارم) با (← از)، تماشاگر (← تماشاگران؛
«المتفرجين» جمع است، «زیادی» اضافی است.

۲۳

۳

ترجمه کلمات مهم: عيون التماسح: چشمان تماشایی /
تُفرز: ترشح می‌کند / أكل: خوردن / كانه: گویی (گویا) آن
اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) خورده شدن (← خوردن)، زیرا (← گویا)، شکار (← شکارش)
(۲) ترتیب کلمات در ترجمه به هم ریخته‌اند، زمانی‌که (← زمان)، می‌خورد (←
خوردن)، «که» اضافی است، عدم ترجمه «ه» در «كانه»
(۴) «از» اضافی است، شبیه یک اشک (← گویا آن یک اشک است)، فرو
می‌ریزد (← ترشح می‌کند)

۲۴

۴

ترجمه کلمات مهم: ما مین: هیچ ... نیست / جناحیه: دو بالش،
بال‌هایش / أمم أمثالکم: گروه‌هایی مثل شما هستند

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «ما مین» در قسمت اول عبارت ترجمه نشده است، بالش (← دو بالش،
بال‌هایش)، جناحیه ← جناحین + «ه»
(۲) نبوده (← نیست)، بوده‌اند (← هستند)
(۳) «ما مین» باید در ترجمه لحاظ شود، عدم ترجمه «لا»ی دوم، گروه‌هایشان
مانند شما است (← گروه‌هایی مانند شما هستند)

۲۵

۳

ترجمه کلمات مهم: تنظیف: تمیز کردن / أسنانه: دندان‌هایش /
الزقراق: مرغ باران / نقر: نوک زدن
اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) تمیز شدن (← تمیز کردن)، خوردن (← نوک زدن)، باقی‌مانده (←
باقی‌مانده‌ها؛ «بقایا» جمع است).
(۲) دندان‌ش (← دندان‌هایش؛ «أسنان» جمع است)، مرغ مگس (← مرغ باران)؛
غذاها (← غذا؛ «طعام» مفرد است)، به باری او می‌شاید (← به او کمک می‌کند)
(۴) ترتیب کلمات در ترجمه به هم خورده است، کمک کردن (← کمک می‌کند؛
«يساعد» فعل است)، عدم ترجمه «ه» در «أسنانه»؛ طريقة غریبه: «شیوه‌ای
شگفت» به صورت نکره ترجمه می‌شود.

۲۶

۴

ترجمه صحیح عبارت: «مار صحرا دمش را در ماسه قرار
می‌دهد، سپس چون عصا می‌ایستد.»

۲۷

۳

«يُحَدِّثُ» به معنای «پدید می‌آورد» با «يُوجِدُ» مترادف است،
اما «يُوجِدُ» به معنای «یافت می‌شود، وجود دارد» مترادف آن نیست.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) به حرکت درآمدن ≠ ایستادن (۲) می‌داند = می‌داند
(۴) می‌سازد = می‌سازد

۲۸

۱

بررسی گزینه‌ها:

(۱) العلماء: جمع مکسر (مفرد ← العالم: دانشمند) / أنواع: جمع مکسر (مفرد
← نوع) / بحار: جمع مکسر (مفرد ← بحر: دریا) / الملايين: جمع مکسر
(مفرد ← المليون) = ۴ جمع مکسر داریم. «الکائنات» جمع مؤنث سالم است.
(۲) الطيور: جمع مکسر (مفرد ← الطير: پرنده) / بقايا: جمع مکسر (مفرد ←
بقية) = ۲ جمع مکسر داریم.
(۳) زعانف: جمع مکسر (مفرد ← زعنفة: باله) = ۱ جمع مکسر وجود دارد.
(۴) الرمال: جمع مکسر (مفرد ← الرمل: شن، ماسه) / أقدام: جمع مکسر
(مفرد ← قدم: پا) = ۲ جمع مکسر وجود دارد.

۲۹

۳

ترجمه عبارت سؤال: «در آفرینش اندیشه نمایید و به
عظمت) آفریدگار فکر نکنید.»

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) در ستایش خداوند و هدایتگری‌اش به کار می‌رود.
(۲) اشاره دارد که تمام پدیده‌های خلقت، نشان از آفریدگار دارند.
(۳) بیان کرده که خداوند از هر آن چه تصور کنیم، فراتر است.
(۴) بیان کرده که خداشناسی باید با دل و جان باشد و نه صرفاً با زبان.
■ متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سؤالات زیر پاسخ بده
(۳۴ - ۳۰):

رفتار (برخورد) صحیح با مردم از کارهای مهمی به شمار می‌رود که
علی‌رغم اهمیتش، بسیاری آن را بلد نیستند و آن را به خوبی انجام
نمی‌دهند. به عنوان مثال، اگر آن (رفتار با مردم) همراه با احترام
گذاشتن به مردم باشد، آن‌ها را مجبور می‌کند که به تو احترام بگذارند.
پس چگونه انتظار احترام از دیگری را داریم بدون این‌که (خودمان) به
او احترام بگذاریم؟
علاوه بر این، باید گفت که گاهی ما در احترام گذاشتن به دیگری
زیاده‌روی می‌کنیم و کارهای بسیاری برای او انجام می‌دهیم، به گونه‌ای
که آن به عنوان وظیفه‌ای بر روی دوش ما تلقی می‌شود.
بنابراین، باید رفتاری با هر کسی، حد و حدود مشخصی داشته باشد.
شایان ذکر است که امکان دارد سخن ما بر دشمنان [هم] مؤثر باشد و
به وسیله تأثیر آن، بتوانیم بر او چیره شویم.

۳۰ ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) بهترین کارها میانه‌ترینشان است؛ پس در رفتار با مردم محتاط باش.
(۲) رفتار با مردم در زندگی ما نقش مهمی دارد؛ پس باید به آن بیش‌تر توجه کنیم.
(۳) می‌توانیم برای رفتار با بسیاری از مردم یک شیوه را برگزینیم.
(۴) بسیاری از مردم در رفتارشان با دیگران اشتباه می‌کنند.

۳۱ ترجمه عبارت سؤال:

«شایان ذکر است که رفتار ما حتی می‌تواند بر دشمنان هم مؤثر باشد.»؛ نزدیک‌ترین مفهوم به عبارت را مشخص کن:

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) با مردم به اندازه خردهایشان صحبت کن!
(۲) با رفتار درست می‌توانیم مار را از جایش بیرون بیاوریم!
(۳) چه بسا سخنی که همانند شمشیر است، برایت مشکلاتی را به همراه می‌آورد و تو را در مهلکه می‌اندازد!
(۴) هرگاه سخنی از دل خارج شود، در دل وارد می‌شود.

۳۲ ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) به مردم احترام بگذار بدون این‌که از آن‌ها انتظار احترام داشته باشی!
(۲) نتایج کارهایمان بر زندگی خودمان منعکس می‌شود!
(۳) احترام، احترام به همراه می‌آورد؛ پس به آن پایبند باشید!
(۴) احترام بگذار تا مورد احترام قرار بگیری، این قانون زندگی است!
■ گزینه درست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۳۳ و ۳۴):

۳۳ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- (۱) مجرّد ثلاثی ← مزید ثلاثی؛ «نُتَطَّرُ» بر وزن «نُفْتَعِلُ» از باب «افتعال» است. / لازم ← متعدّد
(۲) فعل ماضی ← فعل مضارع / مجهول ← معلوم / نائب فاعله ← فاعله
(۳) فاعله «احترام» ← «احترام» مفعول این فعل است.

۳۴ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- (۱) مصدر من المجرّد الثلاثی ← مصدر من المزید الثلاثی / فاعل ← نائب فاعل؛ «يَعْدُ» به شمار می‌آید» فعل مجهول است.
(۲) مفرد مؤنث ← مفرد مذکر / اسم المفعول ← المصدر / مفعول و منصوب بالفتحة ← نائب فاعل و مرفوع بالضمّة
(۳) اسم الفاعل ← المصدر / جمع التکسیر ← مفرد
■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۳۵ - ۴۰):

۳۵ ترجمه عبارت سؤال:

«ماهی پرنده ..... از آب با حرکتی از ..... نیرومندش و می‌کشد ..... بزرگش را برای فرار از دشمنانش.»

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) پرواز می‌کند - دم - دو بال (۲) نوک می‌زند - مغز - بال‌های
(۳) می‌جهد - دم - بال‌های (۴) پایین می‌رود - گناه - دم‌های

۳۶ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) «تقدروا» جواب شرط و ثلاثی مجرّد است.
(۲) «یتصر» جواب شرط و ثلاثی مجرّد است.
دقت کنید: «یُنَبِّت» وابسته جواب شرط است.
(۳) «يَعْدُ» به شمار می‌آید» جواب شرط و ثلاثی مجرّد است و مجهول «يَعْدُ» به شمار می‌آورد» است.
(۴) «يُضَاعَف» جواب شرط و ثلاثی مزید باب «مفاعلة» است.

۳۷ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) ترجمه: هرچه در دنیا انجام دهیم، نتیجه‌اش را در آخرت می‌بینیم. ← «ما» شرطیه داریم.
(۲) ترجمه: انفاق کن از چیزی که داری به بیچارگان. ← «ما» از نوع موصول است.
(۳) ترجمه: باید بشناسیم آن‌چه را که پیرامونمان است تا بر مشکلات فائق شویم. ← «ما» از نوع موصول است.
(۴) ترجمه: آن‌چه برای رسیدن به هدف‌ها به ما سود می‌رساند، همان تلاش است. ← «ما» موصول داریم.

۳۸ «ما»ی شرطیه اول جمله می‌آید و با خودش فعل شرط و

جواب شرط دارد. این ساختار تنها در گزینه (۴) دیده می‌شود.

آزاد: فعل شرط / قَدَرُ عَلِيّ: جواب شرط

ترجمه: هر چه انسان بخواهد می‌تواند آن را به دست بیاورد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ما: آن‌چه (موصول)

ترجمه: «او کسی است که آفرید برای شما همه آن‌چه را که در زمین است.»

(۲) ما وجدت: نیافتم (نافیه)

ترجمه: تصمیم گرفتم که از نجات‌دهنده‌ام سپاسگزاری کنم ولی کسی را نیافتم.

(۳) ما: چه چیزی (استفهام)

ترجمه: در آفرینش موجودات دریایی چه چیزی تو را شگفت‌زده می‌کند؟

۳۹ «تَجْتَهُدُ» فعل شرط و «تُكْتَسَبُ» جواب شرط است.

«تُكْتَسَبُ» فعل مجهول و «المعالي» نائب فاعل آن است.

ترجمه: هرگاه در کارهایت تلاش کنی بزرگی‌ها به دست می‌آیند.

۴۰ اسلوب شرط، جمله‌ای است که در آن ادات شرط، فعل

شرط و جواب شرط آمده باشد. «ما» ادات شرط، «قَالَ» فعل شرط و «كَتَبْتُ» جواب شرط است.

در سایر گزینه‌ها به ترتیب «مَنْ» اسم استفهام، «ما» حرف نفی برای فعل ماضی و «مَنْ» اسم موصول است.

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) هر چه آن دانشمند گران‌قدر گفت در دفترم نوشتم تا در آینده از آن استفاده کنم.
(۲) چه کسی این بیت‌های زیبا پیرامون مقام مادر را سرود؟
(۳) دانش‌آموز اخلاص‌گرا هنگامی که معلم وارد کلاس شد، برنخاست.
(۴) کسی که به او در خیابان شهید موسوی سلام کردم، همکارم در شرکت است.

دین و زندگی

۴۱ عبارتی که در صورت سؤال آمده است درباره تربیت امام علی (ع)

توسط پیامبر (ص) است و در قرآن از امام علی (ع) و پیروان او با عبارت «حَيُّ الْبَرِيَّةِ» یاد شده است.

۴۲ آیه شریفه «لَم تَزَلْ إِلَى الَّذِينَ يُزْعَمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا...: آیا

ندیده‌ای کسانی که گمان می‌زنند ایمان آورده‌اند...» به گمان باطل گروهی از مردم اشاره دارد. عبارت «يُزْعَمُونَ» از کلید واژه‌های گمان باطل و پندار نادرست است.

۴۳ یکی از وظایف ما شیعیان برای حفظ وحدت با سایر مسلمانان

این است که خود را از ایشان دور ندانیم و برای پیشرفت جهان اسلام و پیروزی و سربلندی مسلمانان، در تمام نقاط جهان تلاش کنیم و به این سخن پیامبر گرامی (ص) توجه کامل داشته باشیم که فرمود: «مَنْ أَصْبَحَ وَ لَمْ يَهْتَمَّ بِأَمْرِ الْمُسْلِمِينَ فَلَيْسَ بِمُسْلِمٍ: کسی که صبح کند و در اندیشه رسیدگی به سایر مسلمانان نباشد، مسلمان نیست.»

۴ ۵۱ بطلان فرض سکوت قرآن کریم و پیامبر اکرم (ص) درباره دو مسئولیت «تعلیم و تبیین دین» (مرجعیت دینی) و «ولایت و حکومت» (ولایت ظاهری) روشن است؛ زیرا ممکن نیست قرآن و پیامبر به این دو مسئولیت مهم که به شدت در سرنوشت جامعه اسلامی تأثیرگذار است، بی تفاوت باشد. در حقیقت بی توجهی به این مسئله بزرگ، خود دلیلی بر نقص دین اسلام است؛ و این در حالی است که دین اسلام کامل ترین دین الهی است.

۴ ۵۲ در آیه ۱۶۴ سوره آل عمران می خوانیم:

«لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ: به راستی که خداوند بر مؤمنان منت نهاد؛ هنگامی که در میان آن‌ها از [جنس] خودشان پیامبری برانگیخت که آیات او را بر ایشان تلاوت کند و آن‌ها را پاک گرداند و به آن‌ها کتاب و حکمت بیاموزد، اگر چه پیش از آن در گمراهی آشکار بودند.»

۱ ۵۳ در جریان حادثه غدیر خم که پس از نزول آیه تبلیغ، پیامبر (ص) فرمان دادند که مردم توقف کنند تا کسانی که جلوتر رفته‌اند بازگردند و کسانی که عقب مانده‌اند برسند!

در حدیث منزلت پیامبر (ص) ابتدا امام علی (ع) را به هارون برادر حضرت موسی (ع) تشبیه می‌کنند و سپس سخن از پایان پیامبری و ختم نبوت به میان می‌آورند: «إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي: جز این که بعد از من هیچ پیامبری نیست.»

پیامبر گرامی (ص) در حدیث ثقلین پس از بیان دو یادگار گران بهای خود یعنی قرآن و اهل بیت (عترت) می‌فرمایند: «مَا إِنْ تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا لَنْ تَضِلُّوا أَبَدًا: اگر به این دو تمسک جوید، هرگز گمراه نمی‌شوید.» پس در امان ماندن همیشگی از خطر گمراهی را در گرو تمسک به قرآن و اهل بیت (ع) می‌دانند.

۳ ۵۴ امام خمینی (ره) درباره ضرورت تشکیل حکومت اسلامی می‌فرماید: «به این دلیل که هر نظام سیاسی غیراسلامی، نظامی شرک آمیز است، چون حاکمش «طاغوت» است، ما موظفیم آثار شرک را از جامعه مسلمانان و از حیات آنان دور کنیم و از بین ببریم.»

۲ ۵۵ این فرضیه که مسئولیت‌های تعلیم و تبیین وحی و ولایت و سرپرستی جامعه پس از پیامبر (ص) پایان یافته است، نادرست است، زیرا با گسترش اسلام، مکاتب و فرقه‌های مختلف و مشکلات جدید اجتماعی ... پدید آمد که نیاز به معلم و حاکم، بیشتر گردید و این نیاز اصولاً تمام‌شدنی نیست و دائمی است.

۱ ۵۶ طبق آیه «يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ»، هدف خداوند از قبیله‌ها و قبیله‌ها قرار دادن مردم، شناخت و انس و آشنایی با یکدیگر است و ملاک پیامبر (ص) در تقسیم‌بندی افراد، تقوای انسان‌ها بود.

۳ ۵۷ خداوند در آیه ۳۳ سوره احزاب چنین فرمود: «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا: همانا خدا اراده کرده که از شما اهل بیت، پلیدی و ناپاکی را دور گرداند و شما را کاملاً پاک و طاهر قرار دهد.» پس از نزول این آیه در شأن اهل بیت (پیامبر (ص)، حضرت زهرا (س)، حضرت علی (ع)، امام حسن (ع) و امام حسین (ع))، رسول اکرم (ص) برای آگاهی مردم از این موضوع، هر روز صبح هنگام رفتن به مسجد از در خانه حضرت فاطمه (س) می‌گذشت و اهل خانه را «اهل بیت» صدا می‌زد و آیه تطهیر را می‌خواند.

۳ ۴۴ حضرت علی (ع) هنگامی که مطلع شد فرمانداری که در بصره منصوب نموده است، بر سر سفره‌ای رنگارنگ حاضر شده است که فقرا در آن مهمانی حضور نداشتند، نامه‌ای تند به او نوشت و با اعتراض به کار او، شیوه صحیح زندگی حاکم را به او آموخت.

۲ ۴۵ یکی از دلایل ضرورت ولایت ظاهری، ضرورت حفظ استقلال جامعه اسلامی است. در همین راستا قرآن کریم از مؤمنان می‌خواهد که سلطه بیگانگان را نپذیرند و زیر بار آن‌ها نروند؛ این حکم قرآن را «قاعده نفی سبیل» می‌گویند. اگر پیامبری در تعلیم و تبیین دین و وحی الهی (مرجعیت دینی) معصوم نباشد، امکان انحراف در تعلیم الهی پیدا می‌شود و اعتماد مردم به دین از دست می‌رود.

۱ ۴۶ یکی از اهداف مهم حکومت الهی رسول خدا (ص) برقراری و اجرای عدالت بود و ایشان در این مورد با قاطعیت عمل کرد. با همه بردباری و ملایمتی که در برابر ضایع شدن حق شخصی خود داشت، در برابر ضایع شدن حقوق افراد جامعه می‌ایستاد و کوتاه نمی‌آمد و متجاوزان حقوق مردم را در هر موقعیت و مقامی که بودند، مجازات می‌کرد.

۴ ۴۷ در یکی از روزها، نزدیک ظهر، فرشته وحی از جانب خداوند آیه‌ای بر پیامبر نازل کرد که در آن ویژگی‌های ولی و سرپرست مسلمانان مشخص شده بود: «هَمَانًا وَوَلِيَّ شِمَا قَطِطٍ خُذَاوَنْدٍ وَرَسُولٍ مُسْتَمِينًا كَمَا كُنْتُمْ تُعْتَمِدُونَ آبِيكَمْ لِأَنَّكُمْ كُنْتُمْ فِيهِ كَمَا كُنْتُمْ فِي بَيْتِهِمْ يَوْمَ قَدِسَ الْأَمَنَ الْيَوْمَ: همانان و ولی شما فقط خداوند و رسول اوست و کسانی که ایمان آورده‌اند، همان ایمان آوردگانی که نماز را برپا می‌دارند و در حال رکوع، زکات می‌دهند.»

پس از حضور پیامبر در مسجد و آگاهی از انفاق حضرت علی (ع) در رکوع نماز، ایشان به خاطر معرفی حضرت علی (ع) به عنوان ولی مردم، ستایش خداوند را به جای آورد. نزول این آیه در چنین شرایطی (هنگام ظهر و در مقابل چشمان مردم) و اعلام ولایت حضرت علی (ع) از جانب رسول خدا (ص) برای آن بود که مردم با چشم ببینند و از زبان پیامبر بشنوند تا امکان مخفی کردن آن نباشد.

۱ ۴۸ در چکاچک شمشیرها و نیزه‌ها و در لابه‌لای نعره‌ها و فریادهای رزم‌آوران جنگ جمل، مردی دچار شک و تردید شده بود: «خدایا، حق با کدامین طرف است؟ در یک سو «علی» وصی پیامبر و امیرمؤمنان ... و در سوی دیگر، برخی بستگان پیامبر و دو تن از صحابه آن حضرت، یعنی «طلحه» و «زبیر» صف بسته‌اند ... سرانجام چاره کار در این دید که جواب را از علی (ع) بگیرد. امام بدون این‌که فوراً بگوید من بر حق هستم، معیاری در اختیار وی قرار داده و فرمودند: «کار را واژگون کرده‌ای! می‌خواهی حق و باطل را به وسیله شخصیت‌ها بشناسی، در حالی که شخصیت‌ها هستند که باید با مقیاس حق، سنجیده شوند. ابتدا حق را بشناس تا بتوانی اهل آن را بشناسی؛ و نیز ابتدا باطل را بشناس تا بتوانی اهل آن را شناسایی کنی ...» این بیانات امام علی (ع)، مصادقی از علم بی‌کران ایشان است که حتی در میانه میدان جنگ نیز از پاسخ به پرسش‌های مردم فروگذار نمودند.

۴ ۴۹ پیامبر (ص) می‌فرمود: «اگر در ببحوحه جنگ، یکی از مشرکان خواست تا در مورد حقیقت اسلام مطالبی بدانند، او در پناه اسلام است تا کلام خدا را بشنود؛ اگر اسلام را پذیرفت، او هم برادر دینی شماست و اگر قبول نکرد، او را به جایی که احساس امنیت می‌کند، برسانید و پس از آن خدا را برای غلبه بر او یاری بجوید.»

۲ ۵۰ روزی رسول خدا (ص) پس از بیان جایگاه علمی حضرت علی (ع) فرمودند: «دروغ می‌گوید کسی که می‌پندارد مرا دوست دارد، در حالی که دشمنی و کینه تو در دل اوست؛ زیرا تو از من هستی و من از تو ...»

۶۵ ۳ اگرچه تصمیم بسیار دشواری بود، کاملاً صادقانه، واقعاً انتخاب زیادی نداشتیم.

(۱) از نظر ذهنی؛ از نظر روحی (۲) به لحاظ جسمی؛ از نظر فیزیکی
(۳) صادقانه (۴) با اعتماد به نفس

۶۶ ۲ جولوس ارونینگ یکبار گفت که کلید موفقیت رشد ادامه‌دار در تمامی بخش‌های زندگی است؛ [یعنی] ذهنی، عاطفی، روحی و همچنین جسمی.

(۱) قابل شمارش (۲) ذهنی، روحی
(۳) محبوب (۴) خیالی

۶۷ ۲ او هرگز در زندگی به جایی نخواهد رسید؛ به این دلیل ساده که هر چند بسیار باهوش است، [ولی] اصلاً جاه‌طلبی ندارد.

(۱) خوشبخت، سعادت‌مند (۲) آسان، ساده
(۳) احساسی، عاطفی (۴) شبیه، مشابه

۶۸ ۴ آهنگ‌ساز بزرگ بتهوون در سال‌های آخر [زندگی] اش ناشنوا بود و نمی‌توانست [صدای] تشویق حضار را بشنود.

(۱) کور، نابینا (۲) معلول
(۳) تنها، بی‌کس (۴) ناشنوا، کر

۶۹ ۳ قصد دارم از رئیس‌م بخوام به من مقداری وقت بیشتر بدهد تا روی این کار کنم چون رسیدن به موعد مقرری که تعیین کرده است به راستی غیرممکن است.

(۱) غیرقابل شمارش (۲) آشنا
(۳) غیرممکن، نشدنی (۴) خاص، ویژه

۷۰ ۱ تلفن همراهم کجاست؟ یک دقیقه قبل این‌جا بود و الان ناپدید شده است.

(۱) ناپدید شدن؛ محو شدن (۲) تعویض کردن، مبادله کردن
(۳) به خطر انداختن (۴) در تعجب بودن؛ از خود پرسیدن

توسعه کامپیوترها یکی از مهم‌ترین پیشرفت‌های اخیر در فناوری بوده است. اختراع ریزتراشه تأکید بر تولید کالاهای را از [شیوه] مکانیکی به [شیوه] الکترونیکی تغییر داد. این [موضوع] بدان معناست که بسیاری از کارهایی که قبلاً به صورت دستی انجام شده بودند، اکنون ماشینی شدند. کامپیوترها کارهای بسیار متفاوتی انجام می‌دهند و در بانکداری، معماری، تولید و طیف وسیعی از سایر مشاغل مورد استفاده قرار می‌گیرند. هم‌چنین از آن‌جایی که کامپیوترها می‌توانند به توسعه دستگاه‌های جدید کمک کنند، به فناوری نوین [نیز] کمک می‌کنند.

۷۱ ۱

(۱) فناوری، تکنولوژی (۲) بیان، ابراز؛ [چهره] حالت
(۳) آزمایش (۴) جمعیت

۷۲ ۴

(۱) زیر و بمی صدا (۲) حقیقت، واقعیت
(۳) مقدار، میزان (۴) تأکید، اهمیت

۷۳ ۲ توضیح: "different" (مختلف، متفاوت) در این‌جا نقش صفت را برای اسم قابل شمارش جمع "tasks" دارد و کاربرد اسم "difference" به جای آن نادرست است.

دقت کنید: به دلیل قابل شمارش و جمع بون "tasks"، کاربرد "a little" نیز پیش از آن نادرست است.

۵۸ ۱ حضرت علی (ع) در سخنانی فرمودند: «سوگند به خدا، اگر همه دنیا را [با تمام وسعتش] به من بدهند تا به اندازه گرفتن پوست جو از دهان موری، خدا را نافرمانی کنم، نخواهم کرد.»

حضرت علی (ع) در همان روزهای آغازین حکومتش، به مسجد رفت و این‌گونه برای مردم سخنرانی کرد: «ای مردم، گروهی بیش از حق خود از بیت‌المال و اموال عمومی برداشته‌اند و جیب خود را انباشته‌اند و ملک و باغ خریده‌اند ... اینان در حقیقت ننگ دنیا و عذاب آخرت را خریده‌اند.»

۵۹ ۴ در آیه ۲۱ سوره احزاب چنین می‌خوانیم:

«لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَ ذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا: قطعاً برای شما در رسول خدا، سرمشق نیکویی است برای کسی که به خداوند و روز رستاخیز امید دارد و خدا را بسیار یاد می‌کند.»

۶۰ ۱ پیامبر (ص)، علاوه بر رساندن وحی به مردم، وظیفه تعلیم و تبیین آیات قرآن کریم (مرجعیت دینی) را نیز بر عهده داشت تا مردم بتوانند به معارف بلند این کتاب آسمانی دست یابند.

پس از دریافت و ابلاغ وحی، عده زیادی با اشتیاق، آیات قرآن را فرا می‌گرفتند و در سینه خود حفظ و به آن عمل می‌کردند.

زبان انگلیسی

۶۱ ۱ باید واقعاً عجله کنیم. وقت اندکی باقی مانده است؛ تنها چند دقیقه دیگر [باقی مانده است].

توضیح: برای اشاره به میزان کم و اندک در جای خالی اول از "little" استفاده می‌کنیم.

دقت کنید: بعد از "only" تنها می‌توانیم از "a little" و "a few" استفاده کنیم، نه "little" و "few".

۶۲ ۲ به گفته متخصصان [حوزه] سلامت، در چند ماه اخیر موارد بسیار کمی از موارد جدید از این بیماری شناسایی شده است.

توضیح: "cases" (موارد) اسم قابل شمارش جمع است و در نتیجه کاربرد "little" پیش از آن در گزینه‌های (۱) و (۴) نادرست است.

دقت کنید: بعد از "past" در جای خالی دوم نمی‌توانیم از "a few" استفاده کنیم و در این مورد کاربرد "few" صحیح است.

۶۳ ۳ بین اواخر قرن نوزدهم و دهه ۱۹۷۰ [میلادی]، تقریباً ۲۵ میلیون نفر ایتالیا را ترک کردند تا زندگی‌های جدیدی را در سایر کشورها آغاز کنند.

توضیح: کلماتی مانند "hundred" (صد)، "thousand" (هزار) و "million" (میلیون) اصولاً به صورت مفرد به کار می‌روند، مگر در مواردی که قصد کلی‌گویی داشته باشیم (دلیل نادرستی گزینه (۲)). کاربرد خط تیره در بین کلمات در گزینه (۱) نیز تنها در صورتی می‌توانست صحیح باشد که تمام این عبارت به صورت کلی نقش صفت را برای اسم دیگری داشت که در این تست این حالت هم وجود ندارد.

دقت کنید: "people" خودش شکل جمع اسم "person" است و تنها در صورتی قابل جمع بستن است که در معنی کاملاً متفاوت «ملت» مورد استفاده قرار گرفته باشد.

۶۴ ۱ یک ضرب‌المثل یونانی هست که بیان می‌کند که ما از طریق بیماری متوجه ارزش سلامتی می‌شویم.

(۱) ارزش (۲) عنوان
(۳) حقیقت، واقعیت (۴) موضوع

ریاضیات

۸۱) عدد نامثبت یعنی کوچک‌تر یا مساوی صفر و مجذور یک عدد، همان توان دوم آن است. پس معادل ریاضی گزاره به صورت زیر است:

$$x \leq 0, \quad x \leq x^2$$

۸۲) در مرحله دوم و در تقسیم طرفین نامعادله بر x ، چون نمی‌دانیم علامت x چیست حق تقسیم طرفین نامعادله بر x را نداریم. بنابراین اشتباه در این مرحله رخ داده است.

۸۳) هر دو نتیجه‌گیری درست است.

$$\begin{array}{l} p \Rightarrow q \\ (\sim q \Rightarrow \sim p) \\ \text{الف) } \frac{\sim q}{\therefore \sim p} \end{array} \quad \begin{array}{l} p \Rightarrow q \\ \text{ب) } \frac{p}{\therefore q} \end{array}$$

در قسمت «الف» در واقع از عکس نقیض کمک گرفته‌ایم:

$$(p \Rightarrow q) \equiv (\sim q \Rightarrow \sim p)$$

$$(\sim q \Rightarrow \sim p) \wedge \sim q \Rightarrow \sim p$$

بنابراین:

۸۴) اگر مقدمه دوم استدلال، تالی گزاره شرطی مقدمه اول و نتیجه استدلال، مقدم آن گزاره شرطی باشد، قیاس استثنایی تبدیل به مغالطه می‌شود.

$$\begin{array}{l} q \Rightarrow p \\ \text{مغالطه: } \frac{p}{\therefore q} \end{array}$$

به بیانی دیگر در مغالطه به غلط از $q \Rightarrow p$ و q نتیجه می‌گیریم.

۸۵) اگر تعداد لیوان‌های وارونه را S بنامیم، داریم:

حالات ممکن در هر حرکت مجاز در حالت کلی:

۱) دو لیوان درست می‌شود. $\leftarrow S - 2$

۲) دو لیوان وارونه می‌شود. $\leftarrow S + 2$

۳) یک لیوان درست و یک لیوان وارونه می‌شود. $\leftarrow S + 0$

بنابراین S همیشه به اندازه عددی زوج تغییر می‌کند. در نتیجه صفر شدن S تنها در حالتی ممکن است که تعداد اولیه لیوان‌های وارونه، عددی زوج باشد که تنها در گزینه ۳) این‌گونه است.

۸۶) برای این‌که f ، تابعی ثابت باشد باید اعضای برد آن با یک‌دیگر برابر باشند، در نتیجه:

$$\begin{aligned} a+1 &= 2a-1 = \frac{b}{3} \\ \Rightarrow \begin{cases} a+1=2a-1 \Rightarrow 1+1=2a-a \Rightarrow a=2 \\ 2a-1=\frac{b}{3} \xrightarrow{a=2} 2(2)-1=\frac{b}{3} \Rightarrow 3=\frac{b}{3} \Rightarrow b=9 \end{cases} \end{aligned}$$

$$a+b=2+9=11$$

۸۷) در تابع ثابت به‌ازای هر مقدار ورودی، خروجی مقدار ثابت c است. پس:

$$\begin{aligned} f(a) &= f(b) = f(a+b) = c \\ \Rightarrow \frac{c+8}{c+3} &= c \xrightarrow{\text{طرفین وسطین}} c^2 + 3c = c+8 \\ \Rightarrow c^2 + 2c - 8 &= 0 \Rightarrow (c+4)(c-2) = 0 \\ \Rightarrow \begin{cases} c = -4 \\ c = 2 \end{cases} \Rightarrow c \in \{-4, 2\} \end{aligned}$$

۷۴) توضیح: طیف وسیعی از: "a range of"

۷۵) ۴

۱) با وجود این، با این حال
۲) گرچه، اگرچه
۳) گویی که
۴) چون (که)، از آن جایی که

تاج‌محل در لیست عجایب هفت‌گانه دنیای مدرن قرار دارد. مورخان، گردشگران و دانشجویان [رشته] معماری و طراحی به دو دلیل آن را تحسین می‌کنند. یک [دلیل] برای زیبایی آن است. [دلیل] دیگر داستان عاشقانه‌ای است که به ساخت آن منجر شد. تاج‌محل در سواحل رودخانه یامونا در آگرا [ی] هند واقع شده است. ساخت آن در [سال] ۱۶۳۱ آغاز شد و در [سال] ۱۶۵۳ به اتمام رسید. آن یک مقبره اسلامی ساخته شده از سنگ مرمر سفید که از سراسر هند و سرزمین‌های همجوار وارد شده بود، می‌باشد. بنا کردن آن مستلزم استفاده از بیش از ۱۰۰۰ فیل برای انتقال سنگ مرمر بود. برای ساخت آن بیش از ۲۲,۰۰۰ کارگر در مدت بیست و یک سال زحمت کشیدند. آن‌ها برای تزئین این معبد از بیست و هشت نوع مختلف سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی استفاده کردند.

این «قصر تاج» بنای یادبود عشق است. شاه‌جهان پنجمین امپراتور مغول هند بود. زمانی که او یک شاهزاده چهارده ساله بود، عاشق یک شاهدخت پانزده ساله ایرانی شد. پنج سال بعد، او (شاهدخت) همسر سوم او (شاهزاده) شد. این [ازدواج] در [سال] ۱۶۱۲ بود. او (شاهزاده) او (شاهدخت) را «ممتاز محل» نامید که به معنی «جواهر قصر» است. آن‌ها ازدواج رضایت‌بخشی داشتند. با این وجود، او [هنگام] به دنیا آوردن چهاردهمین فرزندشان درگذشت. [پس از آن] شوهر دل‌شکسته او دستور ساخت تاج‌محل را صادر کرد. این مقبره [بنایی برای] بزرگداشت او است. آن هم‌چنان به عنوان یک نماد پایدار عشق آن‌ها پابرجا است.

۷۶) تاج‌محل بیش‌تر [از همه] مظهر کدام فرهنگ است؟

۱) هندی پیش از اسلام
۲) ایرانی پیش از اسلام
۳) اسلامی
۴) مغول

۷۷) کلمه "erect" (برپا کردن، ساختن) در پاراگراف دوم نزدیک‌ترین معنی را به "build" دارد.

۱) طراحی کردن
۲) نصب کردن، کار گذاشتن
۳) بنا کردن، ساختن
۴) جمع کردن

۷۸) تمام گزاره‌های زیر را می‌توان از متن برداشت کرد به جز .....
۱) محل به معنی «قصر» است

۲) سنگ مرمر سفید در ساختمان‌های هندی ارزش بالایی داشت
۳) تاج‌محل هم مقبره است [و] هم معبد
۴) تاج‌محل توسط یک معمار ایرانی طراحی شد

۷۹) شاهدخت ایرانی وقتی با شاه‌جهان ازدواج کرد چند سال داشت؟

۱) پانزده سال
۲) بیست و پنج سال
۳) بیست سال
۴) چهارده سال

۸۰) کدام یک از [موارد] زیر می‌تواند عنوان خوبی برای متن باشد؟

۱) تاج‌محل: معماری مغول، تزئینات اسلامی
۲) تاج‌محل، قصر تاج عشق
۳) ممتاز محل، ملکه محبوب هند

۴) تاریخچه‌ای مختصر از عجایب هفت‌گانه دنیای مدرن

چون ترتیب انتخاب مهم است، از فرمول تبدیل استفاده

$$P(15, 3) = \frac{15!}{(15-3)!} = \frac{15 \times 14 \times 13 \times 12!}{12!} = 2730$$

$$n(S) = 5! = 120$$

تعداد حالاتی را حساب می‌کنیم که ارقام فرد کنار هم باشند:

$$\overbrace{3, 7}^{4 \text{ شیء}}, 4, 6, 8$$

$$\left. \begin{aligned} 4! &= \text{جابه‌جایی چهار شیء} \\ 2! &= \text{جابه‌جایی ارقام ۳ و ۷} \end{aligned} \right\} \Rightarrow 4! \times 2! = 4 \times 3 \times 2 \times 1 \times 2 \times 1 = 48$$

$$120 - 48 = 72 = \text{تعداد حالاتی که ارقام فرد کنار هم نباشند.}$$

کلمه‌ی «مدرسان» دارای ۶ حرف است که برای جایگشت‌های

چهارحرفی شامل حرف «م» ابتدا ۳ حرف از بین ۵ حرف دیگر انتخاب

می‌کنیم $\binom{5}{3}$ ، سپس این سه حرف به همراه حرف «م» که قبلاً انتخاب شده

تشکیل یک کلمه‌ی چهارحرفی می‌دهند که جایگشت این ۴ حرف هم برابر ۴! است و در نهایت خواهیم داشت:

$$\binom{5}{3} \times 4! = \frac{5!}{(5-3)!} \times 4! = \frac{5 \times 4 \times 3!}{2! \times 3!} \times (4 \times 3 \times 2 \times 1) \\ = \frac{5 \times 4}{2} \times 24 = 10 \times 24 = 240$$

برای ساخت هر مثلث، ۳ نقطه و برای ساخت هر وتر، ۲ نقطه

لازم است:

$$\binom{10}{3} = \frac{10!}{7!3!} = \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7!}{7! \times 3 \times 2 \times 1} = 120$$

$$\binom{10}{2} = \frac{10!}{2!8!} = \frac{10 \times 9 \times 8!}{2 \times 8!} = 45$$

$$\Rightarrow 120 - 45 = 75$$

$$\binom{n}{2} = 15 \Rightarrow \frac{n!}{(n-2)!2!} = 15 \Rightarrow \frac{n(n-1)(n-2)!}{(n-2)! \times 2} = 15$$

$$n(n-1) = 30 \Rightarrow n^2 - n - 30 = 0 \Rightarrow (n-6)(n+5) = 0$$

$$\begin{cases} n-6=0 \Rightarrow n=6 \\ n+5=0 \Rightarrow n=-5 \end{cases} \text{ غرق}$$

$$C_4^n = \frac{n!}{3!} = C_3^6 = \frac{6!}{(6-3)!3!} = \frac{6 \times 5 \times 4 \times 3!}{3! \times 3 \times 2 \times 1} = 20$$

ممکن است ۱۰۰ بار هم سکه را پرتاب کنیم و روی سکه ظاهر

نشود، پس این آزمایش قطعی نیست بلکه تصادفی است.

$$A = \{(1, 5), (2, 4), (3, 3), (4, 2), (5, 1)\} \Rightarrow n(A) = 5$$

ضابطه تابع ثابت به صورت $f(x) = c$ و ضابطه تابع همانی به

صورت $g(x) = x$ است. نقطه‌ی $(4, 4)$ در نمودار هر دو تابع قرار دارد. در نتیجه:

$$f(4) = 4 \Rightarrow c = 4 \Rightarrow f(x) = 4 \Rightarrow f\left(\frac{\sqrt{5}+1}{\sqrt{5}-2}\right) = 4$$

$$\Rightarrow f\left(\frac{\sqrt{5}+1}{\sqrt{5}-2}\right) + g(-1) = 4 + (-1) = 3$$

بررسی گزینه‌ها: ۳ ۸۹

۱) تابع ثابت است، پس ضابطه آن به صورت $f(x) = c$ می‌باشد و داریم:

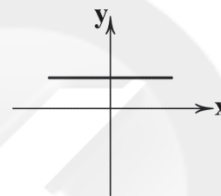
$$f(x+y) = c \Rightarrow f(x+y) = c \neq c + c = f(x) + f(y)$$

۲) اگر تابع همانی باشد دامنه و برد آن برابر است، اما اگر دامنه و برد تابع برابر باشند، الزاماً تابع همانی نیست، مثلاً در تابع زیر:

$$f(x) = x^2 : D = \{0, 1\} \Rightarrow R_f = \{0, 1\}$$

۳) تابع تک‌عضوی است و همانی می‌باشد، چون $f(1) = 1$ و چون برد آن یک عضو دارد، ثابت هم است.

۴) نمودار یک تابع ثابت، خطی موازی محور Xهاست.

چون f یک تابع است، پس باید به ازای هر x ، یک y داشته

باشیم. تنها در $x = 1$ ممکن است این اتفاق نیفتد. پس باید داشته باشیم:

$$2(1) - a = -b(1)^2 + 1 \Rightarrow 2 - a = -b + 1 \Rightarrow -a + b = -1 \quad (*)$$

از طرفی $f(-2) = 5$ است، پس داریم:

$$\text{ضابطه دوم} \rightarrow f(-2) = -b(-2)^2 + 1 = -4b + 1 = 5$$

$$\Rightarrow -4b = 4 \Rightarrow b = -1$$

$$\xrightarrow{(*)} -a - 1 = -1 \Rightarrow -a = 0 \Rightarrow a = 0 \Rightarrow ab = 0$$

قسمت اول را به چهار حالت می‌توان رنگ کرد و در قسمت

مجاور قسمت دوم از آن رنگ نمی‌توان استفاده کرد (۳ حالت) و برای بقیه قسمت‌ها هم به همین ترتیب:

$$4 \times 3 \times 3 \times 3 \times 3 \times 3 = 4 \times 3^5 = 4 \times 243 = 972$$

باید ۲ حالت در نظر گرفت:

حالت ۱) اعداد سه‌رقمی که رقم یکان آن‌ها صفر باشد.

$$\begin{array}{c} \text{چهار رقم باقی‌مانده} \\ \uparrow \\ \boxed{5} \times \boxed{4} \times \boxed{1} = 20 \\ \downarrow \quad \downarrow \\ \text{همه‌ی ارقام به جز صفر} \quad \text{صفر قرار می‌گیرد.} \end{array}$$

حالت ۲) اعداد سه‌رقمی که رقم یکان آن‌ها زوج ولی صفر نباشد.

$$\begin{array}{c} \text{چهار رقم باقی‌مانده} \\ \uparrow \\ \boxed{4} \times \boxed{4} \times \boxed{2} = 32 \\ \downarrow \\ \text{همه‌ی ارقام به جز صفر} \\ \text{و رقم به کاررفته در یکان} \\ \text{۲ یا ۴} \end{array}$$

و در پایان چون یکی از دو حالت (۱) یا (۲) اتفاق می‌افتد، پس طبق اصل جمع $20 + 32 = 52$ عدد خواهیم داشت.

۱ ۱۰۶

$$y = -x^2 + 3x \Rightarrow \begin{cases} a = -1 \\ b = 3 \\ c = 0 \end{cases}$$

$$S \begin{cases} x = \frac{-b}{2a} = \frac{-3}{2(-1)} = \frac{-3}{-2} = \frac{3}{2} \\ y = -\left(\frac{3}{2}\right)^2 + 3\left(\frac{3}{2}\right) = -\frac{9}{4} + \frac{9}{2} = \frac{-9+18}{4} = \frac{9}{4} \end{cases}$$

رأس سهمی نقطه‌ی $S\left(\frac{3}{2}, \frac{9}{4}\right)$ است که در ناحیه اول واقع است.

۲ ۱۰۷

$$y = -2x^2 + bx - c \Rightarrow \begin{cases} a = -2 \\ b = b \\ c = -c \end{cases}$$

محور تقارن سهمی، خط $x = \frac{-b}{2a}$ است:

$$x = \frac{-b}{2a} = \frac{-b}{2(-2)} = -1 \Rightarrow -b = 4 \Rightarrow b = -4$$

سهمی محور لایها را در نقطه‌ای به عرض -5 قطع کرده است.

$$-c = -5 \Rightarrow c = 5$$

پس معادله سهمی به صورت $y = -2x^2 - 4x - 5$ است:

$$S \begin{cases} x = \frac{-b}{2a} = -1 \\ y = -2(-1)^2 - 4(-1) - 5 = -2 + 4 - 5 = -3 \end{cases}$$

۱ ۱۰۸

$$y = ax^2 + bx + c \begin{cases} (0,0) \rightarrow c=0 \\ (2,1) \rightarrow 1 = 4a + 2b + c \end{cases} \Rightarrow 4a + 2b = 1 \quad (1)$$

$$x_S = \frac{-b}{2a} = 2 \Rightarrow -b = 4a \Rightarrow b = -4a \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow 4a + 2(-4a) = 1 \Rightarrow 4a - 8a = 1 \Rightarrow -4a = 1$$

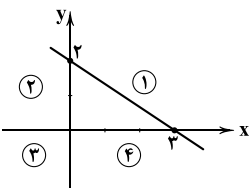
$$\Rightarrow a = -\frac{1}{4} \xrightarrow{(2)} b = 1$$

$$\Rightarrow y = -\frac{1}{4}x^2 + x$$

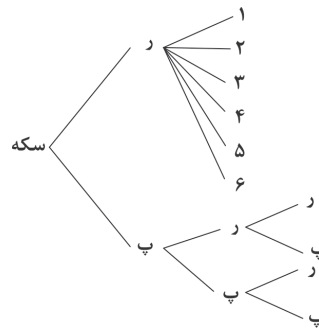
۱۰۹ با دو نقطه از یک خط می‌توان آن را رسم کرد. این نقاط دلخواه هستند و شما می‌توانید از هر X و Y ای که در معادله خط صدق می‌کند، استفاده کنید.

$$2x + 3y - 6 = 0 \Rightarrow \begin{array}{c|c|c} x & y & \\ \hline 3 & 0 & \\ \hline 0 & 2 & \end{array}$$

در دستگاه مختصات، این دو نقطه را به هم وصل می‌کنیم و نمودار خط به صورت زیر به دست می‌آید:

با توجه به نمودار، این خط از ناحیه سوم نمی‌گذرد.

$$S = \{(1, 1), (1, 2), (1, 3), (1, 4), (1, 5), (1, 6), (2, 1), (2, 2), (2, 3), (2, 4), (2, 5), (2, 6), (3, 1), (3, 2), (3, 3), (3, 4), (3, 5), (3, 6), (4, 1), (4, 2), (4, 3), (4, 4), (4, 5), (4, 6), (5, 1), (5, 2), (5, 3), (5, 4), (5, 5), (5, 6), (6, 1), (6, 2), (6, 3), (6, 4), (6, 5), (6, 6)\}$$

بنابراین فضای نمونه‌ای این آزمایش، ۱۰ عضو دارد.

۱۰۱ بین دو نقطه A و I یکی باید حذف شود.

بین دو نقطه B و D یکی باید حذف شود.

بین دو نقطه C و G یکی باید حذف شود.

در گزینه (۳) با حذف نقاط B, I و G نمودار داده شده تبدیل به تابع می‌شود.

$$(2, a+b), (2, 6) \in f \Rightarrow a+b=6$$

$$(3, 2), (3, a-b) \in f \Rightarrow a-b=2$$

$$\begin{cases} a+b=6 \\ a-b=2 \end{cases} \Rightarrow \frac{2a}{2} = \frac{8}{2} \Rightarrow a=4$$

$$a+b=6 \xrightarrow{a=4} 4+b=6 \Rightarrow b=2$$

$$\sqrt{a^2 + b^2} = \sqrt{(4)^2 + (2)^2} = \sqrt{16+4} = \sqrt{20} = \sqrt{4 \times 5} = 2\sqrt{5}$$

۱۰۳ اگر عدد حقیقی غیر صفر مفروض را X در نظر بگیریم، ضابطه تابع

$$\text{به صورت } f(x) = \frac{5}{x} - \frac{x}{2} \text{ یا } f(x) = 5\left(\frac{1}{x}\right) - \frac{1}{2}(x) \text{ است. حال داریم:}$$

$$f(10) = \frac{5}{10} - \frac{10}{2} = \frac{1}{2} - 5 = \frac{1-10}{2} = -\frac{9}{2}$$

۱۰۴ ابتدا شیب خط را پیدا می‌کنیم:

$$\begin{cases} f(-1) = 4 \Rightarrow A(-1, 4) \\ f(2) = -2 \Rightarrow B(2, -2) \end{cases}$$

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{4 - (-2)}{-1 - 2} = \frac{4+2}{-3} = \frac{6}{-3} = -2$$

حال با داشتن شیب خط $m = -2$ و مختصات یکی از نقاط به دلخواه مثلاً نقطه‌ی $(2, -2)$ معادله خط را می‌نویسیم:

$$y = mx + h \xrightarrow{x=2, y=-2, m=-2} -2 = (-2)(2) + h \Rightarrow -2 = -4 + h$$

$$\Rightarrow -2 + 4 = h \Rightarrow h = 2$$

در معادله خط به فرم کلی $y = mx + h$ ، عدد h همان عرض از مبدأ یا محل تلاقی خط با محور Y است.

۱۰۵ تابع درآمد شرکت $R(x) = 80x$ و تابع هزینه

آن $C(x) = 4000 + 60x$ است. نقطه سربه‌سر نقطه‌ای است که در آن شرکت نه سود می‌کند و نه ضرر، یعنی درآمد با هزینه برابر است:

$$4000 + 60x = 80x \Rightarrow 4000 = 80x - 60x \Rightarrow 4000 = 20x$$

$$\Rightarrow x = \frac{4000}{20} = 200$$

یعنی با فروختن ۲۰۰ آستین کالا، سوددهی آغاز می‌شود.

۱۱۵ ۴ الف) تفاوت در توانایی‌ها موجب می‌شود انسان به تنهایی قادر به تأمین همه نیازهای خود نباشد و نیازمند تعاون و همکاری با دیگران باشد؛ بنابراین تعامل خوب بین انسان‌ها و تجارت سالم و عادلانه، موجب شکل‌گیری منافع دوسویه و بهبود زندگی می‌شود.

ب) شیب منحنی عرضه، نشان‌دهنده درجه حساسیت تولیدکننده نسبت به قیمت است. اگر تولیدکننده‌ای به دلیل مدیریت ضعیف یا فرسوده بودن تجهیزات نتواند با افزایش قیمت، تولید خود را افزایش دهد، منحنی عرضه‌اش با شیب بیشتر است و اصطلاحاً می‌گوییم کشش قیمتی عرضه پایین است.

۱۱۶ ۳ در کشور هنگ‌کنگ، حضور چشمگیری از تولیدکنندگان چندملیتی وجود دارد؛ بنابراین نمی‌توان از این دو شاخص به جای هم استفاده کرد.

۱۱۷ ۲ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

الف) نقدینگی در زمان‌های گذشته، شامل مجموع مسکوکات و اسکناس‌های در گردش و خارج از گردش بود، اما با پیدایش پول‌های تحریری و این‌که بانک‌ها می‌توانستند شبه‌پول خلق کنند، امروزه نقدینگی برابر با مجموع پول و شبه‌پول است.

ب) کاهش ۱۰٪ نرخ تورم به معنای کاهش قیمت‌ها نمی‌باشد، بلکه به این معناست که روند افزایش قیمت‌ها هم‌چنان ادامه دارد، اما با سرعت کم‌تری نسبت به قبل.

۱۱۸ ۱ برای رسیدن به جواب مسئله فقط تحلیل گزینه‌ها کافی است و نیاز به محاسبات ریاضی خاصی نداریم؛ به این ترتیب که گزینه‌ها را بررسی و درستی و نادرستی آن‌ها را به دست بیاوریم.

بررسی گزینه‌ها:

۱) با توجه به این‌که نرخ تورم در سال ۸۸ نسبت به سال ۸۷ کاهش داشته، می‌گوییم سرعت رشد سطح عمومی قیمت‌ها نسبت به سال قبل کاهش داشته اما هم‌چنان قیمت‌ها افزایش می‌یابند فقط قدری آهسته‌تر.

۲) ما اصلاً نمی‌توانیم نرخ تورم سال ۸۴ را به دست بیاوریم، زیرا به قیمت‌های ابتدای سال ۸۴ نیاز است که در جدول موجود نمی‌باشد.
۳ و ۴) شاخص قیمت‌ها با کاهش نرخ تورم، کاهش نمی‌یابد بلکه سرعت افزایش یا رشد قیمت‌ها کاهش می‌یابد، آن هم نه دقیقاً برابر کاهش نرخ تورم بلکه متناسب با آن.

۱۱۹ ۳ شرط شکل‌گیری مبادلات تهاتری، تمایل هم‌زمان طرفین به مبادله بود؛ زیرا در غیر این صورت برای تأمین خواسته طرف مبادله، فرد باید به افراد زیادی مراجعه می‌کرد که این مسئله هزینه‌های مبادلاتی در تهاتر را به شدت افزایش می‌داد.

۱۲۰ ۲ الف) مهم‌ترین مشکل بر سر راه استفاده از پول‌های فلزی، محدود بودن میزان طلا و نقره در دسترس بشر بود (دقت کنید گفته شده طلا و نقره در دسترس بشر، زیرا میزان این عناصر در طبیعت محدود نیست).

ب) بی‌مبالاتی و یا سوءاستفاده برخی از صرافان از اعتماد مردم و هم‌چنین تعداد زیاد انواع رسیدها و صرافی‌ها که آشنایی و اعتبارسنجی آن‌ها را برای مردم سخت کرده بود، ایده واگذاری نشر اسکناس به دولت از طریق بانک مرکزی را شکل داد.

علوم و فنون ادبی

۱۲۱ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) یورش
۲) قشون
۳) بیلاق و قشلاق

۱۱۰ ۱ برای به دست آوردن بُرد توابع خطی، کافی است در معادله خط، ابتدا و انتهای دامنه را به جای X قرار دهیم، تا مقادیر Y به دست آید. اعداد به دست‌آمده ابتدا و انتهای (و یا بالعکس) برد تابع خطی است. با توجه به دامنه‌ی $(-2, 3)$ ، نقاط $X = -2$ و $X = 3$ را در تابع قرار می‌دهیم، تا Y ها را بیابیم:

$$y = -2x + 3 \begin{cases} x = -2 \rightarrow y = -2(-2) + 3 = 4 + 3 = 7 \\ x = 3 \rightarrow y = -2(3) + 3 = -6 + 3 = -3 \end{cases}$$

بنابراین برد تابع از -3 تا 7 است، اما چون بازه دامنه در $X = -2$ بسته بود، بنابراین بازه برد در عرض متناظر آن یعنی 7 بسته است و به همین ترتیب چون بازه دامنه در $X = 3$ باز بود، بازه برد در عرض متناظر آن یعنی -3 ، باز است.

$$\text{برد: } R_f = (-3, 7]$$

اقتصاد

۱۱۱ ۲ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

الف، ب و ج) شیب منحنی تقاضا نشان‌دهنده میزان حساسیت مقدار تقاضای فرد (مصرف‌کنندگان) نسبت به قیمت است. براساس شیب و همین درجه حساسیت، کالاها به دو دسته ضروری و تجملی تقسیم می‌شوند. اگر شیب منحنی تقاضا زیاد باشد، یعنی عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت کم است که اصطلاحاً می‌گوییم کشش قیمتی تقاضا کم است. (که به آن، کالای ضروری می‌گوییم).

۱۱۲ ۱ الف) برخی از بازارها در قالب حراجی‌ها هستند که به دو صورت مزایده و مناقصه برگزار می‌شوند. فروشندگان آثار هنری در نمایشگاه‌ها و حراجی‌ها، مزایده و خریداران عمده کالا و خدمات، مناقصه برگزار می‌کنند. ب) در بازار انحصاری خرید، قیمت‌ها توسط مصرف‌کنندگان (خریداران) و در بازار انحصاری فروش، قیمت‌ها توسط تولیدکنندگان (فروشنندگان) تعیین می‌گردد.

۱۱۳ ۴ الف) شرکت‌های خودروبی به دلایل قانونی انحصارگر محسوب می‌شوند. ب) در شرایطی که سطح قیمت کالا بیشتر از قیمت تعادلی باشد، میزان تولید کالا افزایش و تقاضای کالا کاهش می‌یابد.

۱۱۴ ۱ الف)
$$\frac{\text{قیمت دستگاه}}{\text{طول عمر دستگاه}} = \text{هزینه استهلاک}$$

$$\left. \begin{aligned} \text{واحد پولی } 12\%,000 &= \frac{1,200,000}{10} = \text{هزینه استهلاک (1)} \\ \text{واحد پولی } 15\%,000 &= \frac{1,200,000}{8} = \text{هزینه استهلاک (2)} \end{aligned} \right\}$$

واحد پولی $270,000 = 12\%,000 + 15\%,000 =$ مجموع هزینه استهلاک سالیانه
ب) نکته: از آن‌جا که طول عمر دستگاه‌ها یکسان نیست باید توجه شود که دو سال آخر فقط باید هزینه استهلاک یکی از دستگاه‌ها پرداخت شود. بنابراین:

$$\left. \begin{aligned} 15\%,000 \times 3 &= 45\%,000 \\ 12\%,000 \times 5 &= 60\%,000 \end{aligned} \right\} \text{ هزینه‌های استهلاک 5 سال آخر}$$

$$\text{واحد پولی } 1,050,000 = 45\%,000 + 60\%,000 =$$

ج) استهلاک - تولید ناخالص = تولید خالص

$$\text{تولید ناخالص} = \frac{5}{100} \times \text{استهلاک}$$

$$\Rightarrow 20 \times \text{استهلاک} = \frac{100}{5} \times \text{تولید ناخالص} = \text{تولید خالص}$$

$$\Rightarrow \text{استهلاک} = 19 \times \text{تولید خالص} - \text{استهلاک} = (20 \times \text{تولید خالص})$$

$$\text{واحد پولی } 5,130,000 = 19 \times 270,000 =$$

۱۳۱ ۴ «ملک الشعراء بهار، نسیم شمال، میرزا فتحعلی آخوندزاده، عبدالرحیم طالبوف و میرزا آقاخان کرمانی» از جمله کسانی بودند که در دوره بیداری، به نقد شرایط موجود پرداختند.

۱۳۲ ۴ عبارت سؤال معرّف علامه علی اکبر دهخدا، نگارنده کتاب ارزشمند «لغتنامه» است.

۱۳۳ ۴ از نمونه‌های اشعار انتقادی «سید اشرف‌الدین گیلانی» شعر «ای قلم» است که با بیت «غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم/ خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم» آغاز می‌شود.

۱۳۴ ۲ **شمس‌الدین و قمر:** میرزا حسن خان بدیع
شمس و طغرا: محمدباقر میرزا خسروی

۱۳۵ ۱ فرّخی یزدی از شاعران شاخص عصر بیداری است که او را به سبب آزادی‌خواهی، به زندان انداختند. تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود. آشنایی با سعدی طبع فرّخی را شکوفا ساخت. در دوره هفتم مجلس نماینده مردم یزد شد؛ ولی دست از اندیشه‌های پرشور آزادی‌خواهانه و وطن‌دوستانه برنداشت و در نهایت جانش را در راه آزادی فدا کرد.

۱۳۶ ۴ بیت سؤال از سروده‌های معروف «ادیب‌الممالک میرزا محمدصادق امیری فراهانی» است.

۱۳۷ ۲ ایرج میرزا در به‌کارگیری تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعاری ساده و روان مهارت بسیار داشت. در طنز، هجو و هزل چیره‌دست بود. در شعر وی اگرچه اندیشه‌های نوگرایانه وجود دارد، ولی جایگاه خانوادگی (از نوادگان فتحعلی شاه قاجار) و تفکرات شخصی او، مانع از آن می‌شود که وی در ردیف شاعران آزادی‌خواه مشروطه قرار گیرد.

۱۳۸ ۱ **سرگذشت حاجی بابای اصفهانی:** جیمز موریه (ترجمه میرزا حبیب اصفهانی)

۱۳۹ ۳ قائم‌مقام فراهانی از معروف‌ترین نویسندگان و سیاستمداران بزرگ این دوره است که علاوه بر خدمات و اقدامات بزرگ سیاسی، در ادبیات نیز بسیار مؤثر بود. قبل از وی سبک نویسندگان فارسی با تکلف و تصنع همراه بود. او با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از بین برد و مسائل عصر را با کاربرد زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب‌المثل‌های لطیف به سبک گلستان سعدی نوشت و موجب اقبال عامه به نثر گردید. عبارات کوتاه او نیز گاه موزون و مسجع‌اند. قائم‌مقام احیاکننده نثر فارسی است و «منشآت» مهم‌ترین اثر قائم‌مقام است.

۱۴۰ ۲ میرزا محمدصادق امیری فراهانی که بعدها از جانب مظفرالدین شاه به «ادیب‌الممالک» ملقب شد، فعالیت اصلی‌اش روزنامه‌نگاری بود. وی سردبیری روزنامه «مجلس» را برعهده داشت. شعر ادیب از زندگی سیاسی او جدا نبود و دیوان او شامل قصاید، ترجیع‌بندها و مسطاهایی است که بسیاری از حوادث و اوضاع آن روزگار را بیان می‌کنند. وی در قصیده بیش‌تر از قالب‌های دیگر طبع‌آزمایی کرده است و مضامین وطنی، سیاسی و اجتماعی در شعرش آشکارتر است.

۱۴۱ ۳ شعر غنایی با دو شاعر مشهور، رودکی و شهید بلخی، قوت و استحکام یافت.

۱۴۲ ۳ فارسی میانه در حدود ۳۰۰ ق.م تا حدود ۷۰۰ م رواج داشت.

۱۲۲ ۱ معشوق در این گزینه آسمانی و در سایر گزینه‌ها زمینی است.

۱۲۳ ۴ در این دوره برخی نویسندگان، کتاب‌های مشکل را به زبان ساده بازنویسی می‌کردند؛ چنان‌که ملاحسین واعظ کاشفی (متوفی در ۹۱۰ ه.ق.) کلیله و دمنه را به انشای دوره خود بازگرداند و آن را «انوار شهیلی» نامید.

۱۲۴ ۲ در مقدمه کتاب ظفرنامه شامی، که قدیمی‌ترین تاریخ نوشته شده درباره تیمور است، می‌خوانیم: «امیر تیمور به من دستور داد که ساده بنویسم؛ به طوری که عامه مردم بفهمند.»

۱۲۵ ۳ در این گزینه واژه «نرگس» در معنای حقیقی خود (نوعی گل) به کار رفته است، اما در سایر گزینه‌ها مجاز از «چشم» است.

۱۲۶ ۳ **بررسی سایر گزینه‌ها:**

(۱) نگین: مجاز از انگشتر

(۲) عالم: مجاز از مردم عالم

(۴) بیت: مجاز از شعر

۱۲۷ ۴ **وزن تمام واژه‌ها «مفتعلن» است:**

آتش دل (- U U - : مفتعلن)

شب زدگان (- U U - : مفتعلن)

دلبر ما (- U U - : مفتعلن)

آمده‌ام (- U U - : مفتعلن)

زخم زدن (- U U - : مفتعلن)

دادگری (- U U - : مفتعلن)

پنجره‌ها (- U U - : مفتعلن)

مفتخرم (- U U - : مفتعلن)

۱۲۸ ۲ **تقطیع بیت سؤال:**

نَ	خَا	هَم	رَف	تَ	نَز	دَن	یَا	مَ	گَر	دَر	پَا	یَ	دِیَ	وَ	رَت
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-
کَ	تَا	دَر	وَقْ	تَ	جَا	دَا	دَن	سَ	رَم	بَر	آ	سَ	تَا	بَا	شَد
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-
	مفاعیلن		مفاعیلن		مفاعیلن		مفاعیلن		مفاعیلن		مفاعیلن		مفاعیلن		

تقطیع گزینه (۲):

چَ	نَا	نَم	دَر	دَ	لِی	حَا	ضَر	کَ	جَان	دَر	جَسَم	مُ	خَوِی	دَر	رَگ
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-
فَ	رَا	مُو	شَم	یَ	اِی	وَقْ	تِی	کَ	دِیَ	گَر	وَقْ	تَ	یَا	دَا	یِی
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-
	مفاعیلن		مفاعیلن		مفاعیلن		مفاعیلن		مفاعیلن		مفاعیلن		مفاعیلن		

بررسی وزن سایر گزینه‌ها:

(۱) (U U - - - - U U - - - - : مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن)

(۳) (U U - U U - U U - U U - : مفتعلن مفاعیلن مفتعلن مفاعیلن)

(۴) (U - U - - - U - U - - - : مستعلن فعولن مستعلن فعولن)

۱۲۹ ۳ **مفهوم گزینه (۳):** دشمنی روزگار با انسان

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: ناپایداری دنیا و تغییر و تحول پدیده‌ها

۱۳۰ ۲ **مفهوم گزینه (۲):** اسیر عشق، در پی رهایی نیست.

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: حال عاشق را تنها عاشق می‌فهمد.

۱ ۱۵۲ عقل در فرهنگ اسلام، زیباترین و محبوب‌ترین مخلوق خداوند است.

پیامبران برای شکوفایی عقل آدمیان، اجرای عدالت، جلوگیری از چرخش ثروت در دست اغنیا و آزادسازی مستضعفان از حاکمیت مستکبران مبعوث شده‌اند. آنان برای رهایی آدمیان از زنجیرهایی آمده‌اند که انسان‌ها را به بندگی انسان‌های دیگر و بت‌های انسان ساخته، وادار می‌سازند، اما دلیل بعثت پیامبران، گسترش قلمرو اسلام (لشکرکشی و فتوحات) نبود.

۳ ۱۵۳ سکولاریسم به معنای رویکرد دنیوی و صرفاً این‌جهانی به هستی است.

در فرهنگی که نگاه توحیدی ندارد (یعنی اومانیسم و سکولاریسم)، انسان موجودی صرفاً این‌جهانی است که مستقل از خدا، اجازه هرگونه تصرفی را در دیگر موجودات دارد، نه این‌که نداشته باشد. سایر گزینه‌ها به سکولاریسم پنهان اشاره دارند.

۱ ۱۵۴ روشنگری در سده‌های هفدهم و هجدهم میلادی، بیشتر شکلی عقل‌گرایانه داشت.

روشنگری در سده‌های نوزدهم و بیستم، بیشتر شکل حس‌گرایانه پیدا کرد. از پایان قرن بیستم با افول حس‌گرایی، فرهنگ غرب گرفتار بحران معرفت‌شناختی شده است.

وقتی روشنگری به شناخت حسی و تجربی محدود شود، نوعی علم تجربی سکولار پدید می‌آورد که این علم، توان دآوری درباره ارزش‌ها و آرمان‌های انسانی را ندارد.

۴ ۱۵۵ اومانیسم، مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناختی فرهنگ معاصر غرب است و به معنای اصالت انسان دنیوی و این‌جهانی است.

روشنگری با رویکرد دنیوی، اگر با شناخت عقلی همراه باشد، به دلیل این‌که وحی را نمی‌پذیرد، به دئیسم منجر می‌شود.

سکولاریسم به معنای رویکرد دنیوی و صرفاً این‌جهانی به هستی است. در این رویکرد، ابعاد معنوی انسان و جهان به فراموشی سپرده می‌شود یا به صورت گزینشی در خدمت اهداف و نیازهای دنیوی قرار می‌گیرد.

رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان، سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی شده است که از آن با عنوان «پروتستانتیسم» یاد می‌شود.

۱ ۱۵۶ در دوران خلافت، فرهنگ اسلامی، به دلیل قدرت و غنای خود، گروه‌های مهاجم بیگانه را درون خود هضم و جذب می‌کرد یا دست‌کم آنان را ناگزیر می‌ساخت که برای بقای خود، در ظاهر از مفاهیم و ارزش‌های دینی استفاده کنند.

در عصر بیداری اسلامی، متفکران جهان اسلام، خطرات سلطه فرهنگ غرب و فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی را گوشزد کردند.

در دوران خلافت، غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانی، مانع می‌شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن، به طور کامل آشکار شود.

۲ ۱۵۷ ویژگی روشنگری در قرون هفدهم و هجدهم عقل‌گرایی و نفی وحی است و پیامد آن دئیسم می‌باشد.

ویژگی روشنگری در قرون نوزدهم و بیستم حس‌گرایی و نفی عقل و وحی است و پیامد آن، دانش ابزاری می‌باشد.

ویژگی روشنگری پایان قرن بیستم افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه و نفی عقل و وحی است و پیامد آن بحران معرفتی می‌باشد.

۴ ۱۴۳ در آغاز قرن سوم، دولت نیمه‌مستقل طاهری و پس از آن، دولت مستقل صفاری بر سر کار آمد. یعقوب لیث صفاری برای ایجاد حکومت و دولت مستقل ایرانی و برانداختن یا تضعیف حکومت بغداد دست به کار شد تا عظمت و اقتدار ایران را به آن بازگرداند. وی نه با زبان عربی آشنایی داشت و نه اجازه داد تا این زبان در دستگاه حکومت او به کار رود؛ به همین سبب، زبان فارسی دری را - که خود می‌فهمید و با آن سخن می‌گفت - زبان رسمی قلمرو خود اعلام کرد.

۲ ۱۴۴ عبارت سؤال معرف «شاهنامه ابومنصوری» است.

۱ ۱۴۵ برخلاف آن‌چه در گزینه (۱) آمده، بیشتر آثار ادبی منثور و منظوم پهلوی از بین رفته‌اند، و تنها ترجمه عربی و فارسی بعضی از آن‌ها مانند «هزار و یک شب» و «کلیله و دمنه» در دست است که همان‌ها هم، تغییرات بسیاری کرده‌اند؛ در حقیقت، آثار ادبی پهلوی به دلیل اهمیتی که «سنت شفاهی» در ایران پیش از اسلام داشته، اغلب به صورت مکتوب درنیامده‌اند.

۲ ۱۴۶ آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی از آغاز قرن چهارم معمول گردید و در این باب، قطعه‌های کوتاهی سروده شد؛ اما نخستین کسی که قصیده تمام و کمال در این موضوع سرود، «کسایی مروزی» بود؛ سپس «ناصرخسرو» شیوه او را ادامه داد.

۳ ۱۴۷ U -- U -- U -- U -- : فعولن فعولن فعولن

تعداد و نوع هجاها در سایر گزینه‌ها:

U -- U -- U -- : فعولن فعولن فعولن فعل

۴ ۱۴۸ تو: «و» مصوت کوتاه / گویی: «و» مصوت بلند / کاو: مصوت بلند

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نور: «و» مصوت بلند / انوار: «و» صامت

(۲) دور: «و» مصوت بلند / موج: «و» صامت

(۳) نوشیروان: «و» اول: مصوت بلند / «و» دوم: صامت / بود: مصوت بلند (دو بار)

۳ ۱۴۹ ارزش موسیقایی سجع «متوازی» از انواع دیگر سجع بیشتر

است. / چراغ و داغ: مطرف

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) باید و شاید: متوازی

(۴) برنیارم و برندارم: متوازی

۳ ۱۵۰ در این گزینه نشانی از «سجع» نیست. «سجع» یکسانی دو واژه در واج یا واج‌های پایانی، یا وزن و یا هر دوی آن‌هاست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) بگردم، ناجوان مردم و مردم: مطرف

(۲) تنگ‌دستی با مستی و هستی: مطرف / مستی و هستی: متوازی

(۴) فرسود و نگشود: متوازی / فرسود و نگشود با بود: مطرف

جامعه‌شناسی

۳ ۱۵۱ انقلاب اسلامی ایران، نقطه عطفی در بازگشت به فرهنگ اسلامی در جهان اسلام است.

امت اسلامی با الهام از انقلاب اسلامی و بازگشت به سوی هویت الهی خود، مرحله جدیدی را در گسترش فرهنگ جهانی اسلام آغاز کرده است.

قدرت سیاسی جوامع اسلامی که تا قبل از استعمار، بیشتر قومی و قبیله‌ای بود، در دوران استعمار، از طریق سازش با دولت‌های غربی، با قدرت استعمارگران پیوند خورد و استبداد ایلی و قومی به صورت استبداد استعماری درآمد.

ما با شناخت قواعد زندگی در خانواده، کلاس، شهر، محله، کشور و دیگر اجتماعات، هم از فرصت‌های آن‌ها برخوردار می‌شویم و هم از آسیب‌های احتمالی زندگی در اجتماعات مختلف در امان می‌مانیم.

۱۶۵ | ۱ گزینه (۱) بیانگر دیدگاهی است که همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند.

۱۶۶ | ۳ علوم اجتماعی با داوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها، فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند. علوم اجتماعی، درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی می‌دهند و به آن‌ها کمک می‌کنند که از طبیعت و علوم طبیعی به شیوه صحیح استفاده کنند. برای مثال انتشار خیر دروغین فوت آلفرد نوبل، شیمی‌دان سوئدی، مخترع دینامیت و صاحب کارخانه اسلحه‌سازی بوفورس در یک روزنامه، او را به فکر انداخت که تصویر بهتری از خود برای آیندگان به جا گذارد. در آن خیر آمده بود: «فرشته مرگ مرد. فردی که با یافتن راهی برای کشتن افراد بیشتر در زمانی کم‌تر، ثروتمند شده بود، دیروز مرد.» نوبل بیشتر دارایی خود را به جایزه‌ای به نام خود اختصاص داد تا همه‌ساله به افراد شایسته اهدا گردد.

۱۶۷ | ۱ بررسی عبارت نادرست:

(ب) به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی، پیش‌بینی در علوم اجتماعی پیچیده‌تر از علوم طبیعی است.

۱۶۸ | ۳ جامعه‌شناسی کلان، ساختار اجتماعی و سایر پدیده‌های اجتماعی کلان را بررسی و مطالعه می‌کند. علوم انسانی درباره فعالیت‌های غیرارادی انسان‌ها بحث نمی‌کند؛ زیرا فعالیت‌های غیرارادی، کنش نیستند. به علوم انسانی به دلیل این‌که به انتقاد از کنش‌های ناپسند آدمیان می‌پردازند، «علوم انتقادی» گفته می‌شوند.

۱۶۹ | ۴ موضوع فلسفه اصل وجود است؛ یعنی به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد بلکه قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.

دانشمندان علوم اجتماعی تلاش می‌کنند نظم و قواعد جهان اجتماعی را کشف کنند. آن‌ها با کشف این قواعد می‌توانند تأثیر اجتماعات بر زندگی ما را توضیح دهند. ما با شناخت قواعد زندگی در خانواده، کلاس، شهر، محله، کشور و دیگر اجتماعات، هم از فرصت‌های آن‌ها برخوردار می‌شویم و هم از آسیب‌های احتمالی زندگی در اجتماعات مختلف در امان می‌مانیم.

۱۷۰ | ۴ علوم اجتماعی به دانش‌هایی گفته می‌شود که اجتماعات انسانی و چگونگی اثرگذاری آن‌ها بر کنش‌ها و شیوه زندگی ما و همچنین اثرپذیری آن‌ها از کنش‌ها و شیوه زندگی ما را به روش علمی مطالعه می‌کنند. بسیاری از خانواده‌ها، بیشتر ملاک آینده شغلی را در نظر می‌گیرند و با این ملاک به ارزیابی رشته‌ها می‌پردازند.

جامعه‌شناسی خرد و کلان نیازمند به هم و مکمل یکدیگرند.

۱۷۱ | ۲ بخش‌هایی که نقش حیاتی و اساسی دارند و با حذف آن‌ها جهان اجتماعی، فرو می‌ریزد، به ویژگی لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی اشاره دارد.

عقاید و ارزش‌ها، عمیق‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی هستند. هنجارها و نمادها لایه‌های سطحی جهان اجتماعی می‌باشند.

۱۵۸ | ۲ رنسانس به معنای «تجدید حیات» و «تولد دوباره» است و از قرن چهاردهم تا شانزدهم میلادی را شامل می‌شود. دلیل نام‌گذاری این دوره به رنسانس، این است که غرب در این زمان به فرهنگ یونان و روم بازگشت.

۱۵۹ | ۳ در دوره رنسانس، فرهنگ غرب برای بسط و گسترش ابعاد دنیوی خود، به سوی حذف پوشش دینی گام برداشت.

طی قرون وسطی، آباء کلیسا از شعارها و مفاهیم معنوی و توحیدی استفاده می‌کردند اما رویکرد دنیوی داشتند.

در فرهنگ اساطیری یونان و روم باستان با غفلت از نگاه توحیدی به عالم، خداوندگاران متکثر پرستیده می‌شدند.

۱۶۰ | ۱ تحریفات که در مسیحیت قرون وسطی رخ داد دو پیامد زیر را به دنبال داشت:

۱- در سطح اندیشه و نظر، مسیحیت آمیخته با رویکردهای اساطیری شد و با قبول تثلیث از ابعاد عقلانی توحید دور ماند.

۲- در سطح زندگی و عمل، مسیحیان و آباء کلیسا در تعامل با فرهنگ امپراتوری روم، به سوی نوعی دنیاگرایی گام برداشتند. کلیسا در این مقطع، عملکرد دنیوی خود را در پوشش معنوی و دینی توجیه می‌کرد.

۱۶۱ | ۲ «موجودات زنده»، موضوع علوم زیستی هستند.

در دیدگاهی که دانش عمومی و دانش علمی رابطه متقابل دارند، دانش عمومی، دانش غیرموقوت و نامعتبر نیست، بلکه کم و بیش در آن دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد.

در اوایل قرن بیستم میلادی، عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای «موضوع» بر «روش» علوم تأکید کردند. این رویکرد از نیمه دوم قرن بیستم با چالش‌های متعددی مواجه شد و کم‌کم در محافل علمی از رونق افتاد.

۱۶۲ | ۲ ما درباره دانش عمومی کم‌تر می‌اندیشیم؛ بیشتر از آن استفاده می‌کنیم و در تعامل با یکدیگر آن را به کار می‌بریم.

عبارت «دانش‌ها خلق و بازسازی واقعیت‌اند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند»، مربوط به رویکرد دوم است. در دیدگاه سوم، دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی، امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد.

زبان یک پدیده اجتماعی است. ما درباره این پدیده اجتماعی هم «دانش عمومی» و هم «دانش علمی» داریم. با مقایسه دانش کاربران و سخنگویان زبان فارسی با دانش متخصصان زبان فارسی می‌توان به تفاوت این دو اندیشید.

۱۶۳ | ۳ زبان یک پدیده اجتماعی است. ما درباره این پدیده اجتماعی هم «دانش عمومی» و هم «دانش علمی» داریم.

موضوع فلسفه اصل وجود است؛ یعنی به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد، بلکه قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.

ما حتی اگر درباره علوم طبیعی اطلاعات چندانی نداشته باشیم، می‌پذیریم که این علوم خوب هستند و نتایج سودمندی دارند. امروزه، فناوری بر زندگی بشر سیطره یافته است.

۱۶۴ | ۱ علوم انسانی از فعالیت‌های غیرارادی انسان‌ها بحث نمی‌کند؛ زیرا فعالیت‌های غیرارادی، کنش نیستند. علمی که به این پدیده‌ها می‌پردازد، با آن‌که درباره انسان بحث می‌کند، جزء علوم انسانی نیستند و جزء علوم طبیعی محسوب می‌شوند.

هر فرد، گروه، قوم، جامعه و امتی یک ذخیره دانشی دارد. این ذخیره دانشی، راهنمای زندگی آن‌هاست.

۱۷۲ | ۱ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

(الف) هیچ‌یک از اجزای جهان اجتماعی، فاقد معنا (بعد ذهنی) نیستند؛ اما همه پدیده‌های اجتماعی، بعد محسوس و عینی ندارند.

(د) باید از این اشتباه حذر کنیم که جهان اجتماعی و موجود زنده را کاملاً یکسان بینداریم؛ در حالی که تفاوت‌های آن‌ها بسیار عمیق‌تر است. مثلاً نباید گمان کنیم همان تشریحی که در پزشکی انجام می‌گیرد، در جهان اجتماعی نیز ممکن است.

۱۷۳ | ۳ رفتار سایر موجودات زنده، ناآگاهانه یا غریزی است؛ ولی جهان اجتماعی را انسان آگاه و خلاق پدید می‌آورد.

۱۷۴ | ۴ بخش‌هایی که تأثیرات محدودتری دارند و با حذف آن‌ها، جهان اجتماعی تداوم می‌یابد، مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی است.

بخش‌هایی که به آسانی تغییر نمی‌کنند و کم‌تر در معرض تغییرند (و تغییر آن‌ها، تحول مهمی در جهان اجتماعی پدید می‌آورد)، مربوط به لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی است.

۱۷۵ | ۴ گزینه (۴) مربوط به ویژگی دیدگاه مربوط به جهان‌های اجتماعی متنوع می‌باشد. براساس آن، جهان اجتماعی زنده و سالم، فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار می‌کند. مطابق با نیاز خود، از دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر بهره می‌برد.

۱۷۶ | ۲ جهان اجتماعی با آگاهی و اراده افراد انسانی پدید می‌آید، ولی این پدیده، پس از آن‌که با کنش انسان تحقق پیدا کرد، پیامدها و الزام‌هایی را به دنبال می‌آورد که وابسته به قرارداد و اراده تک افراد نیست. (مستقل از قرارداد و اراده تک افراد می‌باشد).

با تغییر جهان اجتماعی موجود، و در پی آن، برداشته شدن الزام‌هایش، جهان اجتماعی جدیدی شکل می‌گیرد و الزام‌های دیگری را به دنبال می‌آورد که بر فعالیت اجتماعی اعضای آن تأثیر می‌گذارد.

۱۷۷ | ۳ منظور از جهان متجدد، غرب پس از رنسانس، یعنی جهان غرب چهارصد سال اخیر است.

در جهان متجدد، عناصر معنوی و مقدس طرد می‌شوند. جهان صرفاً از مواد و موجودات خامی ساخته شده است که همه در اختیار و کنترل بشرند؛ به وسیله او به کار گرفته می‌شوند، دگرگون می‌شوند، به مصرف می‌رسند و هیچ‌گونه قداستی ندارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) قسمت اول (یک‌صد) نادرست است. قسمت دوم به ویژگی قفس آهنین اشاره دارد. (۲) قسمت اول درست است. در قسمت دوم اگر قید «فقط» حذف شود و فعل «نمی‌شناسد» اضافه شود، به ویژگی «زوال معنا و عقلانیت ذاتی» اشاره دارد. (۴) قسمت اول (ماقبل رنسانس) نادرست است. قسمت دوم به ویژگی «زوال معنا و عقلانیت ذاتی» اشاره دارد.

۱۷۸ | ۱ گزینه (۱) به ویژگی «جهان اساطیری» اشاره دارد، زیرا جهان اساطیری، طبیعت را قلمرو قدرت‌های فوق طبیعی و محصور رازها و افسون‌های آن‌ها می‌بیند و با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت، امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد، اما سایر گزینه‌ها به ویژگی‌های «جهان دنیوی» اشاره دارند.

۱۷۹ | ۱ نظام آموزشی ← کلان و ذهنی

عدالت اجتماعی ← کلان و ذهنی

هدیه دادن برای روز تولد ← خرد و عینی

آداب جشن تولد ← خرد و ذهنی

۱۸۰ | ۴ هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد. ← جهان‌های اجتماعی متنوع

جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند. ← جهان‌های اجتماعی شبیه یک‌دیگر

جهان اجتماعی زنده و سالم، فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار می‌کند. ← جهان‌های اجتماعی متنوع

برخی فرهنگ‌ها و تمدن‌ها، زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند. ← جهان‌های اجتماعی متنوع

فلسفه و منطق

۱۸۱ | ۳ بررسی گزینه‌ها:

(۱) زبان فلسفی اولین بار در یونان باستان رایج شد.

(۲) نمی‌توان گفت فلسفه ابتدا در کدام سرزمین پدید آمده است. از سرزمین یونان به عنوان مهد تفکر فلسفی یاد می‌کنند. در آن‌جا بود که دانش فلسفه شکل گرفت و تفسیر جهان با روش عقلانی رایج شد. زادگاه فلسفه یونانی بخشی از سرزمین یونان به نام ایونیا بود.

(۳) از آغاز فلسفه، فیلسوفان به دنبال تبیین عقلانی تغییرات طبیعت (بودن و شدن) بودند.

(۴) رشد جوامع را نمی‌توان صرفاً معلول رشد تفکر بشر دانست. رشد هر جامعه معلول رشد جامعه قبلی خود است.

۱۸۲ | ۲ گفته می‌شود لفظ «فلسفه» را فیثاغورس برای اولین بار به کار برد. وی هم‌چنین واژه «تئوری» را به معنایی که امروزه رایج است و نیز واژه «کیهان» را برای جهان برای نخستین بار استفاده کرد.

۱۸۳ | ۳ در دفاعیات سقراط می‌خوانیم: ای آتنیان، گریز از مرگ دشوار نیست، اما گریز از بدی دشوار است؛ زیرا بدی تندتر از مرگ می‌دود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در کتاب درسی ذکر نشده است.

(۲ و ۴) ربطی به صورت سؤال ندارند و علت اصلی دشوار بودن گریز از بدی را بیان نمی‌کنند.

۱۸۴ | ۳ تالس اعتقاد داشت مبدأ و عنصر اولیه جهان، آب است.

فیثاغورس اعتقاد داشت مبدأ و عنصر اولیه جهان، عدد است.

۱۸۵ | ۲ سهروردی معتقد است در دوره گیانینان، انسان‌های وارسته‌ای بوده‌اند که هم به حکمت و فلسفه می‌اندیشیدند و هم به سلوک معنوی توجه داشتند.

۱۸۶ | ۱ سقراط در ابتدای سخنان خود، آتنیان را خطاب قرار می‌دهد: «آتنیان، بگذارید افتراپی را که از دیرباز به من نسبت داده‌اند و ملتوس هم همان را تکرار کرد، یادآوری کنم ...»
سایر گزینه‌ها پس از مخاطب قرار دادن آتنیان رخ می‌دهد.

۱۸۷ | ۳ بررسی گزینه‌ها:

(۱) آن‌چه علم و دانش می‌نامیم، تنها ساخته و پرداخته ذهن ماست. (علم و دانش نسبی و جعلی است).

(۲) نظرات اندیشمندان و جهان‌شناسان با یک‌دیگر متفاوت و متضاد است و نتوانسته‌اند تفسیر درستی از جهان ارائه دهند.

(۳) آنان به جایی رسیدند که اصل حقیقت و واقعیت را انکار کردند و اعتقاد داشتند که جهان را نمی‌توان شناخت. (انکار اصل حقیقت و واقعیت)

(۴) علم و دانش تطابقی با واقعیت ندارد، زیرا ساخته و پرداخته ذهن ماست.

۱۹۷ ۴ در تعریف، اگر یک چیز با استفاده از خودش تعریف نشود،
تعریف دوری نیست.

شرط «جامع بودن» این است که تعریفی که بیان می‌کنیم، تمامی مصادیق مفهوم را دربر بگیرد.
از ویژگی‌های شرط واضح بودن «تعریف»، استفاده از واژه‌های آشناست و باید از ابهام و استعاره در تعریف پرهیز کرد.

۱۹۸ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) این که یک تعریف مصادیق متعدد داشته باشد یا نداشته باشد، ربطی به جامع و مانع بودن ندارد.

۲ و ۴) جامع و مانع بودن تعریف در حوزه مصداق مطرح می‌شوند.

۱۹۹ ۴ معنای لغوی یک مفهوم، مترادف آن یا نحوه شکل‌گیری لغوی یک مفهوم همگی تعریف لغوی محسوب می‌شوند.

۲۰۰ ۲ اگر رابطه بین دو مفهوم «الف» و «ب» عموم و خصوص مطلق باشد (الف عام و ب خاص)، پس «هر ب الف است»، «بعضی الف ب است» و «بعضی الف ب نیست». با این توضیح «هیچ غیر الف ب نیست» و «هیچ ب غیر الف نیست»؛ پس نسبت تباین است و «بعضی غیر ب الف است»، «بعضی غیر ب الف نیست»، «بعضی الف غیر ب است» و «بعضی الف غیر ب نیست»؛ پس نسبت عموم و خصوص من وجه است.

روانشناسی

۲۰۱ ۳ اگر مطالعه کتاب بدون هر نوع تنوع رنگی و تنوع تصویری باشد، ایجاد تمرکز نمی‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) استفاده از رنگ‌های مختلف به هنگام مطالعه و خط کشیدن روی واژگان مهم، روش مفیدی برای خارج شدن از یکنواختی و در نتیجه ایجاد تمرکز است.
۲) نرمش کردن پس از مطالعه، روشی مفید برای خارج شدن از یکنواختی و ثبات نسبی است.
۴) در این گزینه سارا برای خود ایجاد هدف کرده و به آن اهمیت داده است که موجب درگیری و انگیزتگی ذهنی می‌شود.

۲۰۲ ۱ در این جا پروانه، محرکی را ردیابی کرده است که غایب بوده است و این موقعیت هشدار کاذب است؛ یعنی ردیابی علامت غایب.

۲۰۳ ۳ تعبیر و تفسیر کردن و معنی و مفهوم و سازمان دادن به محرک‌های توجه‌شده «ادراک» نام دارد. ادراک، فرآیندی است که از طریق آن، محرک‌های مورد توجه را بازنمایی و به آن‌ها معنا می‌بخشیم؛ بنابراین باز کردن پنجره در اثر بوی نامطبوع یعنی به وقوع پیوستن ادراک (تفسیر و معناداری).
نکته: اگر گفته می‌شد سرش را به سمت بو چرخاند، توجه صورت گرفته بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) روان‌شناسان به ادراک پدیده‌های بدون احساس، توهم می‌گویند.
۲) در خطای مولر - لایر، افراد خط واگرا را بلندتر ادراک می‌کنند.
۴) خطای ادراکی نشانگر این است که آن چه را حس می‌کنیم، الزاماً چیزی نیست که در ذهن خود ادراک می‌کنیم.

۲۰۴ ۲ برای کنترل اثر گذشت زمان، نباید فاصله مرور مطالب بیشتر از شش یا هفت ساعت باشد.

برای کنترل اثر تداخل نباید یادگیری سطحی باشد، یعنی باید یادگیری عمیق باشد.

۱۸۸ ۲ علت این که جوانان مجذوب سقراط شده بودند، رفتار متواضعانه و همراه با احترام او بود.

۱۸۹ ۴ بررسی گزینه‌ها:

۱) یکی از مفاهیم زندگی که برای ما اهمیت دارد را برای گفت‌وگو انتخاب می‌کرد. (مثل عدالت، دوستی، زیبایی، علم و ...)
۲) سقراط همیشه سعی می‌کرد از مخاطبش بپرسد که آیا می‌داند این مفاهیم یعنی چه یا نه. مثلاً وقتی موضوع عقل را انتخاب می‌کرد، از مخاطب می‌پرسید: «می‌دونی عقل یعنی چی؟»
۳) این پرسش و پاسخ را تا زمانی ادامه می‌داد که مخاطب به اشتباهش پی ببرد و جواب سؤال را یاد بگیرد. (با جواب گرفتن هر سؤال، پرسش دیگری مطرح می‌کرد و هدف او از این کار رسیدن به حقیقت بود).
۴) اعتراف به نادانی یا رسیدن به حقیقت، از اهداف روش سقراطی است، نه مراحل آن.

۱۹۰ ۴ اتهامات سقراط از دیرباز را می‌توان به صورت زیر نام برد:

سقراط رفتاری خلاف دین آنتیان در پیش گرفته - در پی آن است که به اسرار آسمان و زمین دست یابد - باطل را حق جلوه دهد - این کار را به دیگران نیز آموزش دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) اتهام سقراط از دیرباز این بود که به اسرار آسمان و زمین دست یابد، نه این که آن‌ها را تغییر دهد.
۲) این گزینه از اقدامات سقراط بود، ولیکن نمی‌توان آن را به عنوان اتهام وی از دیرباز مطرح کرد.
۳) سقراط ادعایی در خصوص دانا دانستن خود نداشت.

۱۹۱ ۲ اگر بین دو مفهوم «الف» و «ب» عموم و خصوص مطلق (الف عام و ب خاص) و بین دو مفهوم «ب» و «ج» عموم و خصوص من وجه وجود داشته باشد، بین «الف» و «ج» یا عموم و خصوص مطلق است (الف عام و ج خاص) یا عموم و خصوص من وجه است که در صورت اول: «هر ج الف است»، «بعضی الف ج است»، «بعضی الف ج نیست» و در صورت دوم: «بعضی الف ج است»، «بعضی الف ج نیست»، «بعضی ج الف است»، «بعضی ج الف نیست».

۱۹۲ ۴ هیچ عموم و خصوص من وجهی، عموم و خصوص مطلق نیست و هیچ عموم و خصوص مطلق عمومی و خصوص من وجه نیست؛ پس بین آن‌ها رابطه تباین وجود دارد.

۱۹۳ ۲ مثال نقض، جملات و ادعاهای کلی را می‌تواند باطل کند، اما در عموم و خصوص من وجه هیچ تصدیق کلی‌ای به وجود نمی‌آید.

۱۹۴ ۲ ذکر کاربردهای خاص به عنوان وجه افتراق یک چیز با چیزهای دیگر نشان می‌دهد که تعریف ما مفهومی است.

۱۹۵ ۱ بررسی گزینه‌ها:

۱) همه مفاهیم کلی این قابلیت را دارند که متعدد فرض شوند.
۲) مفاهیم کلی می‌توانند افراد و مصادیق متعدد داشته باشند.
۳ و ۴) مفاهیم کلی ممکن است اصلاً مصادیق نداشته باشند و وجود مصداق برایشان محال باشد.

۱۹۶ ۱ چون هر مادری کسی نیست که من را به دنیا آورده باشد، پس این تعریف جامع نیست.

۲۰۵ ۳ طبق نمودار فراموشی، درصد صرفه‌جویی یا ذخیره‌سازی اطلاعات، ۱ ساعت بعد از یادگیری بیشترین میزان (نزدیک به ۱۰۰ درصد) را دارد و بعد از آن کاهش می‌یابد. (در واقع بیشترین میزان فراموشی در ساعات‌های نخست بعد از یادگیری صورت می‌گیرد و بعد از آن با توجه به شیب نمودار، میزان فراموشی تقریباً به ثبات می‌رسد.)

۲۰۶ ۴ با ابریشم می‌توان پارچه تهیه کرد. این واژگان دارای نشانه‌های درونی یا معنایی هستند و احتمال خطا در یادآوری آن‌ها کم‌تر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فاقد نشانه درونی هستند. (خیلی به هم مرتبط نیستند).
(۲) دارای نشانه درونی هستند. (با چوب می‌توان صندلی ساخت).
(۳) فاقد نشانه درونی هستند و احتمال خطا در یادآوری آن‌ها بیشتر است.
سخت‌گیری‌های بیش از حد معلم علی در او احساسی از ناراحتی و خشم ایجاد کرده است که باعث فراموشی او شده است، پس در این‌جا عوامل عاطفی در فراموشی علی دخیل هستند.
نکته: اشاره به احساسات و هیجانات مثبت و منفی در فراموشی، معرّف دخالت عوامل عاطفی هستند.

۲۰۸ ۱ طبق قانون استمرار، ما گرایش داریم اشکال را به صورت پیوسته و متصل ببینیم، نه منقطع و غیر پیوسته.
طبق قانون تکمیل، ما تمایل داریم اشیای ناقص را به صورت کامل ببینیم.

۲۰۹ ۳ ردهای حسی ذخیره‌شده در حافظه حسی، در صورت توجه به اطلاعات تبدیل می‌شوند و به حافظه کوتاه‌مدت و حافظه کاری انتقال می‌یابند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تکرار و تمرین مربوط به انتقال اطلاعات از حافظه کوتاه‌مدت به بلندمدت است. مهم‌ترین دلیل فراموشی اطلاعات در حافظه کوتاه‌مدت، محو شدن اطلاعاتی حافظه به دلیل گذشت زمان یا جایگزینی مواد اطلاعاتی با موارد جدید است.
(۲) ظرفیت ذخیره‌سازی حافظه کاری می‌تواند بیشتر از حافظه کوتاه‌مدت باشد.
(۴) پدیده نوک زبانی مربوط به مرحله بازبایی اطلاعات است.

۲۱۰ ۴ برای ایجاد توجه متمرکز، از حواس مختلف برای انجام دادن یک تکلیف استفاده کنید. در سایر گزینه‌ها چند تکلیف مختلف به صورت همزمان انجام شده است که باعث تقسیم توجه می‌شود.